הַמּוֹדִיעַ

בשאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ב', פ' תרומה א' אדר מ"ז ר"ח (2 במרץ 87)
דף היומי: בבלי — בבא מציעא מ"ג; ירושלמי — כתובות, ט"ו

שנה ל"ח גליון 10728
45 אג"ר כ' מע"מ

עובדי המנהל והמשק מחריפים את השביתה

סוגרים את מחסני הכביסה והמזון ויוצאים להפגנות ★ המצב מידרדר ויוצא משליטת מנהלי בית החולים

עובדי המנהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים הודיעו להודיע את השביתה ולסגור מחדש את מחסני הכביסה המזון ואת מחסני התרופות בבתי החולים.

העובדים החליטו לקיים היום הפגנה ליד בנין הכנסת ומשרד האוצר ולהפגין מחר ליד הרצי הפועל בתל אביב.

בהחלטה שקיבלו גינו העובדים את הועדה המרכזת של ההסתדרות על שקראה לעובדים לשוב לעבודה, מבלי להועץ עם העובדים עצמם.

היום ישתתפו נציגי השובתים בדיוני הועדה המרכזת בכנסת ויעלו בפניה את מצוקותיהם וד' ביעותיהם הדחופות.

הם הודיעו, כי אם עד מחר בבוקר לא תחול התקדמות במ' אבקם, הם יחריפו עוד יותר את השביתה.

סופרנו הבלכלי מוסר, כי שר האוצר והיועץ המשפטי למשלה הנחו את פרקליטות המדינה להמשיך בביצוע הדרכים השונות שחולים בבתי חולים יפסיקו לס' בול. הפירוד המעשי שצוין הא' כיפה נגד השובתים יוחתר.

שבועים בבתי החולים

במסה החירום של משרד הב' ריאות בירושלים מצטיירת תמונה צנומה ביותר, על מצבם של בתי החולים הממשלתיים.

במספר בתי חולים מצוו חבר' ועד העובדים על עובדי המנהל והמשק כניסת משאיות המספקות מזון לבתי החולים, ובבית החולים המרכזי בצפת לא אפשר הועד לדחות למיכון, על תשלום משכ' ורת לעובדים ארעיים. עקב כך, לא שולמו משכורותיהם.

ישקלו השבתת המערכת הרפואית בצפון

גוף מתאם צפוני של כל המקצועות המעבדים בבתי הח' ולים הממשלתיים הוקם אתמ' אסיפת חירום, שנערכה במרכז הרפואי רמבם בחיפה, בהש' תתפות נציגים של העובדים בבתי החולים מחוזות לאיחוד צפונה של הארץ.

באסיפת החירום הוחלט לה' קים את הגוף המתאם של כל הסקטורים העובדים בבתי החולים — רופאים, אחיות עובדי משק ומינהל ופה"רופאים.

עשרות מיבקרים ממנהלי בתי חולים ממשלתיים מרחבי הארץ הגיעו אתמול להנהלת משרד הב' ריאות בירושלים.

המנהלים הודיעו כי אינם אחראים עוד לחולים לאחר שני שקפת להם שכנת זיים וסכנת התפשטות זיהומים ומגיפות בעקבות מצב חירום שנוצר כתוצאה משביתת עובדי המינהל והמשק.

מנהלי בתי החולים הודיעו כי עיקר מצוקתם באה לידי ביטוי באי אספקה של ציוד סטרילי ותקלות חמורות במערכת החש' מל. המים הנספקת גרמה רופאיים, אשר חלק מהמערכות יצאו מכלל פעולה ואין טכנאים כדי לסייע בתיקונם. (צוטים)

ר"מ האיים הקנרים לביקור בישראל

ראש ממשלת האיים הקנריים מר הירנימו מאנאנדרה אמודו הגיע היום לביקור רשמי בן שבע ימים.

במהלך ביקורו ייפגש עם ראש הממשלה, מ"מ רה"מ ושר החוץ, יו"ר הכנסת ומזכיל ההסתדרות רבקי בירושלים, תל אביב, חיפה, אשדוד ובגליל.

רק היום ומחר

זקסים סרוגים ונם מצמר שמלות נשים, חולצות סרוגות לבנות לגילאי 12—8, חולצות גברים כותנות לילה ועוד אך ורק בין 10—7.30 בערב רח' יחזקאל 42 כניסה א' ק"ב ירושלים

כתריאל בנט יעקב — נורית עזיז
היכל התורה־פרשבורג — בני ברק

מאורשים

בס"ד, אור לכ"ד אדר תשמ"ז

ישיבת בית אברהם סלונים ירושלים

כוס ברכות

לכבוד האי גברא יקירא מראשי תבורתנו
תבר הנהלת הישיבה מאז החוסדה

הרה"ח ר' **שמעיה לוריא** וביתו שליט"א
ולחתנו הר"ר **אברהם ראט** וביתו הי"ו
לנשואי הנכד־הבן במזל טוב
הב' הח' **הושע צבי** נ"י
עב"ג **שתחי'**
יזכה לתקים בית נאמן בישראל
בתורה ומדולה לתפארת בית אבות

מרכז אגודת ישראל קהל התרבות דגל ירושלים
רחוב פרס 5 ירושלים

בס"ד

הננו להודיע בזה

כי המבחנים ב"דינו שביעית" שלב ב'
הודפסו בחסות בימ"ס **"תפרצה"**
בהוקרה
מטה מבחן שלב ב'
סדרים קונים עתפרצה
הוצאה לאור • הפצה ויצוא
בני ברק, רחוב חזון איש 15 טל' 5709475
ירושלים, רחוב מלכי ישראל 6, טל' 239067

בירושלים
דרושה משפחה אומנת
חמה ממוצא ספרדי
לנער בן 15 עם חריגות קלה
תמורת תשלום ממשרד הרווחה ($200)
טלפון 410883 מ־5 אחה"צ

דרושה משפחה אומנת
חמה ומסורה בעלת נסיון וגישה חנוכית מתאימה
לילד בן 5½ (בעיות משמעת)
תמורת תשלום ממשרד הרווחה (כ־$150)
טלפון: 02־410883 מ־5 אחה"צ

במודעה שהתפרסמה ביום ו'
"גריפין"
פוליש נעליים
צ"ל מספר הטלפון
02־825129

עונם הפנא
מכירת סוף העונה
המכירה מתקיימת בפעל רח' יהודה המכבי 5 ק"ג אזור התעשיה מקור ברזן ירושלים 9.00 בבוקר עד 4.00 אחה"צ

אזכרה וגילוי מצבה
להרה"ח ר'
דוד אפל ז"ל
תתקיים ביום שלישי
ב' אדר תשמ"ז
בשעה 16.00 בבית העלמין
נציבי פותבי' בבני ברק (זכרון מאיר)
המשפחה

בישיבת הממשלה הסוערת אתמול:

חילופי דברים קשים פרס־שמיר "לא צפוי פירוק ממשלת האחדות"

שרי המערך והליכוד חקפו זה את זה על רקע מגעיו של פרס לכינון ועידה בינ"ל ★ שמיר: או שפעלים לפי קרים משותפים או שנפרדים ★ מרפי יגיע לאזור למסע דילוגים

מאת סופרנו המדיני

בישיבת הממשלה השבועית אתמול נמשכה ההתחדדות, בעיקרה בין ראש הממשלה יצחק שמיר לבין סגנו ומחליפו שמעון פרס, לפעמים הגיעו חי' לופי דברים לטונים גבוהים וחילופי דברים נמרצים ביותר, שבהם חזרו בעצם על הדברים שהושמיעו כבר בעשרת הימים האחרונים, מאידך סברים המשקי' פים המדיניים כי לדעת שתי המפל' "ממשלת האחדות".

לאחר סקירה בטחונית מפי שר הבטחון יצחק רבין, שניתנה בס' מערת ודרת שרים לענייני בטחון שפרסום פרטי הדיון על הסקירה אסורה לפי החוק, דיווחו ראש הממשלה יצחק שמיר ושר החוץ שמעון פרס קצרות על נסיעותיהם באה"ב ובמצרים.

שר הבטחון יצחר רבין הציע להמעע מיכחה, אולם דווקא ראש הממשלה שמיר הזלים לתת רשות הדיבור לשרים להתבטא ומהם מתברר כי שני הצדדים מתלקים בדעתם לענין הועידה הבין לא' מית. אם הועידה הבין לאומית תיהפך אפשרות ראלית, אין ספק שהממשלה תתפרק אולם כל עוד הדבר אינו ראלי תמשיך ממשלת האחדות להתקיים, גם אם תוטר האימון בין ראש הממשלה וסגנו הוא מצב בלתי סביר ביחוד לגי' הול ממשלה ומדינה.

כאשר ראש הממשלה פנה לפרס וביקש הימנו לחזור בו מד' ביטוי ש"התנגדות לועידה בין לאומית פירדשה רצון השלום". השיב לו פרס בתביעה כי יחזור בו מהצהרתו. שהועידה הבין לאומית היא הצעה סוביטית' ערבית ופירדשה חזרה לקו' 1967.

הדיון הזה היה כראי כדי לש' מע שאותה כתגנו לחזרה לקוי 1967 — הגיב שמיר על אחר.

פרס הוסיף להסבר את עמדתו, בהדגשה שיקשיך במדיניות הח' הל במשך השנתיים שהם עמד בראש הממשלה "היחה רוסציה בראשות הממשלה אך לא רוסציה במדיניות" הכריז פרס חזור על טענתו שגם בנין בשעתו תמך בהשתתפות בועידה בין לאומית וגם ב"יכוחות הלגיטימיות של הפלשתינאים".

הדיון בישיבת הממשלה

סגן ראש הממשלה דוד לוי הציר שהעולם כולו שומע שהמ' משלה מדברת בשתי קולות דבר שלא ייתכן, ואילו השר משה שחל תקף את הליכוד שפרסם הודעה לעתונאי"ק לא להתיחס לדברי של פרס מפני שאין לו מנדט מטעם הממשלה. השר יוסף שפירא סיק שרוב יהודי תו"ל תומכים בעמדת שמיר נגד ועידה בין לאומית ולולי לא היה פרס תומך בכן, היתה יוזרה מעל סדר היום.

עמיר: או שפעלים לפי קרים משותפים או שאנו נפרדים

בסיכום הדיון חזר פרס על עמדתו שהוא ימשיך במדיניותו לקידום הועידה הבין לאומית מתוך הנקה שיאפשר מרים ישיר. אם אתם רוצים לשנות את הדבר עליכם להביא את הדבר לפני הממשלה ואם הוצאות תמיכה לצמוד את תהליך השלום אפשרות לפי הוצאות כלכבר שהוא חזר על הדברים שהכמיע בקבינט לפני שבוע יבוים שאם ימצו בתוך לפי סוף בקידום הועידה הבין לאומית לא ימשיך את תפקידו כשר חוץ.

ראש הממשלה שמיר חזר אף הוא על כמיתו שהועידה היא אסון הדגיש כי הממשלה ובעיקר חייבת לפעול לפי קרים ותקיחות משותפים או כאבר נפרדים. לא

חוגים פוליטיים במצרים:

ההודעה המשותפת מחפה על חילוקי דעות עמוקים בין ישראל ומצרים

חוגים פוליטיים במצרים נדהמים, כי הודעה המשותפת של הועדה המצרית הישראלית שפורסמה ביום שישי בתום ביקורו באה"ר של שר החוץ שמעון פרס, מחפה על חילוקי דעות עמוקים בין המנהיגים של שתי המדינות לגבי התנאים להידרדר תהליך השלום.

משקיפים מסיימים ראו חידוש בנוסח "הודעה ומתן מטת למרים ישיר כדי ליישב את הסכסוך הערבי הישראלי על כל הבסיס וליישם את הזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתינ'. הם תוהים מה המשמעות של המילים האחרונות במשפט זה, אם כי שר החוץ המצרי עבדל מגיד לא הזכיר בביקור האבגלית את המילה "ליישם", שהופיעה בשבת בבוקר בביקורת של העתונים בשפה הערבית.

ניסוח זה עשוי לעורר את הרושם כי העמדה הישראלית השתנתה, בכיוון הרצוי לערבים.

המשקיפים הפוליטיים גורסים, כי עמדת ישראל לא הוכהנה: היא תומכת בועידה אך ללא אש"ף ובריה"מ. (ע"צ).

הממשלה ספגה בפברואר 359 מיליון ש"ח מהציבור

מאת סופרנו הכלכלי

בחודש פברואר ספגה הממשלה סך של 359 מיליון ש"ח. בפעולותה הוחצרת ערמי ביקוש בכשק ספגה הממשלה סך של 414 מיליון ש"ח.

ביזס הזהן נטו כולל תשלומי ריבית היה שלילי והסתכם בהור' מה של 55 מיליון ש"ח. הוצאות הממשלה בחודש שעבר היו נמו' כות בכ־12 אחוז מהרמה החודשית הממוצעת בתחילת שנת התקציב ירידה זו נובעת רחבה כבולה מסי' בות סבכיות. גלישת הוצאות לחודש מרץ בשל חודש שהוא קצר הה־28 שבו חל בשבת. בה' כמות המרמה חלה בחודש שעבר

עליה של 4 אחוז בהכנסה לרמה החדשנית הממוצעת בתחילה שנה התקציב.

ביזס הזהן נטו השלילי נבע מפריזות בהיקף של כ־700 מיליון ש"ח הרכישת מכרות הסיד בקאר' זת בסך של 145 מיליון ש"ח. הביזס מחדש של קרבה ל־800 מיליון ש"ח באפיקי השקעה שו' נים כיסה את היקף הפריהה הב' בה.

יתרות מטבע חוץ של ישראל נטו עלו בחודש שעבר ב־86 מליון דולר והסתכמו 4 מיליארד ו־238 מיליון דולר.

תוחזית מזג האויר

מעונן וקלקית תחול עליה קלה בטמפרטורות.

מטמפרטורות המינימום המק' סיכום: ירושלים 4 עד 12. צפת 3 עד 9; חיפה 10 עד 16, טבריה 6 עד 18. שומרון 5 עד 13. תל אביב 8 עד 17, באר שבע 5 עד 18. (עה"ים)

סעודיה מכחישה כי הסכימה לפלישה אמריקאית ללבנון

הסתון הכוחיי "אלנהדה" מפר כי מקור מסדר בכיר לא הכחיש שהתפרסמה בעמשון הצרפתי "יפ.סי.דיי" כי מכמות הכנות לפעולה אמריקאית אב' ריקנית בלבנון ומפרק הדרמי בסתע מעודת. כבר כן כי הפלישה האמריקנית ללבנון הכתה קודם לכן להסכמה מסדיות ערביות וביניהן סעודית.

בית מדרש גבוה לתלמוד "אלימה"
ביה"ק ירושלים ת"ו

כוס תנחומין
למעלה מכבודנו הגדול האי גברא רבה ויקירא
הנסוד בלו"ג לביה מדרשנו
הרה"ח רבי **אלעזר מאיר ביין** שליט"א
מייסד וראש כוללנו
ולבנו הר"ר **קלמן הי"ו**
ולכל המשפחה הנכבדה
באבלכם הכבד על הלקח מכם הדעה האב הדקנית אמה היל
מרת **אסתר פראדיל** ע"ה
הבקום יכום אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא הכרכי לראבה עוד
ההנהלה — אברכי הכולל

בית המדרש שאץ — "בית שלום"
לוגדון

ברכת תנחומים
לכבוד מורנו ורבנו האהוב
הרב הגאון הדגול ותערץ בפי כל
כש"ת רבי **משה דייטש** שליט"א
רב דקהילתנו
באבלו הכבד על פטירת אמו החשובה
הרבנית הצ' מרת **גיצא** ע"ה
המקום ינחם אותו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא יוסיף לדאבה עוד
מתפללי בית המדרש — העבאים
נב. הרב שליט"א יושב שבשה בחו' ממוב 8 ירושלים עד הם ה בבקר

תלמוד תורה "בתי אבות"
שע"י ישיבת פוניבז'
רח' הרב הירש 10 בני ברק
בס"ד
במלאת שנה להסתלקותו
של מנהלנו המסור
ר' **אבי־שלום בן־חיים** ז"ל
יערך בס"ד "כנס התעודדות בבית מדרשנו הנ"ל
מחר יום שלישי ב' באדר תשמ"ז (2 במרץ)
בשעה 5 אחה"צ
תלמידיו ומוקירי זכרו מזמנים

ברוך דין האמת
בצער רב אנו מודיעים על פטירת אמנו וכבתנו הרבנית הצדקנית
מפורסמת במעשיה הטובים הצנועה ההחמודה
הרבנית **רחל חנה רבקה רובין־רבינוויץ** ע"ה
אלמנת הרה"ג הרב
אלטר שמואל אהרון רובין־רבינוויץ ז"ל
מוריסוק
בת הרה"ח ר' **ברוך אשכנזי** ז"ל פסבריה
ארונה יציא ארצה היום יום שני בסיעה אל־על בשעה 1.30 לכמל
התעטפה לוד
משם ההלוה תמשיך לכבריה לבית הצלמין הישן
המשפחה האבלה
פרטים אפשר לקבל בטל. 02־827208 02־822152

ביהכנ"ס הכללי קטמון - ירושלים
כסא דנחמתא
שלחה בזה קדם מורינו ורבינו האגאן הצדיק המפורסם לשם ולתהלה, כסיי' כנסת הגדולה פה מפיק מרגליות
מעכש"ת רבי **יהושע** סג"ל **דייטש** שליט"א
אב"ד ורב דקהילתנו הק'
על פטירת נור"ב הרבנית הצדקנית בת קדושים ע"ה
המקום ינחם אותו ולא יוסיף לדאבה עוד
ולא יסמע שה' ושבר בגבולו ויזכה לראות בנחמת ציון וירושלים במהרה אמ"ר
הנהלת ביהכנ"ס

דיוק
מסה"מת ההתשמה לקורס
הנהלת חשבונות סוגים 1 ו־2
לוברות בירושלים
שיר ת למידה יסודית
מיוחדת לקורס דיוק
תנאים נוחים ביותר
טל. 816916 מ 3 עד 5
הקורס יפתח השבוע
מר"ח ניסן עד אחר
פסח־חופשה

רק השבוע!
מכירת חיסול כל מדי חורף
לילדים, תינוקות וקצת לנשים
תמורת חוץ
מחירי הפסד
השבוע בימי ב' ג' ד' בערב
8—9.30 דת נעם 3 דירה
2 ק. צאנז ים

לראשונה בתולדות צה"ל:

ארה"ב התערבה במושא מינויו של קצין צה"ל לדרגה בכירה יותר

מאת סופרנו הצבאי

שר הבטחון הרמכב"ל ומפקד חיל האויר החליטו בסוף השבוע שעבר, שלא להיענות לבקשה אמריקנית למנוע בעד מינויו של אל"מ אביתם סלע לתפקיד בכיר באחד מבסיסי חיל האויר, זאת בשל"ל המדרבותו בפרשת הריגתו של מוחמד פלאחה.

אל"מ סלע שימש כנספח ישראלי בוושינגטון ולדברי האמ' ריקנים הוא היה זה שהפעיל את המרגל. עם זאת החליטו שר הבטחון להקפיא בשלב זה את העלאתו בדרגה של סלע מאלוף משנה לתת אלוף כמתחייב מתפקידו החדש.

ממלא מקומו של שגריר ארה"ב בישראל הציר ארט יוה, ביקש בשבוע שעבר שישראל תימנע מקידומו של אל"מ א. סלע, שכן במפשה זה היצור ירושלים "בעיה קשה ביחסים שבין שתי המדינות" הממשל האמריקני יאלץ לנקוט בצעדים עד כדי הפסקה בשיתוף הפעולה באותו תחום שבו יעסוק א. סלע בעתיד.

הדרישה האמריקנית עלתה שמע גם ראש הממשלה יצחק שמיר בעת שהתו בימים האחרונים בוושינגטון הדהימה את ישראל, שכן זו הפעם הראשונה בה מתערבים האמריקנים בנושאים פנים צבאיים ישראליים.

בטוף השבוע שעבר עמד להיערך טקס מיוחד באחד מבסיסי חיל האויר שבו עמד א. סלע לקבל את תפקידו ולפלות לדרגת תת אלוף. הטקס לא נדחה. אל"מ סלע נכנס לתפקידו החדש, אך את דרגתו החדשה יקבל כנראה רק בעוד זמן מה. היחה זו מעין פשרה עד לסיום בירור הנושא בין שר הבטחון לעמיתו האמריקני כספר ויינברגר.

מחר - יום השנה להסתלקות מרן

בעל ה"בית ישראל" זצוק"ל

תחבורה למערה בהר הזיתים תופעל מ־6.30 בבוקר עד הערב ★ שעות כניסה מיוחדות לנשים

מחר, יום ג', כ' אדר, יחול יום השנה העשירי להסתלקותו של כ"ק מרן אדמו"ר מגור זצוק"ל בעל ה"בית ישראל".

העלייה לציון הק' תחל הערב והמשך כל שעות הלילה של אור ליום ג' ותגיע לשיאה מחר בשעות היום.

בעליה לציון הק' שבמערה לבית גור בהר הזיתים ישתתפו אלפי חסידי ואוהדי בית גור מכל קצוות הארץ ככדי שנה ביומא דהילולא. קיימת גם נהירה המונית של הצבור הרחב להשתטח על ציונו הק', המקיפה את כל הצבור על כל החוגים והזרמים.

הרב אריה נולדקנופף מכר שכמידי שנה סודרה תחבורה מיוחדת לשרות הציבור משך כל היום.

התחבורה מחר תחל לפעול בשעה 6.30 בבוקר והמשך עד שעות הערב. כן סודרה תחבורה מיוחדת בתוך המערה ובמבואה בשעת הלילה. עד חצות בלבד.

מטלול התחנות לשירות הקהל יהיה בכל תחנות קו מס' 1 דרך רח' מלכי ישראל, מאה שערים, שכטי ישראל, ומשם דרך שער שכם להר הזיתים, מחיר הנסיעה יהיה כפול ממחיר נסיעה עירונית.

על פי ההסדר שנקבע תהיה כניסת הנשים למערה בין השעות 7־9 בבוקר, ובצהריים בין השעות 12־2.

ר"כ הרב אברהם יוסף שפירא, דיבר אתמול עם ת"צ קראוס אשר בתום השיחה הודיע, כי כוחות בסחון ומשטרה יפגינו נוכחות באיזור החל מהיום בלילה והמשך יום מחר.

מהצבה לשה"י של בפיע אגודת ישראל:

הכנסת תנדון היום בכוונה להעמיד לדין את 19 הדיינים

—מאת סופר "המודיע"—

היום הרב מנחם פרוס יעלה היום בהצעת את הכוונה להעמיד לדין את 19 הדיינים, אשר התמנו על הכוונה הקוראת שלא להשמיע "פסק דין הבריא, שציוה לרשום בריה בהודית.

בדיון יעלה הרב פרוס את כל הנימוקים המשפטיים והציבוריים, כדי להסביר עד כמה חמורה היא עצם הכוונה, להעמיד דיינים למשפט על שהורו כפי שההלמה מחייבת אותם לעשות.

4 אנשי עסקים וחקלאות הגיעו ממרוקו

4 אנשי עסקים וחקלאות הגיעו אתמול לישראל, אולם לא היתה זו משלחת רשמית ובין הבריה לא היה שר החקלאות אך כל אדם ושמי אחר.

ח"כ יצחק פרץ שבא לקבל את המשלחת אמר לכתבים, שאלה אנשים פרטיים המייצגים חברות פרטיות בתחום החקלאות המס' חר והמתענינים במשק הלול, בדפא ובגידול בטנות.

לכתב מתי"ם נמסר, כי אין זו המשלחת. הראשונה של אנשי עסקים פרטיים ממרוקו המבקרת בישראל בשנים האחרונות.

שני חיילי צד"ל נפצעו מחזון לרצועת הבטחון

שני חיילים מצבא דרום לב' נל, הנשיכים לפליצה מוברת המתקבלת בעיירה גזין, נפצעו מאש מחבלים מסוג לספר מאלוה מעבירת לגזין.

חיילי המיליצה הנצורה המ' כוקמים באזורים אלה, השיגו אש לשיחוק מקודמת הדי.

כ"ק האדמו"ר מטעמעשוואר זצוק"ל

בצער ובתדהמה נתקבלה הודעה המרה מהבת"לקוחו של אחד מגדולי האדמו"רים באר' הים, כ"ק האאון הצדיק רבי בש' לום משלום הלוי לייפער זצוק"ל שנתבקש לישיבה של מעלה אחד יומים נוראים הקשים ומרים ארונו ניע הים ארצה.

האדמו"ר זצ"ל נולד בשנת תרפ"ה לאביו האדמו"ר מנדבורנא טעמעשוואר מיודש' לים.

● צידון, — מנהיג לשעבר של הנוועה השיעית אמל הקים סיעה פודשת ברום לבנון.

בהגיעו לפיקו נשא בת חדר האדמו"ר מנדבורנא אא"ר חיפה. האדמו"ר זצ"ל היה ידוע כגדול בתורה ושב כל ימיו בד' אמות של הלכה ורבים הסתופפו בצילו ונהנו ממנו עצה ותושיה. בזמן האחרון כשגברה מחלתו מתוך יסורים נוראים המשיך בעבודתו הק' במסירות נפש וקיבל כל אדם בסבר פנים יפות ובשמחה.

השאיר אחריו חד ישרים יחודך בנו יחידו ומטלא מקומו פה מפיק מרגליות רבי יוסף מאיר שליט"א החותנים רבנן כולם תלמידי חכמים ומרביצי תורה.

גדול כים שברנו המומים ורצוצים אנו עד היסוד בהלקח מאיתנו עטרת ראשנו ונזר תפארתנו, הגה"צ חסידא קדישא בוצינא דנהורא, עמוד העבודה

כקשרת מהר **משלום זלמן לייפער** זצ"ל
אדמו"ר מטעמעשוואר - בורדפארק
שנתבקש לישיבה של מעלה במוצש"ק פרשת משפטים
נצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש
ארונו יגיע ארצה היום יום ב', א' אדר בשעה 1.30 באל־על טיסה 004 ומשיך לירושלים והצא בשעה 3.30 מבית המדרש "בית אהרן" דחסידי סעמשוואר־נדבורנא, רח' יואל 3 ירושלים להר המנוחות כמנהג לקבר אבותיו הק' זצ"ל
המתאבלים מרה
המשפחה בארץ ובחו"ל
לבחר השעה המדויקת להתקשר לטלפונים
02־287020 02־816874 03־919059 03־907062
תחבורה מירושלים ללה מרח' יואל 3 בשעה 12.45

בית המדרש "ברכת אהרן" פ"ת
של כ"ק אדמו"ר מנדבורנא טעמשוואר שליט"א
נשבה ארון הקודש
בלב קרע ומרתה מבכים אנו מרה את הסתלקותו של כקש"ת מרן האי גברא רבא בוצינא קדישא חסידא ופרישא הגאון הצדיק המפורסם
מהר **משולם זלמן לייפער** זצ"ל
אדמו"ר מטעמעשוואר — בוס פארק
אחיו הגדול של יבלחט"א כ"ק אדמו"ר שליט"א
שעלה בסערה השמימה
במוצש"ק פרשת משפטים ארונו יגיע ארצה היום יום ב', א' אדר בשעה 1.30 באל־על טיסה 004 והצא מירושלים בשעה 3.30 מבהמ"ד "בית אהרן" דחסידי טעמשוואר נדבורנא, רח' יואל 3 ירושלים

כוס תנחומין
בנני רב ובתנן קדר מבכים אנו את האבל הכבד בפטירתו של הרבנית החשובה, נגיעה כמעיינו' שדיות הנפש, פיה פתחה בחכמה
מרת **גיצא ראכל דייטש** ע"ה
בת מורנו ורבינו שר התורה הגאון האדיר
אב"ד ורב דבראשוו זי"ע
ובה שלוחה כבא ותחפתא לבעלה - חתן מרן זי"ע
הגאון הגדול משרידי דור דעה הישן
הרב הצדיק רבי **יהושע** סג"ל **דייטש** שליט"א
אבד"ק קמנון — ירושלים
ולאחיה בן מרן דיינא תהיה מעטנו בכל מדה נכונה נעים הליבות
ר' **ברוך שפרבר** שליט"א
ולבנה נגד מרן דיינא חוכים שלמלת הוחסון המשמול רבות בהוכאת מנהי' רבינו דיינא
הרב **משה דייטש** שליט"א
רב דיינים בלונדון
המקום ינחם אותם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, ולא יוסיפו לדאבה עוד
התלמידים, יוצאי פאליאן ריסקוטע־בראשוו

כסא דנחמתא
שלחה בזה קדם מורינו ורבינו האגאן הצדיק המפורסם לשם ולתהלה, כסיי' כנסת הגדולה פה מפיק מרגליות
מעכש"ת רבי **יהושע** סג"ל **דייטש** שליט"א
אב"ד ורב דקהילתנו הק'
על פטירת נור"ב הרבנית הצדקנית בת קדושים ע"ה
המקום ינחם אותו ולא יוסיף לדאבה עוד
ולא יסמע שה' ושבר בגבולו ויזכה לראות בנחמת ציון וירושלים במהרה אמ"ר
הנהלת ביהכנ"ס

בעיית הובלת הגז בפני פתרון:

הנחייה ברורה לא להוביל גז בשבתות

— מאת מיכל "המודיע" —

ראש מינהל הדלק, שמעון גלבוע, הוציא הנחיה ברורה לנהגים המשקים מובלת הגז וייצורו, להימנע באופן מוחלט מכל פעילות בשבתות.

בשיחה עם חברי הוועדה למען השבת, הרב צבי גלטנר, מסר מר גלבוע, כי תביעת הצבור הדתי לגישומית, מה גם שהדבר כרוך בבעיה הילכתית קשה. לנוכחים בדבר הוצרו הנחיות ברורות ויש לשער שהעניין כולו נמצא כבר בשלב של פתרון.

אפשר לחזא הגעה הנושא לידי פתרון.

פעולת מינהל הדלק נעשותה בעקבות הוראה של שר האנרגיה, משה שחל.

המכון הטכנולוגי לביצוע הלכה כבר החל בבדיקת הפרטים. התוקה רבה שהנושא אכן הגיע לידי פתרון.

צרפת רוכשת מטוסי איוואקס מארה"ב

פאריס — צרפת חתמה חוזה עם חברת בואינג האמריקנית, במסגרתו תרכש שלושה מטוסי התרעה מוקדמת מדגם איוואקס, מסר שר ההגנה הצרפתי אנדרי לדו.

משכורת מנכ"ל בל"ל ירדה ל־16,500 ש"ח

שינוי הסדרי הפרישה יחסוך 11 מיליון ש"ח

דירקטוריון בנק לאומי לי שראל כיציבתו אתמול רשם לפניו את דו"ח המנכ"ל הראשי, מר צדיק בינו, על השינויים שנעשו בתנאי ההשסקה והפרי שה של עובדי הבנק הבכירים.

התנאים החדשים שנקבעו יחולו, בהתאמה הנדרשת, על פי הענין, גם על עובדי הבנק הבכי רים אשר פרשו לגמלאות בעבר.

הדירקטוריון הסמיך את היו"ר והמנכ"ל הראשי להמשיך ולטפל במכלול הנושאים שטרם הוסדרו סופית ולדווח על התוצאות. כן רשם לפניו הדירקטוריון את דווח המנכ"ל הראשי לשנות את שכרו הפרישה יאפשר חסכון של למעלה מ־11 מיליון ש"ח, בהפרשות שנעשו למטרה זו.

אומצה הצעת היו"ר והמנכ"ל לראות את סבלת השכר הקיימת שהתנתה לפניו כבסיס לטולם השכר הגלוי של הבנק.

להלן עיקר סבלת השכר: שכר ממוצע כולל לעובדי הבנק לחודש יוגאר 87 בש"ח (שכר ברוטו כולל כל ההסבות, למעט רכב והוצאות טלפון בדרגים הבכירים): פקידים, בין 800 ל־2100 ש"ח; מרושי חותמה ומנהלים בין 2200 ל־4500 ש"ח; עוזרי מנכ"ל עד סמנכ"ל (ללא חוזה אישי) בין 4800 ל־7300 ש"ח; סמנכ"לים עד משנים למנכ"ל (בעלי חוזה אישי) בין 7800 ל־13500 ש"ח.

כדי לשמור על פערי שכר מקובלים על הדירקטוריון, נאות נמכ"ל הראשי לשנות את שכרו לסך 16,500 ש"ח לחודש.

החל מ־1.4.87 ישולם השכר לכל עובדי הבנק באותו מוקד, ללא הבחנה בין הדרגים השונים.

הדירקטוריון יזכן בנפרד בשאלת הדרגים הראויות למתן תמריצים לכלל עובדי הבנק, בכל הדרגים, על תרומתם לרחזחיות הבנק. (ועש"ח)

הולכת רגל נדרסה למוות בת"א

הולכת רגל נדרסה למוות במוצאי שבת ברחוב לה גרדיה בתל אביב.

האשה חצתה את הכביש משמאל לימין ברחוב לה גרדיה 69, בשעה 10 בלילה, לא במעבר חציה. רכב שנסע בנתיב השמאלי פגע בה היא הועברה לבית החו לים על שם שיבא בתל השומר. שם מתה מפצעיה לפנות בוקר.

פעוט בן 5 נדרס למוות בחאן יונס

פעוט בן 5, מוחמד דחלון, נדרס למוות בחאן יונס.

הילד שיחק ליד משאית, שחנתה ליד בית הוריו, וכאשר הותנעה המשאית והחלה לנסוע נדרס הפעוט למוות באחד מגלגלי היה האחוריים.

נהג המשאית נעצר לחקירה ושוחרר, לאחר שהוברר, כי הוד אתה לא נגרמה בשל רשלנותו. (עתי"ם)

משלימים הכנות להרחבת אפשרויות הצפיה במשפט דמיאניוק

בבנייני האומה בירושלים טרדים להשלים את ההכנות לרחבת אפשרויות הצפיה במשפטו של בן דמיאניוק.

אהמול השלימו את סגירת רחבת העבודים, בכניסה לבנין, בלוחות עץ והצבת ספסלים ברחבה. לאחר שתושלם עבודת הבינוי יוצב במקום מסך גדול ומהלך המשפט יוקרן עליו במעגל סגור.

ברחבת העמודים יהיה מקום לעוד כ־200 צופים. העבודות יסתיימו עד סוף השבוע ההמונים הצוברים על פתח האולם יוכלו להמתין למקומות ישיבה באולם ברחבה הסגורה ולצפות בה במהלך המשפט. המשפט יימשך היום. (עתי"ם)

עוד גילוי הקשור למשפט:

פולנים הועמדו לדין על עדות שקר בדבר מות דמיאניוק

שלושה איכרים פולנים המתגוררים ליד המקום שבו שכן מחנה המוות מרבלינקה, הוטמדו לפני שנה לדין בפולין על מסירת עדות שקר, לפיה נהרג איוואן דמיאניוק במהלך המרד ב־2 באוגוסט 1943.

כתב עתי"ם אריה מאיר מוסר, כי עובדה זו גילה אתמול ד"ר יאציק וילצ'יר, נציג ממשלת פולין במשפט דמיאניוק, המשמש בין התובעים כיוצן בכיר ליזיר הועדה לחקר פושעים נאצים בפולין. ד"ר וילצ'יר, שהיה אותה קיבוץ לחמי הגטאות, גילה, כי הוא איסיות הבא להעמדתם לדין של השלו שה. שלושת האיכרים מסרו עדות לפיה נהג דמיאניוק לבוא לביתם באורח קבוע כדי לשתות וזקה.

לדברי אותם איכרים, הם שמעי כי נהרג במרד ולראייה סיפרו, כי מאז הפסיק לבוא אליהם ויותר לא ראו אותו.

ד"ר וילצ'יר לא מסר על הטוש שקיבלו השלושה, אך סיפר, כי בבית המשפט עלה בידי הבדיעה הפולנית להוכיח, כי היתה זו עדות שקר וכי דמיאניוק עוד ביקר בביתם של השלושה חודש לאחר המרד. (עתי"ם)

הפרות סדר בבי"ס בג'ינין

4 תלמידים בבית הספר הר מדי "חיסיך" בג'ינין נעצרו אתמול בעשות הבוקר עי מהות הבר חון, בעקבות הפרות סדר שארעו בבית הספר.

בשעות הבוקר היתה הפגנה של תלמידי בית הספר "חיסיך" בג'ינין. כמה עשרות תלמידים התקהלו בחצר בית הספר ויידו אבנים במכתיזות חולפות ולעבר הכביש הסמוך לבית הספר.

כוח צה"ל שהגיע למקום נרגם אף הוא באבנים. לעבר התקהלות נורה כדורי גומי והושלכו מספר רימוני גז מדמיע. כמו כן ירה מפקד הכוח הצבאי ירה אחת באויר כדי לפזר את המתקהלים.

כוחות הבטחון עצרו כאמור 4 צעירים מבין המתפרעים והם נלקחו לחקירה.

כתב עתי"ם מוטר שמפקד הכוח הצבאי נפגע ביד בחפץ קהה שהושלך לעברו, וכן נפגע מאבנים שהושלכו ופגעו בגופו. הוא הועבר לטיפול במרפאה צב־אית. (עתי"ם)

השר יצחק נבון אושפז

מנן ראש הממשלה ושר הדר נוך והתרבות, יצחק נבון, אושפז בבית החולים "הדסה" עין כרם בירושלים בעקבות התקף בכיס המרה.

השר נבון חש ברע בשעות הלילה אוד ליום א'. סבל מכאבים עזים ואתמול בבוקר הגיע לבית החולים והרופאים הזליטו לא־שפזו. היום יוחלט אם לנתחו. (עתי"ם)

● רבת עמון, — מקודות במשוד התיירות מסוד כי יאורגן קו שיט בין עקבה לאי פרעון המצרי.

מחאה על חילולי שבת של עירית טבריה

— מאת מיכל "המודיע" —

הוועדה למען השבת מוחה בחריפות על חילול השבת שנעשה עי חברי מועצת עירית טבריה בשבת פרשת "יתרו", בעשר משלחת מטבריה יצאה לעבר התנחלות בלוד, מדי לקבל משלחת חדר התאומה "חורמה" מצרפת.

מכתבי מחאה נשלחו לראש עירית טבריה, יגאל כיכר, לממונה על המחוז, עמרם קלאצ'י, ולמבקר המדינה.

אנשי ה"וועדה" מציינים, כי לא ייתכן לחלל שבת ברשות מר־לכתית ועוד בפני נציגים מחו"ל. זהו חילול ה' בחיל. מה גם, שביקורי משלחות ניתן לתאם זמן רב מקר־דם.

"מעשים מעין אלה, מהווים תקדים הרסני וציון דרך למפירי חוק ולרוסי השבת הלומדים מהמיוחה מנציגי הצבור את חומר ההתיחסות לקודשי האומה". אמר בהודעת הוועדה.

מכתבי פיטורין לעובדים במפעל "חימר" במגדל העמק

19 העובדים האחרונים של מפעל חימר במגדל העמק קיבל במוקד השבוע מכתבי פיטורין, הנכנסים לתוקף ב־28 בפברואר. הזל מאתמול הופסק הייצור במפעל.

"אבן וסיד" הציעה במו"מ עם מוצעת פועלי מגדל העמק תנאים מעודפים לפועלים המפוטרים, כפי שנהגו לגבי יתר עובדי "יתרו", בתקה" שפוטרה. לפי פסיקתו של מר חיים הברפלד. יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, שלושה חודשי המתנה בשכר ופיצויים מוגדלים. מוצעת פועלי מגדל העמק דחתה את ההצעה היא דורשת ממזכיר ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר לפעול להמשך קיומו של "חימר", שהוא המפעל היחיד של חברת הטבדים במגדל העמק. (עתי"ם)

נחטפו תכשיטים בריבבות שקלים

תכשיטים בריבבות שקלים נחטפו אתמול בצהרים מידיו של ישיש חיפני, שהותקף בבית לכתו ברחוב בשיר התחתית בחיפה.

הישיש, בן 70, עשה את דרכו סמוך לשעה 1 ברחוב כדי הוחקף על ידי צעיר אלמוני, שחטף מידיו שקית שהכילה תכשיטי הזב יקרי ערך, במשקל כולל של 750 גרם. החוטף המק מן המקום והמשטרה פתחה בסריקות ובחיפושים אחר ריו, אך ללא תוצאות. (עתי"ם)

● שטוקהולם, — ראש ממשלת שבדיה אינגבאר קארלסון דחה את הדברים שפורסמו ב"ניו־יורק טיימס" לפיהם מודעת ממשלת שבדיה לסיבה שגרמה לרצח אולף פלמה ושהיא התערבה בחקירה.

● ירושלים, — שר התיירות הצרפתי, ג'אן ג'אקו דקאם, יבוא בחודש הבא לישראל כאורחו של שר התיירות, אברהם שוויד.

היום מתחיל הרישום לגני הילדים ולביה"ס

הרישום לכל מוסדות החינוך היסודי (גני חובה ובתי ספר יפו דיים) לקראת שנת הלימודים תשמ"ח מתחיל היום ויימשך עד יום ראשון כ"א אדר, (22 במרץ) ועד בכלל.

משרד החינוך והתרבות הודיע, כי הרשויות המקומיות רשאיות לקבוע ימים מיוחדים לביצוע הרישום במסגרת ימי הרישום הללו. לפיכך, ביקש המשרד מציבור ההורים לעקוב אחרי מועדי הרישום המדויקים הנקבו עים ומהפרסמים ע"י הרשויות המקומיות.

מלשכת דובר משרד החינוך והתרבות נמסר, כי על פי החוק חייבים להרשם הילדים שנולדו בתאריכים הבאים: גני חובה — א' בטבת תשמ"ב (27 בדצמבר 1981) עד ל' בכסלו תשמ"ג (16 בדצמבר 1982).

כיתה א' — א' בטבת תשמ"א (8 בדצמבר 1980) עד ל' בכסלו תשמ"ב (16 בדצמבר 1982).

מנהל אגף התלמידים במשרד החינוך, מר שמעון נחמה, מסר כי לראשונה ייעשה השנה הרישום באמצעות החברה לאוטומציה, אשר נתונה יסייעו למשרד ולרש־ויות המקומיות לעקוב אחרי הרישום ולהבטיח אכיפת חוק לימוד חובה. מר נחמה הדגיש, כי הורים שמסיבות כלשהן לא ירשמו את ילדיהם במועדי הרישום שר־קבעו, עלולים להמצא במצב, שילדיהם ישובצו בבית ספר מרחוק מהבית והאחריות לכך תוטל על ההורה. עוד אמר, כי משרד החינוך לא יוותר מהעמדת הנרים לדין על חריגה מהוראות החוק.

נמסר, כי הורים רשאים לרשום את ילדם בבית ספר אחד בלבד ומי שירשמו את ילדם בשני בתי ספר, הרשות המקומית תתחשב רק ברישום הראשון. (עש"ח)

קרבות עזים בגיזרת בצרה

באחרונה, — מתרן דיווחה כי קרבות עזים התנהלו בגזרה הדרומית של החזית, בקרבת עיר הנמל בצרה שבדרום עוקב — זאת שלושה ימים לאחר שאיראן הודיעה על פיתוח מיתקפה קפדנית באיזור זה.

בבאגדד מסרה סוכנות הידיעות העיראקית הרשמית כי הנשיא סאדם חוסיין ומהנים עיראקים אחרים דנו במלחמה עם איראן, בעקבות הודעתה של טהران ביום ה' כי היא סיימה מיתקפה שניהלה במשך 7 שבועות בחזית הדרומית.

מטען התפוצץ מתחת לאוטובוס בעזה

ממקן הבלה התפוצץ במוצאי שבת מתחת לאוטובוס ישראלי שחנה בעזה. אך לא היו נפגעים.

הפיצוץ אירע סמוך לשעה 21.30 בעת שהאוטובוס חנה ליד משטרת "מרינה" בעזה. לקול הנפץ החיפקו כוחות הבטחון למ־קום.

בדיקה הבלתה, שכתוצאה מהפיצוץ נגרם נזק קל בלבד לאוטובוס אבל איש לא נפגע. חבלן, שבדק את דרגת הפיגוע, גילה שמתחת לאוטובוס הוחת מטען חבלה מאולתר.

● בירדות, — חיילים סורים ושוטרים לבנונים מנעו פיצוץ מכונית תופת ועצרו את נהג המ־כונית ליד הקו הירוק של בירדות, נאמר בהודעת המשטרה.

מאסר עולם לנאשמים ברצח החייל משה תמם

היו שותפים בתכנון ולקחו חלק פעיל בביצוע

בית המשפט הצבאי בלוד הטיל אתמול מאסר עולם על שני מחבלים, תושבי כפר בקה אל־גרבייה במשולש, על חלקם ברצח החייל משה תמם הי"ד באוגוסט 1984.

שני מחבלים אחרים - חברי אותה החוליה, שפעלה בשליחות "החזית העממית לשחרור פלס־תין". כבר נדונו למאסר עולם בישיבה הקודמת של בית המשפט, לאחר שהודו במעשה הרצח כפעל.

אמו של החייל וקרובי משפחה אחרים, הפריעו בצעקות לשופט אלוף משנה אהרון אלפון לקרוא את פסק הדין והוצאו מן האולם.

המחבלים חטפו את תמם בס־רמפיאדה במבואות נתניה במטרה למסוד לסורים, כדי שישמש בר ערובה בעיסקת חליפין תמורת מחבלים שפוטים בישראל. הא־רבעה החזיקו אותו בבית בבקה אל גרבייה במשך יומיים וכאשר לא שמעו ממפעיליהם כיצד להעביר את הגבול לסוריה, לקחו אותו לחורשת זיתים בקירבת ג'נין ושם ידו בו למות.

שני הנאשמים — האלד נימר אמפד דקה, בן 25, ודשדי המדון אבו מון, בן 24 — טענו שלא השתתפו בפועל בדצח החייל ובקשו מבית המשפט לתתאים את העתש למעשיהם בפועל. אולם התובע הצבאי-עו"ד ראובן חולף דרש מבית המשפט להטיל על הנאשמים מאסר עולם, מאחר והיו שותפים מלאים בתכנון הפשע ולקחו חלק פעיל בביצועו.

עלה הגרעון במאזן המסחרי האמריקני

וושינגטון, — הגרעון המדשי במאזן המסחרי האמריקני עלה ל־14.8 מיליארד דולר בינואר — הודיע משרד המסחר בוושינגטון מוקן מיום שישי.

הגרעון לחודש דצמבר תוקן ל־12.7 מיליארד דולר לעומת הערכה קודמת של 10.7 מיליארד.

משוד העבודה האמריקני הו־דיע בינתים, כי מדד המחירים לצרכן עלה ב־0.7 אחוז בינואר לאחר 0.2 אחוז בלבד בדצמבר. (עי"ר)

● בירדות — אחוזה דחופה שוחדה בדיר לאנשים שנובו ערכה מדעית ודיר אקטיבית מהמחלקה לפיסיקה של האוני־ברסיטה העברית בבירדות, במהלך הקרבות שהיו בשבוע שעבר בין המיליציות. (ודיטר עתי"ם)

60 יום של מבצעי תשלומים והנחות שלא היו כמותן
לרגל יובל ה־30 שנה לרשת חנויות לוסטיג
תברת תדיראן עורכת מבצע מיוחד בחנויות לוסטיג
מקרר תדיראן מכל הסוגים ★ מזגני אויר תדיראן
מכונות ומיבשי כביסה בש ★ טיגנט
מיקסרים בש מזלים וקטנים
באספקה מיידית ובתשלומים נוחים
חנויות מורשות למוצרי תדיראן
בירושלים: לוסטיג רח' שטראוס 29 02-222946
בבני ברק: סלון המרכז רח' ירושלים 12 03-702153
30 שנות נסיון עם אלפי לקוחות מרוצים

חדש
ספר אוצר ההלכות
על הלכות פסח
ליל הסדר — הלכות עריכת השולחן, הסיבה, ארבע כוסות וכו'
יחיל ע"י הרה"ג יהודה ארי' טאוב שליט"א
הפצה ראשית:
מ. פרידמן "מרכז הספרים"
בני ברק, הרצל 2, 03-794114

נגרית המצפים לישועת ה'
רח' אחזניהו הכהן 26 טלפון: 829651
עברנו
עברנו
עברנו
הננו שמחים לבשר לציבור הרחב כי נגרייתנו עברה
לרח' אחזניהו הכהן 26 טלפון 829651
אנו יוצאים במבצע מדהים
לרגל העברתנו
אנו מבצעים עבודות נגרות לפי הזמנה בסיב מעולה, ארונות קיר, מטבח, ספריות באמצעות ובדיקנות מעולה
להתראות נגריית המצפים לישועת ה'
טלפון 829651

בית יהושע
כפר הנופש שלי לכל ימות השנה
מתקבלות הזמנות לפסח
טל: 053-699477
ואחה"צ ובערב 03-761128
גלאט כשר

בית ספר יסודי בית יעקב נתניה
מרכז החינוך העצמאי
גיבורי כח עושי דבר אילו שומרי שביעית...
הננו שמחים להודיע בזה כי נפתחה
תערוכת הדגמת דיני שמיטה
בבית הספר היסודי בית יעקב רח' הפורצים 25 נתניה
והתערוכה תהיה פתוחה בכל יום בין השעות לפנה"צ מ־8-1 ואחה"צ מ־6-4
הציבור מוזמן!
ברבר ביקורי קבוצות נא להתקשר לפנה"צ 053-22434 אחה"צ: 053-91389 053-34001

מוסדות סערט ויז'ניץ בני ברק
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
כוס תנחומין
שלוחה כזה למע"כ יה"ר הנעלה המפורסם לשם ולתהילה צמ"ס הגאון
מהר"ר אהרון גדליה הופמן שליט"א
בעמ"ס ביהולי אהרון
אב"ד דק"ק מהאפסס
ולכל המשפחה הכבודה
עם פטירת אביהם הרה"ח
מהר"ר משה צבי הופמן זצ"ל
סר"ב דכפר אתא
המקום יחום אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לראובה עוד
הנהלת המוסדות רבנן ותלמידהון

כסא דנחמתא
משתתפים אנו באבלם הכבד של שארי בשרנו היקרים
משפחת שטיינבערגער הנכבדה הע"י
בפטירת אביהם עטרת ראשם דודנו האי גברא רבא זוכה ומוכה הדבים פה מפיק מרגליות איש האשכולות ורב תבונות המאוה"ג חכם וסופר חר"ב הרה"ג בש"ת
מהר"ר אליהו הכהן שטיינבערגער זצ"ל
יד ימינו של כ"ק אדמו"ר הבה"ק ציס"ע בעל השדרי אמונים ד"ע ומדקני חשובי חסידי ותלדה אחרן, בעמ"ס צובא דאהרן
המקום יתום אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
בהמשך מעשיו הטובים תמצאו ניחומים, ולא תוסיפו לראובה עוד
המשותתפים בצער
משפחת נוישטט

הודעה חשובה
שוב הננו להזכיר לצבור כי השלט הנמצא בחנויות שהם תחת השגחתנו בעניני שמיטה מעיד אך ורק על נושא שמיטה
לגבי ערלה ומעשר צריך להיות שלט נפרד לכל נושא
בשלט המעיד על הפרשת תרו"מ צריך לעקוב על התאריך היומי המופיע בשלט
הערך שלט — פרושו שאין השגחה
מועצת הכשרות
שע"י אגודת ישראל ירושלים
מחלקת השמיטה

לאור הביקוש הרב
אנחנו ממשיכים במבצע
"לגו"
ו"פושר פרוינס"
בהנחות
"חבקוק"
רחוב מלכי ישראל 14
ירושלים

הרבה יותר!
מסתם מכירה
זקסים אלגנטיים מאנגליה ומעילי גשם לנשים
במחירי סוף העונה
וכן חיסול מוחלט של מעילי צמר וחולצות
במחיר הקרן
המכירה: בבן זכאי 54 ב"ב מיום ערב וגם במוצש"ק מ־7.00—9.30

מהיר ירושלים
רח' מאיר 83 285103/4
250 ש"ח בלבד
אוטובוס מסוגר מגדל 1987 לחתונה
מחור ב"ב — ת"א ומסביבה בחורה כיתור שרות מסוגר

הנוצר
ירושלים: מלכי ישראל 6
בני ברק: חזון איש 15
הופיע
לפורים

הנוצר
ירושלים: רח' מלכי ישראל 6
בני ברק: רח' חזון איש 15
הופיע קלטות הלכות שבת בעברית

לקראת פורים
סדנא לתיעות חדשים לעריכת וקישוט שלחנות ומשלוחי מנות מקורים
לפרטים: 03-791174

ארגון פעילים
יד לאחים
מטה מגבית שבת זכור
ידיד יקר
לקראת המגבית השנתית אשר תתקיים א"ה בש"ק זכור, זקוקים אנו לעזרתך
הצלחת המגבית תלויה בפריסה רחבה של המגביות ברחבי הארץ ובגבית התרומות
זכור בשבת זכור
את עבודתם הנמרצת והעקבית של פעילינו במאבק כנגד מסיתים ומדיחים
עזור בשבת זכור
להצלחת המגבית השנתית במאבק כנגד שליחי השמד
אנא!
הצטרף למעגל המתרימים והתורמים
אם יש בידך האפשרות לסייע בידינו במגבית לש"ש זו פנה עוד היום תוך ציון שם ביהכ"ס בו אתה מתפלל — למטה המגבית: במשרדנו בירושלים טלפון: 288003 בבני ברק: 783835
ברגשי תודה ההנהלה

מוסדות קליוולנד והקריה — רעננה
בנשיאות מרן כ"ק אדמו"ר מקליוולנד שליט"א
הננו שמחים להודיע על
פתיחת הרשמה לכולל לאברכים חסידיים
מצוינים בתורה שיגורו במקום וישפיעו על האוירה החרדית בעיר וינהלו פעילות תורנית בעיר
למתאימים תנאים מצוינים בדירות מרווחות
פרטים בטל. 052-446702 בין השעות מ־9.00 עד 4.00 אחה"צ

נשארו מספר ימים למבצע הגדול
ב־10 תשלומים
שסי"ם רמב"ם טורים שו"ע
ספרי יסוד ראשונים אחרונים וכו'
כל הקודם זוכה
כל מה שרצית, בזול
ב־10 תשלומים קנית
במבצע משותף
"היכל הספר" אברהם חבינשטין רח' ר' עקיבא 98 בני ברק
"סופר ספר" שמואל בלוטניק רח' חזו"א 23

בית המדרש דקהל "בני שלשים" קוסון
בנשיאות מרן מוהרצ"א פנט שליט"א
בן פתחיה 19 בני ברק
קול רינה וישועה באהלי צדיקים
ברגשי גיל ושמחה מתוך הערצה מרובה והכרת הטובה
שלוחה בזה מעומק הלב
ברכת מזל טוב חמה ולבבית
לכ"ק מורנו הרה"צ צבי אלימלך פנט שליט"א
ומשפחתו הרוממה תחי'
בשמחת נשואי בתם שתחי' עב"ג
המופלג בתורה ויראת שמים החסיד
כמר אברהם יהושע העשיל שפירא נ"י
בן הרה"ג המפורסם פאר מקדושים שלשלת היוחסין
כקש"ת מורינו הרב
דב בריש משה שפירא שליט"א
אב"ד דקהל נארול פלטבוש ניו יורק
ונכד אדמו"ר הגה"צ המפורסם גאב"ד
נארול שליט"א ב"ב
יהי רצון שיזכו לרוות רב נחת דקדושה מהם ומכל יוצ"ח
זרע ברך ה' מתוך שפע והרחבה
הגבאים המתפללים

מגילות אסתר לטף
שוק ארצי "חבקוק" מלכי ישראל 14 02-282093

לתלמוד תורה
מפורסם בירושלים
דרושים מלמדים
לפרטים להתקשר
02-273560 מ"ו עד 4

נדחוניה
חי' 30 בטלה ירושלים טל. 02-324482
שטיכת כרסיה מלוי הלוסיל
99.90 ש"ח
מפת סרלין 2 מטר + 6 מפיות
23.5 ש"ח
כסוי מיטה מרהיבים ת' חוץ

משפחה עם בית הם בירושלים מוכנה לקבל ילדי בביתם
טלפון 02-823462
מאחה"צ

הנוצר
ירושלים: רח' מלכי ישראל 6
בני ברק: רח' חזון איש 15
כולם קונים אוצר מלים

משכנס אדר מרבין בשמחה
"סוף סוף "כרם" שוב בחדשות!
היום! אחרי שיפוצים והרחבה וביתר שאת!
אנו מבשרים על פתיחת חנות המפעל
מכירת בגדים כללית לכל המשפחה
חיסול! במדי החווף במחירים מדהימים ממש!
לקראת חגים מבחר מיוחד של
ביגוד משולה ★ נפלא ★ למראה ★ מבדי חוץ — תוצרת
המפעל ★ מבחר ביגוד מתוצרת המעולים בארץ
מבחר ביגוד מתוצרת בתי החרושת הקרן! ★
★ הכל במחיר הקרן! ★
"כרם" חנות המפעל רח' מאה שערים 53
פתוח כל יום לפנה"ר רח' מודיעין 14 עיי אולם
המפעל — ביתה"ר רח' מודיעין 5 עד 8
"יהודה" רים שעות המכירה כל יום לפנה"צ
מ־11 עד 2
בקרו ב"כרם" כי "כרם" הוא "כרם"!
נא לשמור על הסדר!

הנוצר
ירושלים: רח' מלכי ישראל 6
בני ברק: רח' חזון איש 15
הופיע

עלוצים ששורותיהם עליו בקבלת תורה מסיני...

הרב שלום חיים פרוש

היום הזה נהיית לעם

"יום אחד הוא, שברא אותו שבוע, אם אם נוקפים עוברים הימים, כל יום ומעין, כל לילה ומספר. כך כוכבים הם זרע אמתים, שבע שבתות שהם ימים השעה וארבעים; הספירה מאירה ומזוככת, מנקה כשהדרת אחתם מאדירה הטמאה של מצרים ערוה הארץ, אדמת בני חם, עבד עבדים לאחיו, זה שאהב קללה והתברהו, אשר דבקה בו ובארצו והמת הנחש, ראשון לארורים עליו ותבצת האלה בימי בראשית, בעטיו של הנחש הקדמון.

מדי שנה בשנה חיים אנו מחדש את תהליך ההזדככות: שחשוד בו אבותינו ביציאתם מעבודות — מכיר עברים לחירות עולם, עדי הגיעו לאותה התעלות למדרגות ההר חמד אלקים לשבתו, באשר פסקה והמתן, וטללי הטהרה גולו עליהם, להתיחדם באור יקרה המיעד לחיי נצח.

האביב שהפציע בשחר לידת עם סגולה, בלילה ביום יאיר בו הוכר בכורות צוען מצרים, הבשיל כד בבד עם קציר השעורים, קומץ העומר שהתף בהחל חרמש בקמה, טוטן כתובו את שודש הה־ שפצה יכר־שתחבר לכם תבואה שבשדות (ר"ה טז.א).

שתי הלחם — תיקונה של החטה

[illegible] אבינו קלקי באש נרשאר כלי (ולקראתו ד) נעשה לטהר את האדמה, לזכך את הרגשות הבהמיים, שהשעורים הם סמלם, להכשיר [illegible] לתבואת שתי הלחם — לחם חכן לחטאת [illegible] כאכלו האסור של נזר הברואים — עץ שאכל ממנו אדם הראשון חטה חיה־בבריות מ"א פרי: זהה"ק ס"ב קפח. ב. ושם ח"ב קפ.ב. [illegible] המקדש דיקא).

ספירת העומר בלילות האפורים, יש לה מטרה אחת־ושפרתם לכם — כדי לטהרינו מקליפותינו ומבחינותינו שבע שבתות — סוד חמישים, הם סולם השלבים, גרם המעלות עליו צועדים אנו פסיעה אחר־מסיבה כדי ערב בין פסח לעצרת, עד עלותינו לשער־ החמישים — היובל העליון, בו יצאים עבדים לחירות, ועברו היצר מסילים את הכבלים, הדרור נקרא להם, החטא של החטה הופך להיות מקור ברכה. כ"ב אותיות התורה, זו הכורת הסגולה שאנו זוכים לה בימי קציר חיטים, מרוסלים הרחב המשחחים את לבותינו: גגילה ונשמחה בך — כו יח ובחרתנו (חטה בגימטריא כ"ב) ותחום המשולש — קב"ה, אורייתא וישראל מתיחדים זהיר לאחדים, חטיבה אחת בעולם.

אנכי ה' אלקיך — ביטול האנוכיות

תהליך הטהרה תחילתו בביתוק המחלט מזהכת מצרים, זו הקורה הכ. המכרות בשחר ונאה: לי יאורי דאני עשיתיו. בעוד שמקור גאותה הוא כתוש הקדמתי שנתקלל מבראו: ועפר ואכל כל ימי חייך. הזה שמתחותיו מצרים לו ככל עת, לאחר שנעורר מפי עליון, כלך לך ואיני רוצה שתהלקלל. כך נתארת זרע פרוזים, יושבי אדמת בני חם, אשר תורע את זרעך והשקית ברגלך כגן הירק, ובלבד שלא יבואו לחלות פניך של יושב מרומים.

עם סגולה נעדו לארון חמדה: אשר עיני ה' אלקיך בה — למסר השמים ושחה מים, ושמה ניתן לה ארץ החרלה, על שם הייחול והצפיה לכתנת שמים: החילי לאלקים כי עוד אחנו (ע" בראשית רבה טז.ד).

ראשית ההתעוררות כחטא, דורשת את ביטול האנוכיות, שהרי: אנכי עומד בין ה' ובינכם (דברים ה.ה). [illegible] הראם בקרבו. כאותה [illegible] אמיתי [illegible] פסקה כדינו לבין אביו שבשמים, כפרדשו הקולא של [illegible] כך נרפה הספרה: וסיפרתם לבם. עליכם לזכך כספיר את הלבם זו העצמיות, אותה תועבה של אני ואפסי עוד. שכעקבותיה נזדהם העולם ונתר־ רדוו חבל ויושבי בה (ע" "עבודת ישראל" סוף פרשה ד'ישלחן).

קריבתם של בני א־ל חי, זרע אברהם יצחק ויעקב, שהקביה חשק בהם בגלל סגולת החן של הענוה, שעיטרה אותם (חולין פי"א) לסיני — הנמוך מכל ההרים. היא זו המחייבת את שפלות הדרה ללאהוב את הנביחות (רש"י סוטה ה. א ד"ה ילמד אדם) ההדיבה הראשונה ששמענו מפי הגבורה, בקול גדול מפוצץ הרים ומשבר סלעים היתה: אנכי ה' אלקיך — רק הוא יזי לבדו נקרא אנכי. ואילו הנצר מעפר האדמה, ראוי לו לזכור את צור מחצבתו: תפשי כעפר לכל תחיה

פסיקת הזוהמה — ביטול מום הגאוה

אין לך מום בעולם, כאדם המתגאה ומכבד בדעתו שיש לו במה להתגאות, הא מאן דיהיר בעל מום הוא, קבעו חז"ל (מגילה כט. א) וכל אותם ההרים הגבוהים שריצדו באותה מחשבה אין, כי ראויים הם שתיתנו עליהם התורה בגלל היותם רמי קומה, קיבלו את ההשובה הנצחית: כולכם בעלי מומים אתם אצל סיני (שם).

ששים רבוא הגאולים, נתקדשו ונטהרו ונתרפאו מכל מום (רש"י שבת קמו. א) כיטולה של הגאוה, חו היתה פסיקת הזוהמה, בשעה שחנו כאיש אחד בלב אחד בסיני, כאשר דבקה בהם אותה מדה מופלאה, שבגללה נבחר הר זה להיות כשיר לירידת השכינה עליו, אשכון את דכא — ואל זה אביט אל עני ונכה רוח.

על אותה שעה נאמר: כולך יפה רעיתי ומום אין בך (שיר השירים ד. ז) כפי שגילו לנו חז"ל (זהר חדש נב. א) כי מעלתם של ישראל היא סגולת הענוה, ולכן: ישראל שעמדו על הר סיני, ותקנו מכל מום, כדכתיב: כולך יפה רעיתי ומום אין בך (עי' רש"י ע"ז כב. ב ד"ה ישראל).

משה קיבל תורה מסיני, שורש קבלת התורה על ידי משה עבר ה', מתפרש על ידי רדפי ישראל רבותינו הקדושים תלמידי אור שבעת הימים הבעש"ט הק' זי"ע בגלל היותו הצניע מכל אדם, שקלט בקרבו את הוראת סיני (עי' תולדות יעקב יוסף בהר, קדושת לוי אבות ועוד) ללמדנו כי תמצית פ"ח הדברים שהתורה נקנית בהם, היא שפלות הרוח. זו המנוגדת תכלית הניגוד לתרבות אנשים חטאים — והב מצרים, אדמת בני חם.

עם סגולה — נמוכי רוח

היום הזה נהיית לעם, פסוק זה (דברים כז. ט) מרש במשנת הרז (זהה"ק ח"ב קס. ב) על שבתן רוח, רק כאשר לבם נשבר בקרבם. בעמדם לפני קונם, זכאים הם ישראל להיקרא עם ה' — עם סגולה.

השער העליון שער החמשים, נפתח בליל חג מתן תורה, כאשר ישראל קדושים הוגים בתורת משה, ותגדים עטרה לשכינת עוזם שהרי: החכמה מאין תימצא (איוב כח. כ ועי' סוטה כא. ב: אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמשים עצמו כמי שאינו)

וכך חרז הפייטן: בראשית תורתך הקדומה. רשומה חכמתך הטתומה. מאין תימצא היא נעלמה. ראשית חכמה יראת ה'. הספירה העליונה, זו שמשכיותה הוא: אין. היא מקוה הטהרה בו נטהרים ישראל, לפני מי אתם מטהרים, ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים.

סובלים הם בהרי נחלי עדנים, באשמורת הבוקר שעת הרחמים (עי' זח"ק ח"ג צז. א — צח. ב. שער הכונות ענין חג השבועות).

ובאותה עת של כיסופים, בת קול מכרזת במרומים: צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה, בעטרה שעיטרה לו אמו ביום חתונתו וביום שמחת לבו.

תואר כלה מאד נתעלה בעת רצון, בשעת שמחה ועלוון. בני היכלא שנתעלו לרום המעלה, קרצפו אז את פרי עמלם באישון לילה, עת ענוד [illegible]

יחוד מדרים עליו שורר החכם מכל אדם: [illegible] כנסת ישראל ודורה, רועה שומרה ומצילה, מקדימה יראותה לחכמתה, בהיות יראת ה' טהורה עומדת לעד, צופה ומיחלת ליום אחד הוא יודע לה', לא יום ולא לילה, היה לעת ערב יהיה אור. ביום זה של חג מתן תורה. מתנוצץ אותו אור נעלה של ששת ימי בראשית, אור כי טוב, עליו נאמר: והיה ה' למלך על כל הארץ, ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. (זכריה יד.ט)

על אותה שעה מובטחים אנו מפי עליון: כי אז אהפוך אל עמים שפה ברורה לקרוא כולם בשם ה' ולעבדו שכם אחד (צפניה ג. ט) בב"א.

תיאור מעמד הר סיני ותקון על מרוכת משי. הנגיה, רקמה ששלח כתנת אשת יחמקן דיה מרוגיה, נמר ב־1673 מתוך אלבום "ביות הכנסיות" — ברשמי. מרכבות מתוך קישוט ה'

בנינו ערבים לנו!...

— "רבי מאיר אומר, בשעה שעמדו ישראל לפני הר סיני אמר להם הקב"ה: הביאו ערבים שאתם משמרים את התורה ואני נותנה לכם. אמרו לו: אבותינו ערבים לנו. אמר להם: אבותיכם יש לי עליהם...

אמרו לו: בנינו ערבים לנו!

אמר להם: הם הם ערבים טובים — מפי עוללים ויונקים יסדת עוז, ואין עוז אלא תורה!".

(ילקוט שמעוני, ירמיה, רמז רס"ז)

★ ★ ★

ה' — תודה לכם — ערבים נאמנים!

אלמלא אתם ותבל פרכם הטהור העולה מתוכלי הישובות, אין, חלילה וחלילה, זכות קיום למתנה הטובה אשר העניק לנו יושב מרום.

— תודה לכם, על כי אתם בזים לחיי העולם הזה ונקבצים לאהלי תתורה לשמור את דרך עץ החיים.

— תודה לכם, על כי אתם נמנים עם "שבט הלוי" של דורנו לשמור את משמרת הקודש של מקדש הישיבות וקדשיו.

— תודה לכם, על כי בכם בחר א־ל להיות לנו, האבות, ערבים על שאנו משמרים את התורה.

— ברוך אשר בחר בכם ובמשנתכם!

יצחק מתתיהו מנובים

הרב אלחנן סורוצקין

קבלת התורה

אלפי שנים מפריחות בינינו לבין היום הזה, בו הביר עם שלם את אלקו. באמצי אברהם יצחק ויעקב, האבות" — הסמויות המחירות ביחוד בתולדות האנושות שבכל הדורות — חוקקים בלבות מצרים, התרוממו כאותו מעמד למדרגה הגבוהה, ביחוד של השלמות האנושית — לקבלת התורה.

בעולם בו שלטו החרב והאגרוף, במקום בו היה הכח החזק, בתקופה בה היה הג'ינגל שליט יחיד בלתי מנוצח — נאמרו ונשמעו לראשונה הדברים החזקים האלקיים". "עשרת הדברות" שהכריזו מלחמה על עולם הכח, האגרוף והשקר, אמרות אלקים, שכבלו באזיקים את יריהם של האגרופים, חוקים שסתמו פיהם של "דבר" שקר ועושי עולה.

אז נשמעו בעולם אמרות הנצח: שאין שום "אנכי" זולת "אנכי ה' אלקיך", ששום כחות "אלהיים" אחרים אינם יכולים לדור בכפיפה אחת עם ה"אנכי" הנצחי והיחידי, שכל יום שביעי יהיה יום מנוחה לכל אדם, בלי הבדל מעמד — יום שבת, בו ישוב האדם אל צור מחצבו, ממנו ניתק בששת ימי המעשה. באותו יום הוכחו היסודות של חיי המשפחה של המין האנושי, טהרתה וקדושתה על ידי הצווים האלקיים "לא תנאף" ר"כבר את אביך ואמך"; נקטעו יריהם של בעלי הכח האגרוף על ידי האמרות: "לא תרצח" ו"לא תגנב"; נקחו שיניהם של בעלי התאוה על ידי "לא תחמד" ונסתמו פיות השקר באמרות אלקים טהורות: "לא תשא" ו"לא תענה".

בהתלהבות ותפילות שמימית לקח עליו עם קטן וחל, בלחי מזוין ונטול ארץ, את התפקיד הגדול הנשגב — להיות נשא דגל ה' בעינגל של בני אדם חיות ו"בעשה ונשמע" יצאו מקבלי התורה ל"מדבר העמים".

מסוף העולם ועד סופו נזדעע הגוע האנושי, לקבל מהמצוה הזו, היחיד והגדול ביותר בהיסטוריה האנושית, ובשימה עצורה הסתכל למעמד הזה ("צוף לא פרת וכו'"). נחרדה מרבצה הזויה שבאדם הג'ינגל הריח בחרש הריח המיחד לו את הסכנה הנשקפת לקיומו, את העומד להתר הוחת, את התחלת סופו וקץ שלטונו.

והקרב התחיל.

כחד הארץ נהפך לשדה קרב במלחמה זו שבין האמת האלקית ובין כחות החרשך והאפילה של הזויה האנושית, הפראות והתפקרות. כל בן אדם נעשה למטרה שעליו ובו התנהלה ומתנהלת המ־לחמה הזאת. שונים היו השלבים והאמצעים שהשתמשו במלחמה זו. כדם ואש התנגד העולם הבכר־מי ל"עשרת הדברות" תושאיהם הזל מ"הערב רב" שהתערב בין נושאי דגל ה' ו"עונה לדבר אלקים חיים ב"עגל", גרמו ש"העם בוכה למשפחותיו", הסית נגד השבת ("ויהי ביום השי־ביעי יצאו העם ללקוט") זרעו בלבלה וחבוסנות וקראו "נתנה ראש ותשובה מצרימה", וכלה בעריצי עולם.

למעלה מאלף שנה לחמו נושאי דגל ה', בעד נצחונן של "עשרת הדברות" וכתבו דפים מזהירים בתולדות האומה והעולם, נגד המהרסים והמחרי־בים בפנים המחנה: נביאי השקר וגורריהם, עובדי הבעל הנשחתות למיניהם. המלחמה היתה כבדה ועקובה מדם. לא פעם נהרגו נביאי ה'. נביאי האמת, על ידי אנשי איזבל ואחאב אבל למרות כל זאת ועל אף הכל, לא הלכו המוני ישראל שולל אחרי נביאי השקר ותורתם. השפעת נביאי האמת — נושאי דגל התורה והאמונה הצרופה בא־ל יחיד ומיוחד — התגברה כמעין המתגבר ומבועה השקה והרוה את העם ורחוו. מזמן לזמן קמו מבחוץ רשעי עולם כסנחריב ובוכדנאצר, המן וטיטוס, טרקומנדו וכמילניצקי וכדומהו היטלר ומליוני נאצים ארורים שרצו לעקור את הכל; את התורה האלקית ואת מפציה — עם ישראל — ועם כל נהרות הדם ששפכו הרגו על המוקד כליונו קדושים וטהורים לא הצליחו לכבות את "נר הדמי" ועם ישראל חי וקים תושא ברמה דגל האמונה באלקים חיים ותורתו תורת הנצח, החוק הנצחי.

לתוך יצורות הדר, לעבי הגינגל האכזרי, חדרות לאט קרני השמש האלקית ואינן נהנות מטרה לתשביחן — בני האדם — החיות, אי אפשר להם יותר להתחמק מהאור הבוקע מ"עשרת הדברות" הם מוכרחים לקבל אותם בחלקן או בשלמותן כיסוד לחיי החברה והמשפט.

אולם המלחמה אינה נפסקת כלל וכלל אלא היא מקבלת צורה חדשה: למראית עין מצטרפת האדם־החיה ליסודות הרוח הנצח שב"עשרת הדברות" אבל היא מרוקנת אותן מתוכן ומסלפת אותן: אמנם עבודת האלילים מתבטלת בחלק גדול של עמי התרבות, אבל גם ב"אנכי" אינם מכירים, שכים אין לאלוה וסמליכם איש ל"אנכי"; מקבלים את האמרות של "לא תגנב ולא תרצח" רק בנוגע לפרט וליחיד ונחלים ורחצים ונובים בשם ולמען הכלל ומלאימים ומעלים ומשמידים לתיקון העולם, המעמד או הגוף.

יתר על כן, האמת נעדרת ומסולפת וקמות תורות הדשות, מתימרות להיות יותר "מובנות" ו"אנושיות" ומושלמות מתורת סיני... ההתעוררות הרוחנית ההתיסה המצפנית, שקמו בקרב עמים רבים הרשקהו הופנו לפסים אחרים, לדרכים לא דרכים והג'ינגל חגג שוב את נצחונו. עמים נשר־עבדו בשם הדתות החדשות, מסעי צלב ומלחמות קדש הוכרזו בשמן, מדינות וארצות הושמדו ונמחו מעל פני האדמה, איקבדיצות הוקמו לשם "הצלת הנפשות החטאות" ההחרמת רכושם של החוטאים... רציחות לשם אידיאות לעיני השמש העולם מובע בשערי מומאה ונחלי דם.

עם מקבלי התורה סגור ומסגר בחוכן, מוקף חומות גטו. מפחד בכל העולם שנא ונרדף, מתיחד עם אליקיו וסופר לתוכן יחוד ויחוד מהמאור שב־תורה. הוא נעשה עצם מעצמיו, נשמת אפו וכל ישותו. אולם דרך החומות העבות של הגיטו חודר למרבר הנכים האור האלקי, היחוד ההרחמים ההדדיים, טהרת משפחתו ואהבת התמד של עם התורה ושוב משתרר אי שקט בג'ינגל האנושי הנתחיל להתביש ורבים מתחילים לחפש את דרך האמת אצל היהודים המעונים המנדכאים.

ושוב כתחילה תקופה חדשה וגיעות חדשות שאינן בעצם אלא מהדורה חדשה של מלחמת האור והחושך הנצחית: מלחמה המרצאות לה תומכים גם בין קצות המחנה היהודי, של הנתשלים והיגעים, שרפו דיהם מן המצוות ומקושי הגלות. כותרים את הלחמה ("שבירת הלוחות") לשניים: מבדילים בין מצות של "בין אדם למקום" ובין מצות של "בין אדם לחבירו". רחוים את הראשו־נים, שמחמם הצר אינו יכול לקבלן ולהשיגן ו"מ־קבלים" את מצות שבין אדם לחברו ו"משכללים" אותן. אינם מכירים ב"אנכי" ולא יהיה לך. לוגעים ל"לא תנאף" ומרבים על "אהבה חפשית"; גם מצות "כבד את אביך ואת אמך" (אף שדברה זו שייכת גם ל"בין אדם לחבירו") אינו מתקבל עליהם שהרי ה"בנים" הם מתקדמים יותר מה"אב־בות" ומבינים יותר מהם...מקבלים את עקרון יום המנוחה כחוק סוציאלי, הניתן להשתנות לצורך הומן אבל אינם רואים בו יום קודש וצו אלקי מחלט וקים לעד. "חלוקה" זו נחלת את נצחונה ורבים חללים הפילה גם בין העם הנבחר שלא חלו ולא הרגישו כי אין האמת ניתנת לחלוקה, למחצה לשליש ולרביע ומי שאינו מרה באחת מהדברות סופו לכפור בכול, ומי שכופר ב"אנכי ה' אלקיך" סופו להתכחש ל"לא תרצח" וכו' והחיה שבאדם תתואב עד אבדן צלם האלקים וחזרה לג'ינגל הפראי של שלטון הכח והאגרוף בצורה משוכללת של פצצות אטומיות. טילים וכו' השמדת עמים בתאי גזים ומחנות ריכוז לעיני כל עמי תבל ואין פוצה פה.

בדורנו, כ"שכל ראש לחלי וכל לבב דוי", כאשר אנו עוכדים תחיים ונדהמים לשמוע על הורבן האדם הנברא בצלם. על חיות הטרף, מהלכי על שתים. שדרסו וטרפו, באכזריות נוראות ומח־רידות. במשך שנים רבות, לעיני כל השמש ומעי התרבות מליוני אחים חפים מפשע. עולל וינק תינוקות של בית רבן, שלא טעמו טעם חטא, עליהו לראות בזה את קציר הדמים של נצחון החיה שבאדם על שנוא נפשה — תורת סיני, האמונה באלקים חיים ואמרות ה' הטהורות, שב"עשרת הדברות" הנצחיות ועמד הד נצחיו, חיו, להוריב עולם ומלואו, בכלי משחית משוכללים. פרי עץ הדעת המורר בה.

נחפשה הדרכנו ומחקורה להבין ולהשכיל, כי כדי להתגבר על החיה שבאדם ולהעמיד את העולם על תלו ולהפכו מג'ינגל למשכן בני אדם הנברא בצלם אלקים. מוכרח העולם ובראיו להכיר באמת הבלתי מחולקת, בלחמת שלמים של "עשרת הדב־רות" שניתנה מפי הגבורה לעמו ישראל בקדושתו ואמת זו היא הערובה היחידה לנצחון האור על החושך, הרוח על הכח והחוק על האנרוף והחרב.

וכאז וכתמיד נהיה אנחנו, עם ה' וסגולתו, ראשונים לקבלת עול מלכות שמים ונושאי דגל התורה ברמה לאור עולם.

עולם הישיבות פורש אוהליו ומרבה ספסליו ★ למעלה מחמישים אלף תלמידים מסתופפים באהלי תורה ★ בני הישיבות - הערובה הנאמנה שלא תשתכח תורה מישראל ★ הגידול המרשים ב"ישיבות קטנות" - ההוכחה הערכית והחינוכית של החינוך התורני

— מלבד הערך העליון של ליומד תורה לשמה — לעיצוב הדמות הקדומה לאצילי בני ישראל. נער אשר בא לשערי הישיבה בשנות גמילתו מהילדות יזנוסה בצילה במשך שנות הבחרות, רוכש את ההוד ההדר של בגרות, מישכנת, של דעת ומידות טובות.

באותן שנות נעורים ובחרות, עמהם מתלבטים גדולי הפסיכולוגים שבאומות העולם, וגם הדגב הזילוגי הישראלי מתמודד בהם ומדיין לא הוכיח יכולתו — רשאים הישיבות בישראל להתהדר ולהשתבח בחניכיהן ובימוצר המתמר" אשר מר ציאים מתחת ידיהם.

זו כוחה של תורה — זו דמותו של בן תורה!

הגידול המוסיף והולך של בני הישיבות, אשר לפי נתוני משרד הדתות עברו את החמישים אלף תלמידים המסתופפים באהלי תורה, היא ההוכחה הערכית והחינוכית של עץ החיים הנצחי, כי דורנו הצליח לשכלל ולקומם את פוריתו וסיב פרותיו.

אשר בחר בתלמידי חכמים ובתלמידיהם!

תפארת ממלכת התורה

זכה שבט לומדי התורה להיות קרוי על שמו של אותו שבט אשר הוקדש תמשת בשמן המשחה — שבט לוי. מה שבט זה הופקד על שמירת הקדש אף הקרויים על שמו כן. מה שבט לוי אשר הופקד על שמירת המקדש והקדש והפרש מכל שבטי ישראל לשאת את ארון הקדש — ארון העדות, זכה ותורה זו לא נתנה לפני; גם כל בניות ארון הקדש הטמונה בחילות אשר בעבי הר המריה, את שם תפארתו נושא אותו שבט מופרש תבדל לנצור ולשמור את משמרת הקדש של עין החיים, של האמנה הישר־אלית.

ספר התורה לא נתן, חלילה, ללא משמר, ולא זו בלבד אלא שעשו לו ארון קודש, נשגב ונהדר אשר לא ניתן להיגנב לעולם. אלו הם היכלי הישי־בות אשר נישאים על כתפיהם של רבי רבנן שבכל דור ודור ושמירתם עליהם מרובה, שכן לכל מקום אליו גולים בני עם התורה מקימים נושאי ארון הקודש ומקומם שם את הארון ואת נושאו.

אותו שבט מופלא המתבקן בכלי דור דור בהיכלי התורה, נושא את ארון הקודש באימה, בדיע וברעדה, שכן שלו גדולה כי לא בטלה כעולם. שבט זה יודע ועד שבידו הופקדה נצחיותו של עם ישראל ונושא הוא את העול והחבטחה: "למען לא ימוש ספר התורה הזה מפיך".

מי שנושא באהליו את הפיקדון הנצחי של עם ישראל — אין לו בעולמו זולת שמירת הפיקדון בטהרתו, בקדושתו וברוממותו. כמים - מחיתו. מסיני.

על שמירת ספר התורה הזה, ניצבים בגילה וברעדה בעוז ובחרדה: נוצרי התורה ונוטריה. לומדיה ועוסקיה: מקיימיה ומגאיליה. אלה אמתים על הפיקדון שבידם בהכרתם כי לא חיי שעה עסקיהם אלא חיי עולם: חיי נצח — עתיד האומה ותפארת ממלכת התורה.

* * *

תורה — לכל ניתנה!

מופלא הוא שבט לומדי התורה מכל השבטים, שכן לא ביחושה היא בא; לא מיגוי הוא ולא בתולדות מגעו. שבט זה לכל הרצה להימנות עליו יבוא ויתמנה.

תורת משה מורשה קהלת יעקב. חיה וכל המקשה להסתפח אל נחלתה יבוא ויעמיד עצמו עם משמרתה. אין איש מזרע ישראל זקוק להיפקד עם בית־אבות, או עם פקודת הלוים, כדי לזכות בתורה. לכולם חלק בה חי לו לחרוש חלקו להגות בה ולעבדה ולשמרה, כדי שיהא נימנה עם שבט שומרי משמרת הקודש.

[illegible] יצחק [illegible] אברהם [illegible] ולקיימה. ארון

הקודש — היכל הישיבה — אינו נעול מפני כל המבקש לקנות חלקו שלו במ"ח דברים שהתורה נקנית בהם. הפרוכת פרופה מן הדרום ומן המזרח, מן הצפון ומן המערב — מכל העברים ומכל הרוחות, ניתן לגשת אל הקודש, לבקש תורה ודעת ה' ולתת התורה מדר לראש.

מהיכלי התורה בוקעת הקריאה לכל יהודי באשר הוא:

— בואו שערי בתורה — חצרותי בתהילה!

בכך ייחודה של תורת ישראל להבדיל מחכמות חיצוניות, בזו מיוחדים היכלי הישיבות מכל בתי־ לימוד זולתה.

תורה שניתנה מסיני — לכל ניתנה, ולכל ימיו ושנותיו של אדם עלי אדמות. אף היכלי הישיבות — לפני כל פותחים, ללא הבדל מעמד ומצא ועדה.

כשם שאין להקיש מתורת משה לשאר חכמות ומדעים, שהרי כל עיקרה תורה־לשם־תורה, תורה כמות שהיא ומה שהיא — לא לשום חכמה ולא לשום מדע, כך גם אין להשליך מן היכלי הישיבות על כל בית לימוד אחר. קל וחומר שאין לדמות מחכמת ומדעים על תורת ישראל, כשם שלא ניתן להעתיק מכתליהם של בתי לימוד חיצוניים להיכלי הישיבות. בין ביניהם כל דמיון השוואה, לא בגלמד ולא בלומד, לא בהיגוי ולא בהגיון, לא בהגה בתורה ולא בהגיונה־של־תורה.

תורת ישראל משונה היא משאר חכמות ו"תר־רות" — גן עם עוסקיה ולומדיה, מופרשים הם ומובדלים בעצמיותם ובמהותם משאר קוני־דעת והוגי־מושכלות בהודיות העולם.

הבנת וחכרת ההבדל ההילי אשר בין תורה שניתנה מסיני לבין חכמות והגיון והמדע, היא הכפתח לשער ההב של היכלי הישיבות.

ידיעת והבחנת ההבדל בלתי שבשידוה בין עוסקי בתורה לבין חוכשי מדע, היא המעניקה את שאר הרות למבט על דמותו של בן הישיבה.

* * *

כוחה של תורה

שבט לוי של דורנו הולך ומרבה אוכלוסיו — כן יובו! אין עודדין על כך שמקור מות התורה בישראל הם מחוז לכל מי שחשקה נפשו בתורה וקרובים הבנים המתדפקים על דלתות היכלה.

יהיו הסיבות לגידול השנתי של לומדי התורה אשר יהיו. עובדה מוכחת היא כי משנה לשנה בסייעתא דשמיא הולך עולם התורה ופורש כנפיים ולומדיה מלאים את ההיכלות.

גידול מרשים זה מוכיח משנה־תוקף לערכן של הישיבות, שבמסיבות של דורנו חלה התפקחות עצומה במשמעות החינוכית של לימוד התורה. כלל גדול הוא שמקום אשר אליו נהרים רבים, סימן שהוכיח סיבו ומובנו כמקום הראוי למשיחה אשר מרשלת עליה.

הישיבות שבישראל, לא סוד הוא שאין דוגמתן

זר לא יגע בו!

עולם התורה הוא עולם בפני עצמו. זכות קיומו עולה מתוך שכלולו שלו ולא מן החוץ.

דמות ישיבתית נוצרה ונקמת בתוך עולם הי־שיבות. לא ניתן לגדל פרחי־ישיבות על־כל־מים ולהשתלם בפרדס הישיבות, רק הנהר העובר בעדן הישיבות יכול להשקות את הגן ולהפריח את השתיל הרך לפרחים ריחנים.

אותה דמות ישיבתית המשתכללת ועולה היא גם הערובה לבני־תורה אשר קמים ויקומו לעם ישראל. יהדות התורה מתרה־ואינה־מתה את יוצאי ובוגרי הישיבות לא כמספר של "אקדמאים" אשר יעמדו לרשותה. כי אם כעולמות טהורים וקדושים אשר יעמידו את הדורות הבאים בכרם בית ישראל.

בשעה שעולם זה פורש אוהליו וכרבה ספסליו, אנו הנדרים על דור הנתיד. ליבנו פחד ורחב! שהרי חי־ האלפים בני התורה (ובגיל דחרי גיוס) הם הם הערובה לח"י אלפים בתים נאמנים לתורה ולהדות נרפה. הם הם הערובה שלא תשתכח תורה מישראל.

שבט לומדי התורה המצווה על "שמירת מקדש וקדשיו" הוא, באמור, מפרש ומובדל לעמוד על משמרת הקודש. וכל זכות קיומו הוא בשמירת העצמאות המחולטת של עולמו שלו. משנתו — קב ונקי!. מבלי זכותה זה, והשפעה חיצונית. כל קצמתו של עולם התורה תלויה בעצמיותו.

כל זר לא יגע בו!!!

מקדשי התורה — הישיבות וקדשיו — בני הישיבות. זקוקים לשמירה מעולה, ואין לך שמירה אינתה מהפרישה וההבדלה, שלא לעבוד אלא את עבודת הקודש.

ככו שבט לר בשעתו "נתנים מאת בני ישראל" אך ורק לעבודה הכסכן. אף שבט לומדי התורה, נתנים מאת כל ישראל להבדל מהמשימות וה־מטלות אשר על העדה כולה. כדי לשמור על הפקדון הנצחי של העם כולו — לימוד התורה!.

* * *

עדת ישראל, ביום חנותו את חג מתן תורה, מחדש את הברית בינו ובין אותו שבט אשר נקבציו עומדים על משמרת התורה. העם כולו עונה יחדיו:

— — — "ברוך אשר בחר בתלמידי חכמים ותלמידיהם"!

ריח לו כלבנון

עולם הישיבות, תוכו תוכנו, אינו יכול להיקלם בדעתם של אלה אשר רחוקים מריח־של־תורה. ויי להם שלא זכו להימנות עם חניכי עולם נחמד זה. אויה להם שנבצר מהם לחזות בנועם ה' ולבקר בהיכלו.

כל המקטרגים כיום על עולם הישיבות חניכי ו רחוקים מהוויתה של הדת אשר שולטת בעולם מופלא זה. אלה אינם מביטים לבריה אלא ליצר ומחפשים את צל־צילם של דברים אשר אין רחה תכמים נתזה מהם, אשר לכאורה קורים גם בין כתלי הישיבה הו מפי השמועה כלבד.

אלה המשמיצים אינם מביטים על התורה ולומדיה אלא מבט שטחי וחיצוני, באותה ראייה מופשטת של עולם הצימצום, המדמה ומשוחה את עולם התורה לאסכולה מדעית כללית.

כל צרי העין על עוסקי התורה והיכלי הישיבות, עיניהם ורואות מתוך צרות־עין כמשמעה — אין להם ההכרה ההבחנה וממילא ראייתם היא כהלי־נתן. מבלי יכולת להפרש ולהבדיל בין הלימוד הישיבתי, כעניין של היגוי בתורה, לבין רכישת מדע השכלה.

אין פלא, איפוא, כי אלה המשוטטים קורי־דמיון בין תורה ומדע ומחזדים קורי־השואה בין בן־תורה ל"משתלם" במקצוע, רחוקים ת"ק פרסה מהליכות הכל מבקשים להיתלות באילן משובח ומשבית זה.

ההוכחה מוצקת יותר, כאמור, בערך החינוכי של לימוד התורה, שבשנים האחרונות רבו גם רבו הי"ישיבות קטנות" הבריקות הגדול להקלם בתוכן עובר והולך.

עד לפני כחמש שנים היו רוב רובו של עולם התורה הישיבתי מיסוד על ישיבות גדולות. בתחום זה חל מהפך משמעותי ביותר. כאשר כבר בשנים של סיום התלמוד תורה או בית הספר. מתרפקים הצעירים על היכלי הישיבות. אף עובדה זו אומרת דרשני!

גם בתחום זה יהיו הסיבות אשר יהיו — נאמנת עלינו העובדה כמות שהיא, שהדרישה לישיבות קטנות צובעת תגופה אדירה, ליידע ולהודיע שאין תוחלף להיכלי הישיבות כבית היוצר לדמות של צעיר־צודב אשר סלדה נפשו מהחינוך החוק־ ישיבתי.

מתוך הכרה ברורה ומבוררת זו אין תימה כי גם גל החזרים בתשובה מוצא את מקום שובו לחיק היהדות רק בהיכלי התורה. כי רק היכל הישיבה הוא כור הסיגון היחיד היכול לברר את המוץ מן הבר וכור המצוף מן הסיגים ומן הבדלים. רק בין כתלי הישיבה בוקע ועולה היהדות שבתוך האיש הישראלי. רק ליומד התורה מוכן את הלב ואת נטית מן האדם. רק התורה מלבה את הלב ואת המח אל המאוד שביהדות.

* * *

זר לא יגע בו!

עולם התורה הוא עולם בפני עצמו. זכות קיומו עולה מתוך שכלולו שלו ולא מן החוץ.

דמות ישיבתית נוצרה ונקמת בתוך עולם הי־שיבות. לא ניתן לגדל פרחי־ישיבות על־כל־מים ולהשתלם בפרדס הישיבות, רק הנהר העובר בעדן הישיבות יכול להשקות את הגן ולהפריח את השתיל הרך לפרחים ריחנים.

אותה דמות ישיבתית המשתכללת ועולה היא גם הערובה לבני־תורה אשר קמים ויקומו לעם ישראל. יהדות התורה מתרה־ואינה־מתה את יוצאי ובוגרי הישיבות לא כמספר של "אקדמאים" אשר יעמדו לרשותה. כי אם כעולמות טהורים וקדושים אשר יעמידו את הדורות הבאים בכרם בית ישראל.

בשעה שעולם זה פורש אוהליו וכרבה ספסליו, אנו הנדרים על דור הנתיד. ליבנו פחד ורחב! שהרי חי־ האלפים בני התורה (ובגיל דחרי גיוס) הם הם הערובה לח"י אלפים בתים נאמנים לתורה ולהדות נרפה. הם הם הערובה שלא תשתכח תורה מישראל.

שבט לומדי התורה המצווה על "שמירת מקדש וקדשיו" הוא, באמור, מפרש ומובדל לעמוד על משמרת הקודש. וכל זכות קיומו הוא בשמירת העצמאות המחולטת של עולמו שלו. משנתו — קב ונקי!. מבלי זכותה זה, והשפעה חיצונית. כל קצמתו של עולם התורה תלויה בעצמיותו.

כל זר לא יגע בו!!!

מקדשי התורה — הישיבות וקדשיו — בני הישיבות. זקוקים לשמירה מעולה, ואין לך שמירה אינתה מהפרישה וההבדלה, שלא לעבוד אלא את עבודת הקודש.

ככו שבט לר בשעתו "נתנים מאת בני ישראל" אך ורק לעבודה הכסכן. אף שבט לומדי התורה, נתנים מאת כל ישראל להבדל מהמשימות וה־מטלות אשר על העדה כולה. כדי לשמור על הפקדון הנצחי של העם כולו — לימוד התורה!.

* * *

עדת ישראל, ביום חנותו את חג מתן תורה, מחדש את הברית בינו ובין אותו שבט אשר נקבציו עומדים על משמרת התורה. העם כולו עונה יחדיו:

— — — "ברוך אשר בחר בתלמידי חכמים ותלמידיהם"!

המודיע — עמ' ג

לא להעב על יחסי ישראל ארצות הברית

מ"ה. בישראל מצפים בחרדה לגזר הדין של המרגל פולארד, ובארצות הברית עלולה פרשה זו להוסיף חומר, שיש בו כדי לדאפיל על מערכת היחסים המצרית שבין שתי המדינות. ביחסים שלנו עם ארצות הברית יש מספיק שדות איתנים המבטיחים את המשך הידידות למרות הפרשיות. כמו זו של פולארד ושל פרשת הנשק לאיראן, פרשה שהחריפה מכם שם פרסום הדדית של ועדת מווארר. לא נגזים אם נאמר שאנו זקוקים למדה רבה של תושיה וחכמי שמים לצאת משני המרשיות ללא נזק חמור מדי. בעצם זה מובן שלא נספק ולא נסיף חומר דליק כדי ללבות יצרים. ואין זה סוד שיש בי שבמתיון לנו בפינה כדי להכשיל אותה מערכת יחסים מיוחדת במינה.

לא נכניס את עצמנו לחקור, כיצד אירעו לנו תקלות חמורות מסוג זה. שיש בהם כדי לעורר מדה רבה של דאגה. על אף המהויבות שמרגישה ארצות הברית לשלומה ולבטחונה של מדינת ישראל, וכל מי שמבקש לעשות חשבונות פוליטיים פנימיים כדי לדחן לכף חובה את הגורמים הנוגעים בדבר, צריך להבין, כי הוא עלול ל גרום נזק רציני לא לפלוני או אלמוני, שאפשר להעניש אותו על עמוד הקלון. אלא לפגוע באינטרסים חיוניים ביותר.

ישראל היא אכנס מדינה עצמאית, ריבונית, אולם אין לשכוח שבלעדי הסיוע האמריקאי המאסיבי שאנו מקבלים מארצות הברית, לא נוכל לקיים את רמת החיים ומחייב את כל הנוגעים בדבר לגלות מדה רבה יותר של התאפקות לא להשב במה שנעשה ובמה שלא נעשה, כדי למתום פירצות שבמסלן פלשו אותן בגיות. אנו מקוים ויש לנו יסודי תקוה זו, כי הפרשיות המצומות כשלעצמן יחלפו מן הדרך. אבל בהנאי שלא נוסיף לעשות שטויות שהם בגדר של זיקרה מדינית בלבד, בשעה שמנגד תלויה ועומדת אותה מערכת יחסים מיוחדת במינה.

לא נכניס את עצמנו לחקור, כיצד אירעו לנו תקלות חמורות מסוג זה. שיש בהם כדי לעורר מדה רבה של דאגה. על אף המהויבות שמרגישה ארצות הברית לשלומה ולבטחונה של מדינת ישראל, וכל מי שמבקש לעשות חשבונות פוליטיים פנימיים כדי לדחן לכף חובה את הגורמים הנוגעים בדבר, צריך להבין. כי הוא עלול ל גרום נזק רציני לא לפלוני או אלמוני, שאפשר להעניש אותו על עמוד הקלון. אלא לפגוע באינטרסים חיוניים ביותר.

ישראל היא אכנס מדינה עצמאית, ריבונית, אולם אין לשכוח שבלעדי הסיוע האמריקאי המאסיבי שאנו מקבלים מארצות הברית, לא נוכל לקיים את רמת החיים ומחייב את כל הנוגעים בדבר לגלות מדה רבה יותר של התאפקות לא להשב במה שנעשה ובמה שלא נעשה, כדי למתום פירצות שבמסלן פלשו אותן בגיות. אנו מקוים ויש לנו יסודי תקוה זו, כי הפרשיות המצומות כשלעצמן יחלפו מן הדרך. אבל בהנאי שלא נוסיף לעשות שטויות שהם בגדר של זיקרה מדינית בלבד, בשעה שמנגד תלויה ועומדת אותה מערכת יחסים מיוחדת במינה.

ישראל יש ידידים רבים היושבים הן בבית הלבן והן בקונגרס, ובפה ביקורו של ראש הממשלה יצחק שמיר בארצות הברית ניתנה לו ההזדמנות לעמוד מקרוב על סגנון הידידות שלא נפגמה גם אחרי הפרשיות, שבכל מקרה אחר היה בהם כדי לגרום משבר בודאי להעיב על מערכת היחסים. משום כך ולא רק בגללה, אנו חייבים לפחות לשמור על כבודה ויוקרתה שלהמעצמה הגדולה. שאנו חייבים לה הרבה לא רק בשל המיכתה במדינת ישראל, על אף חשבונות איזהדים שהיו בהם כדי לשבש אותם.

שר הבטחון מבא לכנון, ובצדק, להסתייג מן הדברים שאמר ידיד התנשטה האורדית מר מתתיהו ינאי, דברים שהיה בהם כדי לפגום לא רק באים, שממלא תפקיד חשוב במשרד החוגה האמריקאי. הדברים שאמר, היה בהם לא רק מבחינת הדתבטאות גסת הרוח, על "יהודי הטוב על הכיפה", שמר ינאי הדביק לו את התואר "מהרסיך ומחריביך ממך יצאו" אלא מפני שהנושא שנגע בו, הוא נושא מרגן ומסוכך מאוד, ומר ינאי היה חייב לדעת יותר מאשר כל מישהו אחר, כי בכך הוא פוגע גם בסיכויים לקבל את המשאבים הכספיים הגדולים, גם אם היתה המימות דשים כללית בשאלה, אם ישראל צריכה להמשיך בייצור ופיתוח הלביא. על אחת כמה וכמה כאשר ידוע היטב, כי גם בנבא רוחות דשה שאינה מצדדת בהחלט עם המשך פיתוח המטוס.

גם אם ידיה של ישראל נקיות בפרשיות האחרות מבאפילות על הידידות הגדולה, צריך לנצור את הניצרה לא למהר לידות בדורים אל כ"ה שאינה ידועה לפרטיה לכל מי שמתעניין ובודה ולבו אברות כדי לפטם את הביבות, ובלבד לספק את סקרנותו של הכתב עצמו שהיא לפעמים רבות גדולה יותר מסקרנותו של הקורא לדעת.

במצב הפלבלי המדיני כולל המבחוני, ידידות זו שבין ארצות הברית היא צריכה להיות אחד מנכסי צאן ברזל, שאין לפגום בהם בכל מקרה, גם אם אנו בודקים בהחלט. אל לנו לשכוח שאנו מדינה קטנה המוקפת באויבים מסביב, מדינה שמתלבטת בבעיות כלכליות חריפות מאוד, ובלעדי הכיוון האמריקאי ספק אם אנו יכולים להחזיק מעמד. אל נהרוס בסים זה במו ידינו. ובמדה רבה של תושיה ותבונה, בפייוצא דשמיא, ניחלץ גם מן הבעיות שבאו עלינו שלא במודע ונצליח לשמור על ידידות זו, על אף הכל.

בהצעות דחופות לסה"י של נציגי אגודת ישראל:

תובע לדון בסכנה לפגיעה בחינוך העצמאי והדתי כתוצאה מהקיצוצים

— מאת כתבי "המודיע" —

ה"ר הרב אברהם יוסף שביירא דרש אתמול מיזיר הכנסת, להעביר לדיון דחוף של סדר יומה של הכנסת את הנושא. הסכנה לפגיעה בחינוך העצמאי והדתי כתוצאה מהקיצוצים בתקציב.

בדברי ההסבר להצעתו מציין הרב שפירא, כי כתוצאה מהקיצוצים בכמערכת החינוך צפויים פגיעות של עשרות בתי ספר בחינוך העצמאי ובחינוך הדתי מלבד קיצוץ של אלפי שעות הוראה. הדבר מסכן את המשך קיום החינוך העצמאי והחינוך הדתי ופלול לפגוע בו קשות בתלמידים. כדי למנוע זאת על הכנסת לדון בנושא הדחיפות.

תובע לדון בהחרפת שביתת עובדי המשק והמינהל בביה"ח

ה"ר הרב אברהם יוסף שביירא דרש אתמול מיזיר הכנסת להעביר לדיון דחוף של סדר יומה של הכנסת את הנושא: החרפת השביתה של עובדי המשק והמינהל בבתי החולים הממשלתיים.

בדברי ההסבר להצעתו מציין הרב פרוש, כי לאחר שכל הנכנעים לסדם הסביתה עד כה נכשלו, הודיעו עובדי המשק והמינהל בבתי החולים הממשלתיים. כי הם מחרימים את עבודתם מהלה בתי חולים הודיעו כי מצב מוסדותיהם בכי רע וכי המערכת כולה עומדת בפני המוטטות. כדי למנוע המשך החרפת המצב על הכנסת לדון בנושא בדחיפות

שאילתה על הפסקת שרות קו 400 אחרי 10 בלילה

ה"ר הרב מנחם פרוש פנה בשאילתא. אל שר התחבורה לאחר פניות אזרחים בהן נמסר לו, כי חברות אגד ודן הודיעו שלשום באופן פתאומי, לטשטי קו 400 מירושלים לבני ברק ולהיפך, כי הנסיעות יתחילו בו ביום ב-10 בלילה במקום 11.30 בלילה. הפסקת שירות קבוע ללא הודעה מוקדמת גרמה לעי־ מאות אנשים להמתין בתחנות לשוא בשעות לילה מאוחרות בטלי שיכלו לשוב לבתיהם בצורה מכודרת.

הרב פרוש שואל האם העובדות יודעות למשרד התחבורה? האמנם ידוע לו כי ההודעה על הפסקת השרות לאחר 10 בלילה נתלתה בתחנות רק ביום הפסקת השרות? האם מקובלת על משרד התחבורה הפסקת שרות בצורה כזו, שגרמה נזקים ועגמת נפש למאות נוסעים? האם יודה לחברות לחדש לאלתר את השי־ רות עד 11.30 בלילה?

שאילתה על מצב סמינר בית יעקב בחיפה

ה"ר הרב אברהם יוסף שביירא פנה בשאילתא אל שר החי־ נוך לאחר שסמינר בית יעקב בחיפה נמצא מזה חודשים במצב קשה ואין אפילו מבנה מתאים ללימודים. כתוצאה מכך לומ־ דות התלמידות בסקום אינו הדבר מקשה על פעילותו הדר־ נית של הסמינר.

ה"ר שביירא שואל, האם יודע למשרד החינוך מצבו הקשה של הסמינר? מה בדעת השר לעשות, כדי לסייע למוסד חינוכי יקר זה למצוא פתרון לקשייו הכספיים ולמבנה מתאים?

☆ עוברים את הגבול

העובדים השובתים במשק ומינהל בתי־החולים הממשלתיים, אינם חוקים על חיים בתובעם לשפר את שכרם ותנאי־עבודתם, כי מבחינת הנתונים של המשכורות שלהם עולה באמת, כי התמדה למאמץ החודשי של העובדים הוא, נמוכה וכמעט שקשה להתקיים עליה. אמשר, אתמא, כי למרות שהמצב הכלכלי המונע אמשרות של חריגה, דרוש בכל זאת עוון חחר בתביעות עובדים אלה.

ואולם, גם אם יש מקום לאחדה מסוימת לתביעות שלהם, אי־אפשר שלא להביע את ההוקעה המרצת ביחר לעיצומים המחריפים המופידים שלהם. שאלה גדולה היא, כידוע, אם בכלל ניתן בעבודה מסוג זה במוסדות של רפואה להכריז על שביתה, אבל ברור שאסור בתכלית האיסור לחשלים עם המשך העיצומים, בשבין השאר — העובדים הגיעו למצב שבו הם מנסים למנע עבודתם של מחוסרים, ובאן כבר מדובר בחציית הגבול בצורה החמורה והפרועה ביותר.

בתי־חולים אינם בשום פנים כמו כל מקום עבודה אחר, כאן מדובר באנשים חיים, הם חולים, הזקוקים לטיפול, זקוקים לטיפול ושטר. אם העובדים הקבועים מסרבים לעבוד — אין לזהם שום זכות למנע מאחרים לעשות את העבודה. מניעת עבודה הוד־ מרבותית, כמה כפסיד מות של חולים, עם כל המשמעות הנובעת מכך. דבר זה חייב להימנע בכל מחיר, ולו גם בהפעלת כוח בכל צורה שהיא!

☆ הנושא התורן...

ישיבת הממשלה שלשום דחוקה היתה מלבסא אידילית. ראש הממשלה, מר שמיר, יצא נגד הזוזמות האישיות של שר החוץ, ואילו מר פרס עמד בתוקף על עמדותיו, בטענה כי הוא פועל למען השלום, חוזה, מדיני, מטרה נעלה ביותר. המעניין הוא, למי שיתעקב אחר הסכסוכים בממשלת האחדות הלאומית, כי תמיד מצא לנצמנו מר פרס מעין נושא "עקרוני" תורן שמחייב אותו "לעמוד בתוקף".

כאשר חש התיצבות בתפקידו כראש הממשלה ורשמו לממשלה במה הצלחות, הוא התחיל פתאום לגלות רגישות גדולה "לכבוד הממשלה" ונגד התבטאויות חריגות של שרים. על רקע זה נוצרו אז, כזכור, תקריות עם השרים שרון ומודעי. אבל מי שיודעה לעשות השאוות, יבאא כי מר פרס עומד עתה באותו מקום שבו עמדו אז שרון ומודעי, כי אם שרים חייבים במשמעת כלפי הממשלה ובכיבודה של הועמד בראשה, אין הדבר שונה כלפי מר פרס, כי הלא עתה מר שמיר הוא ראש הממשלה והוא עצמו אינו אלא אחד השרים...

אבל הנושא העקרוני התורן התחלף עתה, כי עכשיו המשימה היא להשיג שלום עם הערבים, וכידוע — זוהי משאת־נפש של המערך, או של מר פרס בלבד, ואם זהו "חטאשא", הרי בכלל שוכחים שיש גם העקרון של כבוד הממשלה והעומד בראשה. עכשיו הדבר הזה כבר לא חשוב ולא מעניין...

☆ העילה ש"מאחורי"...

ברור לכל אחד כי לא "כבוד הממשלה" אז ולא "השלום" עתה, הוא המניע את מר פרס בפעילותו, כי אם הרצון להביא לפירוק הממשלה. בזאת רצה אז, כאשר חולל סערות מסביב לביטויים כאלה או אחרים של שרים, וחזו גם המניע עכשיו, כי מר פרס אינגו מוכן להמתין עד לסיומה של הקדנציה בשלום.

שאיפתו החזקה היא לזכות פעם בראשות ממשלה שלימה ומלאה, ואת לא יוכל להשיג אם ישב עתה בחיבוק ידים ויתן לממשלה להתמהל על מי־מנוחות, כשהר שמיר מתבסס בתודעת הציבור כראש ממשלה. אותו חישוב עמד אצלו בכל המשברים הקודמים. כאשר רצה לנצל את התקריות עם השרים, רצה לטרפר את הרוטציה. כאשר הגיע ממנו מוצר החילופין בראשות הממשלה, עשה כל עצר אפשרי כדי למנוע את התהליך, כל הגע צץ איזה קושי אחר, וזק כאשר ראה שאין ברירה — בוצעו הזחילופין.

עתה, כאשר אין מר פרס יכול להיתפס בעילות של התנהגות שרים, הוא עצמו נעשה לשר המרדני ביותר של הממשלה. חשבתנו בדאי עמו, כי מר שמיר יתקשה לפעול נגדו באותן אמות־מידה כפי שפעל במנגו נגד מודעי או כפי שביקש לפעול נגד שרון. שמיר והליכוד נאלצו אז לבלוע את הגלולות המרות. מפני שידעו כי אחרת לא תהיה להם רוטציה. לפרס אין ממה לחשוש, ואם מר שמיר יתבע למצות נגדו את הסמכות לפטרו, ברור שאתו יחד תפרוש כל מפלגת העבודה, ואין למר שמיר הברירה הזו, כי פירוש הדבר בחירות מוקדמות. אך ביצר שלא יהיה, לפניו דוגמה מובהקת של התנהגות נעדרת נורמות ממלכתיות מקובלות.

☆ בקצה השמאלי

השר עזר ויצמן משתדלה עתה לאותו שוליה של שיכון שחמיד סיע לבעליו בהפלגות. כאשר אמר השרכן שמדובר בבחור למדן, הזה אומר: מאי משמע למדן? מר בר רב אשי ממש. כשאמרו שהוא בעל ממון, הזה מוסיף: מאי משמע עשיר? בעל אוצרות קודח. אבל לבסוף כשל, כאשר השרכן מלמל בגמגום שיש לתתן חסרון זעיר, יש לו גבנונית, ואז הפסיד השוליה: מאי משמע גבנונית? הר דהר ממש!...

עזר ויצמן, ממנו "סופר־נך", לפני כעשרים שנה, בימי ודמתמה של מלחמת ששת הימים, הזא עמד בראש קבוצת אלופים שהוזעקה בפני ראש הממשלה ושר הבטחון דאז, לוי אשכול המנוח, ותבעה במפגיע לצאת מיד למלחמה, ומר ויצמן אפילו הסיר דרגותיו והזנחן על השלחן. ויצמן נשלח הישר מן הבצא, בהיותו ראש אגים, כדי לסכן כשר בממשלת הליכוד הלאומי דאז; ואת מטעם מפלגת "ירותי". הזם, הזים התגלגל מר ויצמן לעמדה "יוזית", וגם כשהוא "יוזי" הזא עשה זאת בהפלגה עצומה. הזא הופיע שלשום בבנם של "יוזי" מפלגת העבודה, כשהוא עושה מאמץ ניכר להפליג מעבר לכלום בעמדתו הי"ר ניתי": הזא מוכן אפילו לשבת עם ערפאת למרים על שלום, אם רק יכיר בהחלטה 242 של מועצת הבטחון...

ברבריו הבין ממש את הי"יזוי" הצורה של מפלגת העבודה, ח"כ אבא אבן, שעוד אף פעם לא הגיע לדרגה כזאת של נכונות לוזחר על עמדות מתרחרת. ויצמן הזתיצב בבנם לימינו של שמעון פרס, כשהוא סוגן ש"חסף בזוי וקטילה" בישיבת הממ־ משלה, אך יש להניח כי ברבריו על הנכונות לשבת עם אשיף, הזא הדהים את מר פרס, כי ברגע זה הזא סוגן לדבקות בעמדת הסירוב בלפי אשיף, וכי זו היתה אוזת ממטרתה ביקורו במצרים, לנטרל את ערפאת. עתה, בעקבות דברי ויצמן, עוד יגנו עליו כי ויצמן מדבר למעשה מגרתו ביחוד הזה על עקרון הסירוב לדבר עם אשיף...

☆ יש ברירה...

מנהג חדש השתרש בקרב שרים: אומרים שהממשלה הגיעה לסוף דרכה, הזא מיצתה את עצמה, הזא לא מתפקדת, אבל להסיק מסקנה ולהסתלק ממשלה בזו — זה לא... ההגיון הפשוט אומר, כי שר שמרגיש כי הממשלה אינה מלאה את תפקידה יראה קרוב בעצמו דוגמה ופרוש ממנה, כדי להמחיש בכך עד כמה הזא רציני בהחלטתו האין בזוזות אחרות מאחורי אמירותיו הנוראות.

השר עזר ויצמן מטיר על הממשלה כולה שפע של מלים על כך שהממשלה סיימה את תפקידה, וכל כך למה? מפני שאת כל הדברים הטובים היא כבר עשתה, ובמובן, שהדברים נעשו בימים שבהם היה מר שמעון פרס ראש הממשלה. עכשיו, שהכל כבר התבצע, צריכים ללכת לבחירות, הכל ברור ומובן ובחוזר ואין מקום לשום מסקנה אחרת...

יש למר ויצמן ברירה מצויינת, לקום ולפרוש מהממשלה. אם יעשה כך, ימצא את עצמו מופתע ביותר, שאף אחד משרה הדרום של מפלגת העבודה אינו חושב כמוהו, ולא ממהר לפרוש. הממשלה המשיך להתקיים בלעדיו, ואולי דוקא בגלל זה, מפני שהזא מרוחה עתה המאיץ הגדל ביותר לעשות יציבות הממשלה, דוקא רצוי שיפרוש למען המשך קיומה ותקינותה...

☆ "מעריב": משפט בישראל — "משפחה"!...

באחרונה חולכת תמונה לאט־לאט גם התמונה הבצורה שנבנתה ברוב השנים מסביב לבתי־המשפט השונים של המדינה, באשר התחבטו אלוהים בלא מעט סגידה, כמו לאיזה ערך מקודש, האטור בבקורת. במציאות של הדיעות כל ערך יקודי אמתי, נתפסו בדבר הזה באימון עיוור ובלא מעט אמונה מגאטית. זה היה התחליף לכל הדברים האחרים, אך כמדומה שעתה מגיע גם קצו של זה...

אחרי יחוס הבוז לציונות, שבירת המיתוס המקודש של הצבא ושל כוחי ועצם ידי, בא עתה חור המשפט. הבאנו לא מכבר דברים בטוים למרי של מר שגיב ב"מעריב", בעקבות ההחלטה להוציא הצבו מאוסה, הנה ביום שישי האחרון מתפרסמת באותו עתון כתבה ארוכה המספרת על מקרים חמורים של מאסרי־שוא, כשבעל הכתבה כותב בין היתר: "מן העיון בתי־ קים... עולות מסקנות עגומות: איך משפט בישראל עלול ליהפך למשפחה, בגלל משטרה ידלוקה יותר על השגת הרשעות, פחות על השגת אשמים, בגלל הביעה ובימיש, שסומכים יותר מדי על משטרה כזאת. בגלל עומס בבית המשפט העליון, שסחבה שמיעת ערעורים".

בגלון שלשום של אותו עתון מופיע מכתב של עו"ד עוזיאל ברק, המאשים בגלוי את ביהמ"ש ובעליון שפוסק שלא לפי חוק מדינת ישראל, מקבל החלטה בסתירה לכמה מחוקקת, ואת בהקשר לאותו ענין של הרגת המחבל המתאבר. הזא קובע בלשון חריפה: "ביהמ"ש העליון אינו רשות מחוקקת... הכנסת הנכחדת מעולם לא קבעה שחופש הביטוי הזא עקרון עליון, העדיף על כל שיקול אחר, על כל דבר שקר ואבצה". בסיום מכתבו תובע עו"ד ברק "לעצור בעוד מועד בשר אותו משב של רוח חדשה שהחלה לנשוב בין כתליו... אבן, לא לשלם חוזן, גם לא למשפט!...

אילו הייתי מוסה לסייע לקרבנות, לא הייתי זוכה לצאת מהתופת ולספר את אשר קרה שם

בת־טבה לדברים צעק דמיאניוק לעבר העד בעברית "אתה שקרן" ★ התפרצותו של העד באה בעקבות שאלת הסניגור האם חשב פעם לעזור לקרבנות והעד ענה "איך יכלתי לעזור, אני לא מאחל לסניגור לראות את הסוף של" במקרה זה.

"אתה שקרן" צעק בעברית גין דמיאניוק, לעבר עדו של הנר אליהו רזנברג, בפגישתו הראשונה עם פרסום הדרוש של ועדת מווארר לא נגזים אם נאמר שאנו זקוקים למדה רבה של תושיה וחכמי שמים לצאת משני הפרשיות ללא נזק חמור מדי. בעצם זה מובן שלא נספק ולא נסיף חומר דליק כדי ללבות יצרים. ואין זה סוד שיש בי שבמתיון לנו בפינה כדי להכשיל אותה מערכת יחסים מיוחדת במינה.

לא נכניס את עצמנו לחקור, כיצד אירעו לנו תקלות חמורות מסוג זה. שיש בהם כדי לעורר מדה רבה של דאגה. על אף המהויבות שמרגישה ארצות הברית לשלומה ולבטחונה של מדינת ישראל, וכל מי שמבקש לעשות חשבונות פוליטיים פנימיים כדי לדחן לכף חובה את הגורמים הנוגעים בדבר, צריך להבין. כי הוא עלול ל גרום נזק רציני לא לפלוני או אלמוני, שאפשר להעניש אותו על עמוד הקלון. אלא לפגוע באינטרסים חיוניים ביותר.

ישראל היא אכנס מדינה עצמאית, ריבונית, אולם אין לשכוח שבלעדי הסיוע האמריקאי המאסיבי שאנו מקבלים מארצות הברית, לא נוכל לקיים את רמת החיים ומחייב את כל הנוגעים בדבר לגלות מדה רבה יותר של התאפקות לא להשב במה שנעשה ובמה שלא נעשה, כדי למתום פירצות שבמסלן פלשו אותן בגיות. אנו מקוים ויש לנו יסודי תקוה זו, כי הפרשיות המצומות כשלעצמן יחלפו מן הדרך. אבל בהנאי שלא נוסיף לעשות שטויות שהם בגדר של זיקרה מדינית בלבד, בשעה שמנגד תלויה ועומדת אותה מערכת יחסים מיוחדת במינה.

לא נכניס את עצמנו לחקור, כיצד אירעו לנו תקלות חמורות מסוג זה. שיש בהם כדי לעורר מדה רבה של דאגה. על אף המהויבות שמרגישה ארצות הברית לשלומה ולבטחונה של מדינת ישראל, וכל מי שמבקש לעשות חשבונות פוליטיים פנימיים כדי לדחן לכף חובה את הגורמים הנוגעים בדבר, צריך להבין. כי הוא עלול ל גרום נזק רציני לא לפלוני או אלמוני, שאפשר להעניש אותו על עמוד הקלון. אלא לפגוע באינטרסים חיוניים ביותר.

ישראל היא אכנס מדינה עצמאית, ריבונית, אולם אין לשכוח שבלעדי הסיוע האמריקאי המאסיבי שאנו מקבלים מארצות הברית, לא נוכל לקיים את רמת החיים ומחייב את כל הנוגעים בדבר לגלות מדה רבה יותר של התאפקות לא להשב במה שנעשה ובמה שלא נעשה, כדי למתום פירצות שבמסלן פלשו אותן בגיות. אנו מקוים ויש לנו יסודי תקוה זו, כי הפרשיות המצומות כשלעצמן יחלפו מן הדרך. אבל בהנאי שלא נוסיף לעשות שטויות שהם בגדר של זיקרה מדינית בלבד, בשעה שמנגד תלויה ועומדת אותה מערכת יחסים מיוחדת במינה.

ישראל יש ידידים רבים היושבים הן בבית הלבן והן בקונגרס, ובפה ביקורו של ראש הממשלה יצחק שמיר בארצות הברית ניתנה לו ההזדמנות לעמוד מקרוב על סגנון הידידות שלא נפגמה גם אחרי הפרשיות, שבכל מקרה אחר היה בהם כדי לגרום משבר בודאי להעיב על מערכת היחסים. משום כך ולא רק בגללה, אנו חייבים לפחות לשמור על כבודה ויוקרתה שלהמעצמה הגדולה. שאנו חייבים לה הרבה לא רק בשל המיכתה במדינת ישראל, על אף חשבונות איזהדים שהיו בהם כדי לשבש אותם.

שר הבטחון מבא לכנון, ובצדק, להסתייג מן הדברים שאמר ידיד התנשטה האורדית מר מתתיהו ינאי, דברים שהיה בהם כדי לפגום לא רק באים, שממלא תפקיד חשוב במשרד החוגה האמריקאי. הדברים שאמר, היה בהם לא רק מבחינת הדתבטאות גסת הרוח, על "יהודי הטוב על הכיפה", שמר ינאי הדביק לו את התואר "מהרסיך ומחריביך ממך יצאו" אלא מפני שהנושא שנגע בו, הוא נושא מרגן ומסוכך מאוד, ומר ינאי היה חייב לדעת יותר מאשר כל מישהו אחר, כי בכך הוא פוגע גם בסיכויים לקבל את המשאבים הכספיים הגדולים, גם אם היתה המימות דשים כללית בשאלה, אם ישראל צריכה להמשיך בייצור ופיתוח הלביא. על אחת כמה וכמה כאשר ידוע היטב, כי גם בנבא רוחות דשה שאינה מצדדת בהחלט עם המשך פיתוח המטוס.

גם אם ידיה של ישראל נקיות בפרשיות האחרות מבאפילות על הידידות הגדולה, צריך לנצור את הניצרה לא למהר לידות בדורים אל כ"ה שאינה ידועה לפרטיה לכל מי שמתעניין ובודה ולבו אברות כדי לפטם את הביבות, ובלבד לספק את סקרנותו של הכתב עצמו שהיא לפעמים רבות גדולה יותר מסקרנותו של הקורא לדעת.

במצב הפלבלי המדיני כולל המבחוני, ידידות זו שבין ארצות הברית היא צריכה להיות אחד מנכסי צאן ברזל, שאין לפגום בהם בכל מקרה, גם אם אנו בודקים בהחלט. אל לנו לשכוח שאנו מדינה קטנה המוקפת באויבים מסביב, מדינה שמתלבטת בבעיות כלכליות חריפות מאוד, ובלעדי הכיוון האמריקאי ספק אם אנו יכולים להחזיק מעמד. אל נהרוס בסים זה במו ידינו. ובמדה רבה של תושיה ותבונה, בפייוצא דשמיא, ניחלץ גם מן הבעיות שבאו עלינו שלא במודע ונצליח לשמור על ידידות זו, על אף הכל.

בהמשך לדברים צעק דמיאניוק לעבר העד בעברית "אתה שקרן" — אתה שקרן".

בסיומה של דרמה זו, כמהלך משפטו של גין דמיאניוק, הורה השופט על הפסקה בדיון למשך מחצית השעה. בכל אותה עת שבמה התרחשה הדרמה הזו, נכח בבית המשפט ראש הממשלה מר יצחק שמיר שישב כלווית פמליתו, בפורה הראשונה של אולם הדיו־ נים.

העד אליהו רזנברג תיאר במהלך המשפט לראשונה, מרד נוסף שהיה במחנה ההשמדה טרבלינקה, בשנת 1943, כאשר הגיעה קבוצת יהודים מגרמניה. "היהודים האלה ידעו שהם הול־ כים למות, הם התמרדו ולא רצו להכנס לתאי הגאזים, פרצו את הגדרות שהוקמו לתאי הגאזים והחלו רצים ברחבי המחנה. סיפר העד הנוסף, "לם, הערבים, צעקו השומרים להכנס לתצר ואחר כך הפה אותנו לצרפים".

"שמעתי יריות, השומרים הג־ רמנים והאוקראינים רצו אחרי המורדים וירו לעברם, חלקם נתפסו בחיים, כ-30. הם הוכנסו לתא הגאזים ולתוך התא החדום כלור. כל הלילה הם התצנו עד לסחרת בבוקר, כשפתחו את דלת תא הגאזים הם היו מתים מאדי הכלור".

"הם רצו כמטורפים ברחבי המחנה, שמעתי את הצעקות התרחשה הדרמה הזו, נכח בבית המשפט שלהם במשך כל הלילה כשהתענו מאדי הכלור. למחרת בבוקר אמרו לי להוציא אותם. בסוריה לעדות הנוגעים בדבר, אני לא אמרתי מה הוא עצם. הם היו נפחדים. כאשר החזקנו אותם ב־ דיים לפנותם מתאי הגאזים כל הערב התקלף נאלצנו לתפוס אותם בראשים וכך לזרוק אותם לתוך הבדודות", סיפר העד ממרר בבכי ודעד כל גופו.

בתחילת ישיבת יום אתמול שבו נמשכה החקירה הנגדית של העד, הוא נשאל על עבודתו בתאי הגאזים. הוא סיפר, כי תפקידו היה לנעול את הדלתות של התאים מבחוץ, לאסום את הזרבים מס־ ביב בחול ואחר כך לפנות את גופות הנרצחים. "האומללים היו נכנסים לתוך התאים, התחלתי לשמוע את צעקות האנשים שה־ בינו שזה לא בית מרחץ או מקל־ חות. המנע החל לפעול ולרסוס. שמעתי צעקות איומות — אמא, אבא, שמע ישראל, שמות של ילדים. הקירות רעדו מהצרחות האלה ואנחנו אותם בחוץ. הנו היה חדרד ובהדרגה הכל השתתק. התהליך לקח כ־20 דקות, שמעבר גרחות הזיזרחות, חיכינו עוד כמה דקות. בא גרמני, שם אוזן על הדלת, צעק "כולם ישנים" ואז הוצאנו את הגופות", סיפר העד.

העד נשאל מתי הופעלו תאי הגאזים הגדולים ומתי הופעלו תאי הגאזים הקטנים. הוא סיפר כי כאשר היו משלוחים גדולים היו מופעלים תאי הגאזים הגדולים וכאשר הגיעו טרנספורטים קטנים הופעלו התאים הקטנים.

במשך שעה אורכה חקר הסנ־ גור את העד מדוע אמר במהלך משפט אייכמן בשנת 1961 כי גילו הוא 35 ולא 40 ומדוע סיפר באותו משפט כי בהגיעו לטרב־ לינקה היה בן 18, דבר העומד בסתירה לעדותו במשפט דמיאניוק שבו אמר כי הגיע לטרבלינקה בהיותו בן 21. העד השיב: "במהלך התלאות לא הבנתי בימים המדויקים, יתכן שאמרתי ובטעות, אולי זה היה בגלל המצ־ מד, בגלל ההתרגשות".

הסניגור אוקונור שאל את העד: "האם גילך הוא דבר שהיית מעדיף לשכחת, האם לגבך תחליך ההזו־ דקנות הוא דבר מכאיב, האם בגלך הזדקנות משמעותה לה־ תקרב יותר למוות?" העד קרא לעבר בית המשפט: אני לא מבין מה הסניגור רוצה ממני". בית המשפט הורה לו להשיב על השאלות הזעד אמר: "אני לא מעדיף לשכחת, אחרי המלחמה השתבשו אצלי התאריכים, ולא התייחסתי לתאריכים בחשיבות רבה".

המדובר בתאריכים שונים, שבהם הגיע העד למחנה ההשמדה טרבלינקה.

העד ציין, כי יתכן תפלה טעות במהלך מסירת הגדרות שלו. "אתה הערת כי הפעם האחרונה שבה ראית את "איזאק האיום" היתה ביומך האחרון בטרבלינ־ קה?" העד מסר, כי ראה את "אי־ זאק האיום" גם ביום המרד בט־ רבלינקה. העד השיב ראישר, כי במשך שבועות לפני המרד, לא ראה את איזאק במחנה ההשמדה.

הסניגור ביקש גם לדעת מהעד אם במסדרי הזיהוי של חמונות שהוצגו בפניו, התבקש לזהות את איזאק האיום מטרבלינקה. העד השיב, כי לא התבקש לזהות את איזאק האיום, אלא ביקשו ממנו לזהות פנים מוכרים מטרבלינקה, מהצילומים. שהוצגו בפניו. העד אמר עוד, כי זיהה חלק מהדמויות בתצלומים האלה. (עת"ם)

ראש עירית בית לחם אליאס פרג':

על אש"ף לבחור בנציגי הפלשתינים לועידה בינ"ל לעניני המזרח התיכון

רמת־עשון — ראש עירית בית לחם אליאס פרג' אמר כי אש"ף אוסיף לבחור בפלשתינים כ"נציגי תתפו בוועידה בינלאומית לענ־ המזרח התיכון. אם אכן, ת־ ועידה כזאן זו. הוא הוסיף, אמר כי שום צד אחר לא יוזמה [illegible] בנושא זה.

בהצהרה [illegible] הודיעה בבית [illegible] שלחת הפלשתינים שהשתתף בכל מסגרת שתדון ב שאלה הזו־ רח תיכונית.

יצוין כי שר החוץ הסובי־ איסמט עבדול מגיד אמר בתום ד־ בעקבות ההצהרה המשותפת המצרית־ישראלית כי על יצוג הפלשתינים "חייבים להכנס הצדדים הנוגעים בדבר".

לדעת מר פרג' הוועידה הבי־ נלאומית לענייני המזרח התיכון לא תוכל להפרך ב־1987, כפי שנאמר בהודעה המצרית ישרא־ לית, במיוחד נוכח המחלוקת [illegible] בישראל.

ירדן שותקת

[illegible] מסר, כי ירדן [illegible] רשמית ואינה [illegible] את הסנצרית־ [illegible] ועידת שלום [illegible] תיכונית במהלך שנה זו. הנתונים שהגיבו על קריאה זו מתחי ביקורת על "ההנאים הכר־ קרגים" שנקבעו.

בשקיפים מדיניים בבירת ירדן אומרים כי במהלך החודן אינו מחדש דבר. דיפלומטים הביעו את דעתם שאין לצפות לתגובה רשמית בצלת משמעות בנושא זה כל עוד שהה המלך חוסיין מחוץ לגבולות ירדן. המלך עדיין עתה ביקור פרטי באוסטריה ובימים ה' מצפים לו בגרמניה המערבית.

הדיפלומטים מצפים שמצרים תדווח לירדן על השיחות עם שר החוץ הישראלי שמעון פרס, שנ־ ערכו בקהיר בשבוע שעבר שה־ סתיימו בקריאה מחודשת לעריכת ועידת שלום מזרח תיכונית.

מרפי שב לאיזור

שר החוץ המצרי אחמד איסמט עבדול מגיד אמר כי מצרים תבקש לקבל את רצונן של מדינות ערב בענין הוועידה. הוא גילה גם שהשליח האמריקאי למזרח התי־ כון ריצ'ארד מרפי ישוב לאזור בשבוע זה, כדי לדון במאמצי השלום בבקורים שיערוך במצ־ רים, ירדן וישראל.

העתון "סאוט אל שעב", המשקף לעתים קרובות את דעת השלטונות במצרים, כתב היום: "מאחר שהמטרה הראשית של ועידת שלום הא שלום צודק ר"מא וכולל, אין לקיים מיקוח ולהציג תנאים מוקדמים בקשר עם רעיון של עריכתה".

עד כתב העתון: "כל המדינות ומרכזי הכוח הבינלאומיים חייבים להמנע ליפול למלכדת של פרטים ותנאים מוקדמים. שישראל ואר־ ה"ב מנסות להערים בדרכה".

העתון לא הכחיר במה הוא רואה תנאים מוקדמים, אך דיפ־ לומטים אמרו שיש להניח כי ההתייחסות כהצהרה המשותפת לשיחות ישירות ערביות־ ישראליות היא אחת מהם. (ע"צ ע"ר)

בר־לב: ועידה בינ"ל תעזור לירדן להצטרף למו"מ

שר המשטרה ח

זכרון להלכים

הר"ר יהושע באלק בלמשטל זי"ל

שבעה לפטירתו

המוח מסרב מלעכל, הלב דואבת וכואבת, חיד רחוות, וכל כולנו מסרבין להאמין איך נפלו גיבורים, אחד המיוחד שבחבורתינו ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, עסקן מסור בלב ונפש, מחנך דגול בעל שיעור קומה דבקן בכל נימי נפשו ליבו לחש"א כ"ק האדמו"ר שליט"א מצאנז, ותורה על כל דבריו, ר' יהושע ז"ל.

כמה שרק נכתוב עליו ונספר ממעשיו לא נגע בקצהו, אם נספר על טוב לבו על כל צעד ושעל איך שקבל כל אדם בסבר פנים יפות וחיזק ועידוד כל אחד ואחד, ועם כולם הרגיש כידיד הטוב שלו ביותר, ואיך חילק צדקות לכל נצרך ובמאור פנים ועוד חיזק ודירבן אותנו תמיד לעשות עוד ועוד, ואם נספר על כל קיום מצ"ו ודיין באופן הנעלה ביותר ועם כל הידידים וחמיד לא חסך להדר עוד ועוד, ואם נספר על השבחתו בביהמ"ד שלא יסיחו בתפילה וב"ק קריאת התורה ועל סיומו בארגון הגמ"ח ד"ישיבתנו הקדושה בקרית צאנז ועמד בראשו במסירות נפש עלאית ואפ"י בעת שכבו על ערש דוי עוד חיזק ודירבן וסיים להב"ס.

ואם נספר עד כמה מסר נפשו על חינוך תשב"ר והי' לשם דבר בעשייתו הרבה הרבה יותר ממה שמתחנכים הבנים ורוח חי' במ' למדים ובתלמידים לחזק ולדבק אותם עוד ועוד, וכמה שהקפיד על חינוך בנין היקרים על כל צעד ושעל, ואם נספר כמה עשה ופעל עבור מפעל ש"ס, והחדשי שהנהיג בשעתו יבלחט"א רבינו שליט"א היה הוא שהפיץ את הרעיון ומסר נפשו למען הפצתו, וכן כמה פעל למען נשברי לב ומדוכאים ועידד אותם ועשה למענם בהתלהבות בקדושה, ותמיד היה הוא האיש שהמרץ ודחף להתפלל עבור חולים לרפואתם.

אי' סופר ואי' מתה שיספור ורמנה את כל פעלותו לטובת הכ"ל ולטובת הפרט הידועים לנו ואת שאינם ידועים לנו חלקים מצד"קותו ופעולותיו נודע לנו עכשיו כל איש וסיפורו ביחד מטוב לבו כמה שנגע ללבו וכאב לו כל דבר עוולה ולא נח ולא שקט עד שהביאו לידי תיקונו באופן המר"ל ביותר.

כמה מילא את חייו בתוכן כאדם שידע שחייו קצרים ועליו למלאות במצות ובמעשים טובים בזמנו הקצר עלי אדמות, ואיך בתוף כזה נקטף הפרי היפה הזאת מאתנו ואותנו עוד לאנחות במיסב פיחתו ומיסב ימיו ועל כל אלה אנו בוכים תמרורים ומשתתפים בצערן הכבד מאוד מאוד של כל משפחתו הצנועה הכבדה הרוח ראשתו תודי' ילדיו ואחיו ואחותו וגיסיו וכל משפחתו שיחי', כמה הוא יהי' מעתה חסר לנו ולהם כמה שנזכור אותו ואת מעשיו על כל צעד ושעל וכמה שאנו חייבים ללמוד ממעשיו ולהתחזק מדרכיו כי היא אבידה לכולנו ולחזק ולעודד את משפחתו בכל התחומים האפשרים — וכמאמר הנגי' אחד מבני החבורה שמת יראנו כל החבורה כולה.

אחד מדידיו
מ. כהן

בעשק ובעבודה

שר האוצר תוקף חולשת ההסתדרות:

"עובדי המינהל כמו האחיות לא ישיגו בשביתתם דבר מעל התיכנון"

ההסתדרות לא מטילה מרות מקצועית או שאיבה שליטה ★ הממשלה צריכה לצמצם הסקטור הציבורי ★ חייבים להאבק נגד כל נסיון לפרוץ השכר

"שביתת האחיות לא תגיבלה את האחיות להשגת שכר מכבד למה שהיה מתוכנן. ומסתכם חדשיים לפני כן. אותו הדבר אני אומר על השביתה הנוכחית של עובדי המינהל והמשק בתחי החולים הממשלתיים". זאת אמר שר האוצר משה נסים.

שר האוצר הדגיש, כי השובתים לא ישיגו דבר בשביתתם פרא איות. יתר עם זה יצא נגד ההסתדרות על שאיפה מטילה את מרותה על השובתים.

בהרצאה על "כלכלה ויחסי עבודה בעולם התוכנית הכלכלית" התכנס שר האוצר אל מרכזת יחסי העבודה בישראל וציין ששומה עליהם לשמור על שלטון החוק וקיומה של חברה מתוקנת שבה מתקיימות נורמות ומכבדים אותן. אותו מאלו היא לשמור על צורים של בתי המשפט, אם ערך זה לא ישמר, ותשרור אנרכיה ואיש את רעהו חיים יבלע ולא נוכל לקיים חברה מתוקנת.

יחד עם זה אמר שר האוצר, כי גם האיגוד המקצועי אינו מטיל את מרותו על שביתת עובדי מינהל ומשק וזה מראה שלהסתדרות אין השפעה מספיקה על העובדים. "אני דוגל בהסתדרות שבה מתנהלת הכנסת מדיניות כדי למנוע אנרכיה", אמר שר האוצר. השר נסים הכריז כי את בעיית השכר בישראל לא נפתור ע"י שביתות וסוב יהיה אם מכריזי שביתה. לא יקשבו שלא יזכו בתוספת שכר אלמלא שבתו.

לדעת שר האוצר, תוספת השכר תעלה עם הפלגה בפריון. עלויות שכר גלבליות יביאו למצגל קסמים של אינפלציה ולא לפתרון דמת השכר של העובד. ההעלאה צריכה להיעשות ע"י הממשלה. ההסתדרות והמעסיקים, ללא התיעלות המשאבים שעומדים בפני המשק אינם מסיקים כדי להעלות ריאלית את המשכורת.

לצמצם הסקטור הפרטי

להלן טען הנאום, כי צריך לצמצם את הסקטור הציבורי ולהביא לידיים פרטיות כדי להגיע לרמה נדרשת. זה יביא מרפא לחלק מחוזלאיו של המשק.

שר האוצר דיבר גם בזכות רפורמה במס הכנסה וציין, כי ההסתדרות לא בזרה בדרך שהיא לעזבה העובד.

השר נסים טען, כי היום מדשיאיפוק בבניית השכר ושליטה של הממשלה וההסתדרות נגד כל אפשרות של פריצת השכר. הוא הוסיף, כי היום יש לעצב מדיניות שכר חדשה בלי כל ההרכבים והיצמדויות, ולאור לתרבות חדשה של שביתת עובדי מינהל ומשק זה מראה שלהסתדרות אין השפעה מספיקה על העובדים. "אני דגל בהסתדרות בקרבנה הזו של הכנסת מדיניות שכר מאחתת. נכונה ומבטיחה.

לפני כן אמר שר האוצר, שיש לבצל את ההזדמנות של קיום ממשלת האחדות הלאומית להסדר יחסי העבודה הנשכר בכל המשק, אם במשק יש תביעות להעלות את השכר, זה לא מאפשר לשמור על יציבות. התביעה להעלאת שכר אינה רצויה לעובד, והעלאת שכר בדרגת ומדיקה סקטור אחרי סקטור זה מציבו את היציבות.

● צפת — סגן משנה ה מחיל שריון קיבל ביום שישי מכתב הערכה מאלוף פיקוד הצפון על פעילה מבצעית למופת, במהלך שיחזור בנבל הצפון.

הסגל באוניברסיטת תל־אביב מפחית שכרו

באסיפה כללית מיוחדת דחה לים ארגון הסגל האקדמי הבכיר של אוניברסיטת תל־אביב להגיב בקשת האוניברסיטה לפ' הפחתת 5 אחוזים מהשכר ברוטו של הסגל הזוטר במשך חודשים וגם הפחתה זו ניתנה לאוניברסיטה כהלוואה.

ארגוני הסגל האקדמי ימשיכו בימים הבאים במו"מים עם הנהלת האוניברסיטה בדבר הארכת ההפחתה לתקופה נוספת במיסגרת הוכנית הבראה.

הפחתה זו ניתנה לאוניברסיטה כהלוואה כדי לאפשר להנהלה להפעיל תוכנית הבראה כוללת, כה ישתתפו גופים אחרים באוניברסיטה ומחוצה לה. יצר הסגל הזוטר הודיע להנהלת האוניברסיטת תל־אביב להגיב בקשת האוניברסיטה זו הפחתת 5 אחוזים מהשכר ברוטו של הסגל הזוטר במשך חודשים וגם הפחתה זו ניתנה לאוניברסיטה כהלוואה.

ארגוני הסגל האקדמי ימשיכו בימים הבאים במו"מים עם הנהלת האוניברסיטה בדבר הארכת ההפחתה לתקופה נוספת במיסגרת הוכנית הבראה.

שרות התעסוקה הכריז על ב"ש כמוקד אבטלה

לטכנה החברה מכרית מסבב התעסוקה בבאר־שבע הכריז שרות התעסוקה על פיר ז' במוקד אבטלה השרות נשרך לקראת תיקון שבדה דיסמי באזור לזיהות כח אדם.

מספר המובטלים 6 ימים ויותר בבאר־שבע הגיע ל־2,172 זאת לעומת 714 בשנת 1983, 1,225 בשנת 1984 ו־1,442 בשנת 1985. באר שבע היא הישוב הזידי בארץ, שחלה בו עליה כה קיצונית במספר המובטלים בשלוש השנים האחרונות.

יצוין כי באר שבע אינה נכללת במסגרת 26 ערי הפיתוח שהוכרזו כבאלה על ידי הממשלה. למרות זאת מצב האבטלה בה חמור יותר מאשר במרבית ערי הפיתוח. מספר המובטלים במרבית ערי הפיתוח אינו עולה על 5 אחוז מכח העבודה האזורי ואילו בבאר שבע הגיעה האבטלה ל־5.4 אחוזים.

חשיבות מיוחדת נודעת לנשא שכן הנתונים הנאגורפים הגיעו לבאר שבע כקום מרכז בתעסוקה לתושבי הנגב הצפוני ויש לחזק את זיקת הגומלין בין באר שבע ובמתיה ככל האפשר על ידי הגורמים שתפקידם בכך. (עש"ת למ"מ)

גידול של 21 אחוזים ביצוא היהלומים

יצוא היהלומים בנו בחודש פברואר הסתכם ב־158.4 מיליון דולר — גידול של 21 אחוזים בהשוואה לחודש פברואר אשתקד, בתקופה הנ"ל הגיע היצוא ל־324 מיליון דולר לעומת 271.6 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של 19.3 מיליון דולר בהשוואה לחודש פברואר 1987.

יצוא היהלומים בנו בחודש פברואר הסתכם ב־158.4 מיליון דולר — גידול של 21 אחוזים בהשוואה לחודש פברואר אשתקד, בתקופה הנ"ל הגיע היצוא ל־324 מיליון דולר לעומת 271.6 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. גידול של 19.3 מיליון דולר בהשוואה לחודש פברואר 1987.

צביה דורי הסתפקה בפעל על היהלומים במשרד התעשיה המסחר ציינה כי הגידול בהיצוא מהווה המשך לגמגם הגידול שהיתה בשנת 1986. "הנתונים מראים כי עניף היהלומים מצליח להתגבר ולמצוא פתרונות לשחיקה הנמשכת ברוחות היצוא", אמרה דורי.

● קתיו — ראש המכון לאסטרטגיה באקדמיה למחקר מדעי, ד"ר ראשד קביץ, אמר לעתון "אלסיאסי" כי בים סוף מתרחשת בתקופה זו פעילות סיסמית, במיוחד באזור השוכן לאור מפרץ סואץ צפונה.

פעילות זו מתפשטת בדרכה לדלתא ועד אלכסנדריה.

שרון קורא לשוק האירופי להגדיל הקניות מהארץ

בריסל — שר המסחר הד' תעשיה אריאל שרון אומר כי הגדלת היצוא הישראלי לשוק האירופי המשותף היא חיונית להתאוששות הכלכלית של מדינת ישראל. בדברו בפגישה הראשון של לשכת המסחר האירופית־הישראלית שהוקמה זה שנה, קרא שרון לשוק האירופי לעשות יותר כדי להקטין את הגרעון המסחרי הישראלי מול השוק האירופי.

הוא אמר "התקדמות לקראת יצירות כלכלית מחייבת הקטנה מכסת בגרעון בסחון המסחרי... דבר זה לא ניתן לביצוע בלי שיתוף פעולה של השוק המסחרית העיקרית שלנו".

שרון אמר לאנשי עסקים בל־גיים ואירופים אחרים ולמגיבים בכירים של השוק האירופי, כי מאז 1975 יצרה ישראל גרעון כולל של כמעט 15 מיליארד דולר מול מדינות השוק האירופי.

ב־1980, ציין, היה הגרעון עם השוק האירופי 87 אחוז של הגרעון הכולל של ישראל, ושנה לאחר מכן גדל גרעון זה עוד יותר.

יעקובי: סכנה מחודשת להאצת האינפלציה

"התהליכים הכלכליים והפוליטיים הקיימים מלווים לגרום להתפרצות מחודשת של האינפלציה" — אמר שר הכלכלה והתיכנון, גד יעקובי, בכנס של מפלגת העבודה בחולון. לדבריו, מסע הנשנו הישרים המקרים של המדיניות הכלכלית: גידול הפרוון, שינוי מיבנה המשק וחדר דוש והמריחה בלי יצוא.

עליית מחירי הדלק, פריצת התקציב ואי־יציבות פוליטית עלולים לחייב בעתיד תוכנית לשיקום. ביצוב המשק שהיתה קשה יותר לביצוע מאשר ביולי 1985.

שר הכלכלה ציין כי בחיתות הן לגיטימיות, אולם יש ללכת אל העם מוקדם יותר מאשר קבוע בחוק ולבקש הכרעתו רק אם יש על סדר היום נושא מהותי הדורש הכרעה בלתי נמנעת.

השר יעקובי נדן על הנמנה המקובלת היום במערכת הביטחון שיש לקיים צבא קטן יותר, אך יעיל ולהגדיל ההשקעות במחקר ופיתוח. (עש"ת למ"מ).

תפוקת הנפט של סעודיה ירדה ב־20 אחוז

אבו דאבי — ירידה בייצוא של כ־מ' אחוז בתפוקת הנפט כל סעודיה נרשמה בשבוע הר' לישי של פברואר — על כך נמסר בחוזי מסחר שם מאזור הכפרי הערבי.

הירידה משקפת, ככל הנראה, את התנגדותם של הלקוחות לר' חירי הנפט הרשמיים שנקבעו על ידי ארגון אופ"ק.

בשבוע השלישי של פברואר הגתבמה תפוקת הנפט של סעודיה ב־2.9 מיליון חביות ליום, לעומת 3.6 מיליון חביות ליום בשני הש' בועות הראשונים של החודש.

תל אביב ראשונה בבטיחות בדרכים

הכיר תל אביב בעיר הראשון בתחרות כלל ארצית בנושא הבטיחות בדרכים. הפרס בו זכתה הוא 20 אלף שקלים.

שר התחבורה, חיים קורפו, שהעניק לעיריה פרס בסך 20 אלף שקלים, אמר, כי יש חשיבות רבה לטלילת בבישים. הפעיה עוסקי הנוסעים לתחבורה ציבורית הר' מעלת רכבת פרבירות. אך את המאזן הקשה של תאונות הדרכים הנפגעים יוכל לשמוש רק האדם עצמו — הנהג ותלוך הרגל כאחד.

בתחרות השתתפו 54 ערים ורשויות מקומיות מרחבי הארץ והיא נערכה על ידי מינהל הבטי' חות בדרכים.

4 חשודים נוספים בפרשת שוחד בבתי משפט

עוד 4 אנשים נעצרו בחקירה המתנהלת של מבצע שוחד, שיבוש הליכי משפט, הפרת אמונים וזיהום בבתי משפט, ברשויות שונות ובבנקים, שנודעו לתה עם מעצרו של פקיד בית המשפט השלום ברחובות.

במהלך החקירה כבר נוקרו יותר מ־100 חשודים, ר"ן נעצרו. מתוכו 22 תיקים פלילים, היא הוגשה גם לתל־אביב, נתניה, אשדוד, אשקלון ותחו הקרה, שם הצבר בפני בתי המשפט מיסמכים מזויפים או אישורים על תשלומים שהתעבר בעזרה. תוחמות בבית המשפט לתעבודה בדחוכות. גם הגיש שנעצר בעזרת סרטן משטרה סמי, כבר הגיש כתב אישום. (עש"ת)

התקציב ל"שפויים"

(המשך מעמוד ב') מחמור בכתות לבני ילדים ובתי ספר, הוא יאמר לכם בראיה תשבאים לומדים ילדינו בתחי"ם.

כמיצגי אותו ציבור חרדי מצ' ודים ומחויבים אנו לפעול כדי לשפר את תנאי היחוד של אותם ילדים ומכאן פליאתנו עליך ראש העיריה.

הקשבתי להערותיך במשך היומים בריוני ועדת הכספים, כאשר התקיים דיון על מחלקת המים, שבחת את מנהל המחלקה אבל הוספת שמשרד החקלאות לא עמד בהתחייבויותיו. דבר, לא שמענו ממך את הדפיקה על השולחן וצעקותיך, כי אינך יודע כיצד בחרדים ראש ציר כאשר אין לו את הסמכות לקבוע היכן יבנה בית כנסת, בדיוק כפי שהנבת על כך שאין סמכות לפטר עובד בעיריה אשר לדבריך מתבל בקרדום תוכניות בינוי.

אם אתה אמרת שעקב הבדר קרשיה בועדות החבנן והדרישות הארכיטקטוניות אנו מונעים עליה לירושלים, הרי גם כמציגת בריות בתי כנסת במקרים מסויימים אשר הם בניגוד לדעתך, אנו מרפים את ידם של אחדים עולים דתיים הנרים בירושלים.

ביכחוים שיש לי עם אנשי השמאל מתבעות ר"ן ושיתי אנו שומע את ההתבטרות המרחפה לב' ניה בתי הכנסת בבעבה הצרפתית אבל הם אינם יכולים להבין אותנו מדע אנו מתנגדים לבניית האר' ניברסיטה המרמונית. הם גם לא מבינים מדוע הליכוד אמור היה להתנגד לבניית קולב לתומכי אש"ף ליד כביש ראשי.

יחבן ובישה זו של אנשי השמאל באה מתוך אהבתם הטוה לערבים ולגויים ואילו עמדתם לנושאי דת ידועה, אבל קשה לי להאמין שזו הסמה הסתרת של מפלגת העבודה ומהעבר אנו יודעים על בישה שזוהה לך.

אם וכאשר תפעיל את סמכותך בנוגע לדרישות הציבור הדתי כפי שמגדיר זאת מר עמרם מיצן, אני בטוח שגם ממשלת ישראל לא תוכל להתעלם מדרישתנו המ' לוכדת המאחדת להגדיל את השתתפותה בתקציב העיריה.

פנייתנו אליך ביום זה, בדרך לתולל את המפנה, במעשיך אתה יכול להשיג את ההלכדות כל חלקי האוכלוסיה בעיר הזו הי' ברחוסיו יפרוש טוכח שלומו עליהם ועל כל עמי ישראל ועל ירושלים.

(דברים בישיבת מועצת העיריה)

עליה במספר החוזרים ל"קבע"

בשנה האחרונה חלה עליה של 50 אחוזים במספר קציני המילואים המחוזרים לשרות קבע, לשנת השנה הקודמת.

190 קציני מיל' חוזרו השנה לשרות, לעומת 126 בשנת 85-86, על פי המגמה, צפוי מספר זה להמשיך ולגדול. בולטת במיוחד תופעת חזרתם לשרות של בעלי תפקידים חיוניים, מפקדי פלוגות, מפקדי מחלקות, טייסים, קצינים, מהנדסים, רופאים ופרקליטים.

בין החוזרים — 13 טייסים, 5 מפקדי מחלקות טנקים, 5 מהנדסים אזרחיים ואדריכלים, 13 קציני בריאות הנפש, ו־8 קציני חימוש.

יצוין כי מאז 83' ועד אשתקד, היה מספר קציני המילואים החוזרים לצה"ל בירידה מתמדת. את העליה בשנה האחרונה מייחסים להתעודדות שחלה אצל קציני המילואים למצוקת כח האדם אליה נקלע צה"ל. (עתי"ם).

דירות ביוחס לעובדי חברת הפוספטים

32 דירות ביוחס הושמדו לרשות עובדי חברת הפוספטים, לקראת הסברת משרדי החברה לעירה. זאת על פי הוראה של שר הביטחון דוד לוי, לאחר שעמד עם ראש מועצת יוחס, ברוך אלמקיים, ומם סבו, מרדכי פרץ.

השר לוי גם הודיע, שבעוד חודש יוחזרו בעבודות לשיפוץ "כביש הנפט", המוביל לעיירה.

מכוד, הוחזר ועדת הכספים של הכנסת להנהלת קונצרן "כי' מיקאלים לישראל" להעביר את משרדי ההנהלה של מפעלי "פו' ספטים בנגב" מתל אביב ליוחס. זאת למרות הטובה שהחברה כבר רכשה מיבנה משרדים לכך בבאר שבע.

מקורות צבאיים

(המשך מעמוד ג')

ישראל, אך נראה שעתה הזדמנות הפתח הסחרי, המתח ירד ודמשק מרשה לעצמה להפקיר תחום מס' יים על חשבון מתן דגש לתחום אחר.

השאלה כמה זמן עוד ישארו הסודים בלבנון, היא שאלת מפתח שאין לה תשובה. ההנחה של מקורות צבאיים היא שהסודים אחרי שהכניסו כוחות כה גדולים יהיו מחויבים לתובעיהם לעשות סדר, אך כמה זמן ניתן לחקצות את כמעט כל הכוח שיש שלהם בשטח לבנון למשימה פוליטית זאת?

אין תשובה לשאלה כמה זמן יתמידו בצעדם, אך בוחר שיצטרכו לעשות זאת זמן רב ועם כוח פחות או יותר דומה לזה שיש להם בב' יחות היום.

ברבות הימים, יתכן ויצטרכו להגיע למצב בינים חדש שבו הכוח שהקצו ללבנון יתחלק בין טיפול בנושאים פוליטיים לבנויים לנשאי בסחון כללים שמול ישראל. יהיה אשר יהיה סדיה נכבסה למצב לא קל ומסוכן מב' חינתה.

תקוותה של דמשק לגלות את החטופים גם הוא עלה בתוהו בשבוע הראשון ואולי בכלל הה' ערכה הוא שהם הועברו לבקעת הלבנון.

הסודים עוקבים אחרי התפ' תחויות בתוך לבנון בתקוה שלפתע לא תפתח להם חזית חדשה בצידון או בצפון. זו הסיכה לעובדה שהם שולחים משקיפים מטעמם לכל המקומות האלו ועוקבים אחרי כל נושאי הנשק בלבנון שמספרם מגיע בב־25 אלף חוץ מהצבא הלבנוני המ' לכתי. כ־9000 מהם הם נושאי הנשק של הארגונים הפלשתינאים. כ־10 אלפים נמנים על כחות המיליציה השיעית ועוד כ־5-6 אלפים במיליציות הקטנות האחר' רות. לכולם יש נשק רב וכמעט שאין בית בלבנון שבו לא מוחזק נשק, שעיקרו להגנה עצמית של דיירי הבית אך גם נשק שבו יכול בעליו להשתמש בכל עת כדי לממש את היותו חלק פוטנציאלי במיליציה מסויימת או בעזה זו או אחרת.

הסודים מנסים לפרוק את הב' יתרונים כנשקם. לא יהיה להם קל לעשות זאת. הם נתקלו כבר בש' בוע הראשון בעשרות מאנשי חיזבוללה שהגנו על מפקדתם ב"באסטה". בקרבות שבין ה"חיזבוללה" שהתנגדו להש' תלטות הסורית על מפקדתם לסר' רים הפושטים פרמה נהרגו 23 אנשי "חיזבוללה". אח"כ נרגעו הרוחות.

מה שקרה ב"באסטה" מראה עד כמה יצר המצב החדש קשיים לאדאן. מצד אחד יש פגיעה בגר' רם חסות שלהם (החיזבוללה) אך מצד שני אין הם רוצים להגיע לקרע עם דמשק. טהרן משתדלת ללכת על חבל דק, אך אם הסודים יתמיקו מעורבותם ויכנסו גם לשי' כונות השיעיות ולפרבים, אין ספק שאיראן תאלץ לשקול מחדש עמדתה.

ולבסוף, שבע אחרי, איפה מדינת ישראל?

לא נראה שתהיה השפעה לה' תפתחויות כפי שהן עד היום על רצועת הבטחון ועל אזור הגבול. להוציא אפשרות שיתחדדו שיעיות יכולות עתה להשתחרר ולנסות לרדת דרומה. מה שכן תהיה לו השפעה, כך סבורים גודמים בס' תדיים, תהיה על האפשרויות הישראליות לשוב ולתקוף את המאחזים של המחבלים במרחב הנרחל שסביב ביירות — הסודים לא הביאו עמם טילים נגד מטוסים, יש להם את הציוד התקני לכל יחידה הכולל נ"מ אישיים חות' חים נגד מטוסים. ישראל תעמוד עתה בפני הבעיה אם לתקוף את העמדות של המחבלים ולהסתכן בכך שהסודים יביאו טילים. בטע' מה שהם צריכים אותם להגן על אנשיהם, או להפסיק ולהקוף. דילמה לא קלה.

אך כל זאת רק שבוע אחרי הכסתרבה שבועות עוד לפני.

ביגוד בסך מיליון וחצי דולר יועבר לנזקקים

שר האוצר משה נסים סיכם עם הנהלת הבנים של הסברת משלוח של ביגוד וציוד אוכ' שנמצא במחסנים בחיל, לסבות חלשות בארץ.

הכוונה למשפחות ברוכות ילדים נכים וכו'. ערכו של הציוד נאמד בכמיליון וחצי דולר. ועדה משותפת למשרד האוצר ולגרעינים תבחן את הדרכים לחלוקת הציוד.

שר האוצר מקווה, כי הבינוד ההציוד יגיעו לישראל לפני חג הפסח (עש"ת).

פורץ נתפס לאחר מאבק עם תלמידי ישיבה

פורץ שחודר באחד בלי' לות הכסטע שבבי' לישיבה בתל אביב, נתפס לאחר מאבק ממושך עם התלמידים.

הפורץ חדר לישיבה בשעה 1 לאחר חצות והוציא כסף מכיסי המבנים של התלמי' דים במקום. בחדר הישיבה הבחינו בו תלמידי אחדו, אולם הוא הצליח להמלט. במעשהו שלף סכין, שבעזרתו תקף שני תלמידי ישיבה. הבנים נשדרו קלות אבל לא נקקו לטיפול רפואי.

תלמידי הישיבה לא נואשו, ודפו אחריו עד שהפסהו והחזיקו בו עד שהגיעה המ' שטרה.

בחיפוש על גופו נתפסו 430 דולר ו־127 ש"ח החשד' דים כגנובים. הפורץ הוא בן 22 תושב תל אביב הכוכר למשטרה. (עתי"ם).

הסכם עבודה נחתם ב"אל על"

הסכם עבודה חדש בין הנהלת "אל על" לבין מנהלי הקרקע מהברה נחתם ביום ה', הוא מבטיח לעובדי ההברה תוספת שכר של 12 אחוז.

זה ההסכם הראשון שנחתם מאז יוניר 1983, הוא יהיה בתוקף על סוף מרץ 1988. בשנה הרא' שונה, מספטמבר 1986, יקבלו העובדים 7 אחוז תוספת, ובשנה השניה מספטמבר 1987 עוד 5 אחוז תוספת למשכורתם.

הסרמ' עם צוותי האוריר, וב' עיקר עם הטייסים נמשך. הם הכסותים שהתוספת תחול גם על הכסותים במסבע זה.

על ההסכם הזמנו נציגי הנוע' לה, ההסתדרות ומרצגת העובדים, זאת לאחר שהיתכת ההסכם אושר' רה ע"י הממשלה, בית המשפט, המפרק המכני של "אל על" והשות החברות הממשלתיות (עתי"ם).

אתרים היסטוריים בחדרה יוגנו מסכנת הריסה

ארבעים אתרים היסטוריים בחדרה ייכללו בחוק בתוכנית הביתאור של העיר, בדי להבטיח את המבנים הנדיר מפני כל סוגי הריסה. זאת החלים המסוגה כל מחוז הצפון במערך הנמנים בהליך דיון שהתקיים בראשית המבנה בחדרה "שימור אתרים", הפעולות בסמכות ומת הפנים של הכנסת. החלטה נמסרה לראש עיריית חדרה הראל כהנא.

הוצה התכנית ביחוסה ד"ר הועדה ערנה סולודר, שהביעה צער על הריסת מבנים היסטוריים בעיר בחדרה האחרון, הון כדי משא ומתן על עתידם.

בין שהתקיים בירושלים סיפרה ח"כ סולודר, כי בשנה האחרונה גילתה כי מרוב בית הא' ריזה הראשון של העיר וכן שיקמה בן מאות שנים. נגרע בחוות חנקין.

החברה להגנת הטבע הביעה נכונות לסייע לעיריית חדרה בעיצוב ובתכנון של יעוד המבנים וחיזוק שוויים, כמקובל בגלים ב־שרים אחרים בישראל בגלי אתרים היסטוריים. (עתי"ם)

צעירי אגודת ישראל — מת"ת

(מפעלי תומכי תורה)
רחוב סוקולוב 15 בני ברק

אולם המכירות
ברחוב סוקולוב 15
יהיה סגור היום
יום שני וביום רביעי ד' אדר
בימי שלישי וחמישי השבוע יהיה אולם המכירות פתוח רק בין השעות 7—5 בערב

מכנסיים
"מהודר" ביותר מכנסיים מבדים יפים ומשר השלושה 26 ב"ב 789326
הקץ לסלאי הבורכ"ם!
בד תוצרת חוץ"
למוסדות ותדים המחה
מיוחדת למהודר!
התפרה ללא חילל שבת
מכנסי היקרה מהודר!

מכירה
חיסול בגדי חורף
המחירים ירדו פלאים!!!
הגיע שר מעילי ילדים מקסימים במחירי אפסיים
כמו כן גם משלוח חדש של דגמי מעבר וקיץ בימי ב' וה' ב־7.00 — 9.30 ברחוב
מתתיהו 37 ב"ב

"מחשבת"
בית ספר חרדי לפקידות
ר' עקיבא 56 ב"ב 702864
קורס כתבנות לנשים
דרושה מורה לכתבנות

הגיעו!
דגמי אביב מהיבים של חלוקי סודל קוט וכותנות לילה המכירה בכל עוב 10 — 8 ברח' סורוצקין 53/1 ירושלים

הזדמנות
שחבל להחמיץ!
מכירת בגדים חד פעמית
מתוצרת ארה"ב
לנשים (גם במידות גדולות)
מלמעלת שמלות 2 חלקים, מעילי צמר וחלוקים, כותנות לגברים עם חצאה במחירים סבירים ביטים שני ערביי פר' תחמה 9—7 בערב
רח' שדות 18 ק"ד בני ברק

"סיפורו של פסוק"
כתבה וביימה — שרה ארליך
מבצעת תלמידות בית־ספר בית יעקב — "בית הילדה"
ההצגה תעלה אריה בערב הגיבה תמהה
ביום ד', ג' באדר תשמ"ז בשעה 7.30 בערב
באולם "המופעים" ויצמן 60 פינה פנקס
בתובנית: הרצאה ע"י הגב' לאה בינקה
מקהלה בניצוחה של שושנה סלפטקי (גבע)
המופע המרכזי — סיפורו של פסוק — "שמע ישראל"
★ מזנון ★ הגרלות
★ מחיר הכרטיס 10 ש"ח
כרטיסים אפשר להשיג
בבני־ברק — אלי ביתן הצלם, עקיבא 102 כלבו הפ, נבנה פנחס 12 חבקוק, הרצל 18
תל־אביב — במזכירות בית הספר מרכז הבשר יהודה הלוי 52
פתח־תקוה — הרצל 22
הסעות הלוך וחזור מובטחות, פרטים ביום רביעי

הסתדרות צעירי אגודת ישראל
הנוער האגודתי בא"ל
המועצה הארצית
בני ברק רח' השלה 2 ★ ת.ד. 238 ★ טלפונים: 03-7003121/2/3

קריאה מיוחדת
למרכזי ומדריכי הנוער האגודתי
פעילי ועסקני התנועה
בשבועות הללו נערך הרישום לגני הילדים, בתי הספר היסודיים, המתיבותות והישיבות הקטנות
תנועתנו הק' נוסדה, דביקה ועמלה כל השנים, במטרה שחרטנו על דגלנו: לארגן ולחנך את הנוער לקיום תורה ומצוות, תקון המידות, והתמדה בלימוד התורה בבתי החינוך ובמבצרי התורה, בדרך הסלולה לנו מדור דור, בהנהגת מרנן ורבנן שליט"א
לכן אנו קוראים אליכם, בבחינת אין מזרזין אלא למזורזין, להקדיש את מירב פעילותכם בשבועות הללו למען הרישום לגני הילדים התתי"ם ובתי הספר של החינוך העצמאי, התתי"ם המתיבותות והישיבות הקטנות על טהרת הקודש
בשם ה' נעשה ונצליח
בברכת התורה,
המועצה הארצית

המודיע
עתון יומי — ירושלים
המו"ל: השתדרות אגודת ישראל העולמית — הועד המרכז
השדר הראשון: ר' י. ל. פין ז"ל
איזור הופעתה מקור ברוך רח' יהודה המכבי 5
טל. 539255-8 ★ ת.ד. 1306
דפוס "הד", בע"מ
הרצאה: ביילים מסס
סניף ת"א: אלנבי 132, תי"ד 1869 טלפון: 624353
בשעות הערב: טלפון 624950
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות וסגנונן
עותקים בארצות הברית:
R. LICHTENSHTEN
324 Ave. I
Brooklyn, N.Y. 1 1230
U.S.A.
המודיע — עמ' ה' יום ב' א' אדר מ"ז ב' דראש הודש אדר

לוח המודיע

דירות ובתים

ירושלים

למכירה

★ 2½ כשלושה ק"ק צ"י אורד' הבירה $45,000 חדישה (02)280173 "יתוך־גאולה"

★ בבניה באתסדורף 4 חדרים, פנטהאה 6 חדרים (מעלית) מפרט מעולה "המתווך" 02-273355

★ חיבת להמכר — כל הקומה זוכה! רמות 04, "עיד דוד" אוגנזאר טל. 02-223111 02-414684 הפסלר

★ 2 משופצת בבר־אילן ק"ג 45,000, 2 באחה"ק ב' (שרותים בחוץ) 35,000 "הפתווך" מלכי ישראל 6 02-273355

להשכרה

★ 3 יפיפה ק"ב מרוהטת קומפלט בק. מטרסדורף עד אחרי פסח 02-865445

★ בשכ"ח ממוקן בחו' שערי צדק 2 והול ק"א ריקה 200, 3 בבר־אילן ק"ב מרוהטת וטלפון 300 "המתווך" 02-273355

ביקוש דירות

★ דרושה דחוף דירה 3-2 חדרים באזור סנהדריה־סנהדריה המרוחבת, לשנה ומעלה. 02-868583

מכירות

★ בגדי נשים מפרץ מכירה מבצע עד 55% עד ל־6.3.87 טל. 02-246312 מ־10.00 עד 19.00 ובערב 02-763783

★ למכירה מטבח קומפלט כולל מקרר אמקור 16 במצב מצוין, אפשר לקנות רק את האחרונה. 02-534941 מ־10-3

הודעות

מדינת יסראל
בית הדין הרבני האזורי והזבות
ביה"ד האזורי בית שבבי הנסיה
24.2.87
בבסיר 1405/מר
בר בשמה דוד בבל ת.ז. מס' 5554045 הבי' בשמה הקבה בבלת ת.ז. מס' 4560906 ישבשר האשון לצרן. מבקשים בבר ביה"ד לאמרי את ניסאותים מבשרי מבקשה.
יהון בינבין
מנהל ראש

נרשמו לנשואין

בלשכת הרבנות בקרע
ע"י הרב חיים שרעבי שליט"א
חד דרים תון בן הנסבן ריק ישראל ירושלים מבלת בין — בתרי אבנת בת מרי הזקן ישראל מיכה בלשן.

בלשכת הרבנות בית הגדי
אבן יעקב בן דוד בבאר שבע מבקש לדעת בן אחיון בנתיבה יהודה.

מכירה מיוחדת
הגיעו בגדי תנוקות אקסלוסיבים מאטליה גרביונים כותנה לבן עד גיל 7 גרבים מקסימים ממספר 6—0 בכמות מצומצמת
הקודמות זוכה!
המכירה תתקיים בעד"ה כל יום מ־9—7 בערב פרט ליום חמישי בתי אונגרן 126 מאחורי ביכ"נ החסידים בחצר הקטנה טל. 02-829162

מכירת שמלות הריון מארה"ב
תתקיים בימי ב. ג. ה' השבוע בין השעות 8—5 בערב ברחי' הרב פרנק 31 ק"ג בית הכן ר"ם

בני ברק

למכירה

★ למכירה דירה 2 חדרים ק"א חדשה באיזור שיכון ה' בני־ברק טל. 704877

★ מתארגנת קבוצה לבניית דירה 4 חדרים מימון אבטליון "אינטרנשיונל" 706

הרב יחזקאל סלמון

כי המשפט לאלוקים!

בשולי משפט דמניוק

לנוכח עדויות הזעה והרצח מסרבליזקה, שבאים אנו ארבעים וחמש שנה אחוריות, לימים האפלים של השואה האיומה שהתרחשה אז. למרות השנים הרבות ושינוי סידרי עולם מאז ועד היום, עדיין צליפות השוט, צעקות הסרדיסטים, וזעקת הכאב של המעונים מהדהדים בחלל העולם ומזכירים לכל מי שרק רוצה לשמוע כי הצדק לא נעשה ורבבות ומאות אלפים ורגמתו של דמניוק מסתובבים עדיין חופשי ותהים משיבה טובה. ואפילו מאחדת החברה שמסביבם.

מי שהיה עד לטבח וחיבק ידיים המשיך להתעלם גם מהפושעים שסבבו חופשיים. בקנדה נתפשו מסמכים המראים כי ממשלת בריטניה הורתה (כבר ב־1947) למושבות הכתר שלה לקלוט פושעים נאצים ולהקל על הגידתם כך באוסטרליה וכך בבריטניה גופא.

ארה"ב מהטעמים שלה הע־לימה עין מבריחתם של פושעים נאצים ובמקרים מסוימים אף סייעה להם (כמו פרשתו של קל־אוס ברבי שסייע באיתור "סוכנים קומוניסטיים").

גם הרוסים מיהרו למשוך את הנאצים לשעבר לעזרתם. במזרח גרמניה בפרט ובארצות שמעבר למסך הברזל חזרו ותפסו נאצים לשעבר עמדות בכירות בשירותם של הממשלות הקומוניסטיות...

ניצולו של יהודים וצרכים סוביטים גם היא אופינית ללגי־טימציה שהעולם נתן לפושעים לאחר המלחמה. כל צד מבטות הבריח ניסה למשוך את הפעילים הנאצים לצידו ולהועלותו.

* * *

בארץ ישראל מהה משפט דמניוק משפט שני לאחר משפטו המפורסם של אייכמן. רבים ביקשו את המאחר שכן שני המשפטים הללו, דומה כי קיומם של משפ־טים בודדים אלו חופף על ההפדר הגדול בתחום זה. מאות אלפים (ויש אומרים מליונים) של חיילי וקציני אס. אס. שהשתתפו בפועל ברציחות מסתוכבים חופשי. נגד רובם לא נפתחו אפילו הליכים משפטיים ונגד מקצתם אלה הבולטים שכן הרוצחים אלה שכבר נכצאו עדיים והבירוקרטיה בגרמניה ואוסטריה כבר הסכימה להעמידם לדין הרי שחלקם שר־חרדו "מחוסר הוכחות" חלקם שוחררו מסיבות "בריאות לקו־יה"...

במשפט אייכמן גוללו בפני העולם את מכונת ההשמדה מהדרג הפקודי עד לדרג המכצע מענת סניגורו עו"ד סרציוס היוזה טענה נאצית טיפוסית, כי חובת הציות העיור לפקודות. מהה ערך עליון ונאמנות מעוגנת בתורת המוסר של קנט. נאמנות עד מוות, ונאמנות עד כדי כיצוע פשע זו היא התפיסה הנאצית במיטבה.

יש כאלה המטיחים טענות נגד משרד המשפטים הישראלי ונגד ממשלת ישראל בכלל על אזלת יד או רצונה להתחמק מהבאתם לדין של פושעים נאצים נוספים לדין.

הם ממשיכים וטוענים כי אילו היה דמניוק ודמני או גרמני היתה ממשלת ישראל נמנעת מלהביאו לדין כדי לא לסבך את היחסים הטובים עם ארץ המוצא...

ואולם אין אנו יכולים לצפות לעשיית צדק מכל אותם גורמים שידעו על הרצח ועל הטבח ולא עשו כל שביכדם להציל. וגם זאת מרמוקים של "פוליסיקה גבר־הה"... לא להסתבך כאן. ולא לקלקל את היחסים שם... לא להבליט את היחוד היהודי ולא לעורר אנטישמיות בדרישות יהר־דיות מהבקות וכר. אלו היו המ־חדלים שהובילו לחוסר מעש אז. הם אותם שיקולים המתעים את הבאתם לדין של הפושעים הנא־ציים כיום.

* * *

צריכים אנו לדעת כי המשפט לאלוקים הוא. הוא הכה והוא יח־בוש, וכפי שאין הקף הזעות נתפס במוח אנוש וגזירה עליונה היא כך גם הענתש למבצעי הזועות אינו יכול להסתכם במשפט כאן בעולמינו השפל. ועם זאת אין אנו פטורים מלהתריע ולהביא לדין את כל מבצעי הפשעים, שהרי מצב סלחני זה יכול לעודד את אותם יסודות אפילו שינסו לחזור ולהרים ראש ח"ו.

יהודים זעקו כשעתם האחרונה "יזדעו־נקמה"! בדם ליבם רשמו על קירות בתי הכנסת טרם הוצא־תם להורג, האם יכול השטן להר־גיש בצערו של ילד יהודי קטן בשואה? האם יש לנקמה בעה"ז משמעות?

מעולם ידענו כי "קל נקמות ה'" ולו בלבד יאותה הנקמה שהרי רק הוא זה שיכול לשקול לשוניאיו כפלים ככל חטאתם. ועם כל זה עליני לקיים מצות שכיב מרע של מליוני הקדושים אשר קיוו לראות בעיניהם נקמה פורתא בשותא. ובמערכת הצדק המינימלית שע־דיין פועלת בעולם ושהורי לולי זה איש את ריעהו חיים בלעו) יש לדרוש את הבאתם לדין של כל אותם ותיקי אס. אס. החחרים ומתכבסים על ספל בירה ומכשי־כים לספר זה לזה את "מעללי הגבורה" מימי מלחמת העולם...

ואולם מנימוקים מסויימים אולי עדיף שלא לערוך משפטים כאלה בישראל וכפי שאבאר להלן).

* * *

כבר עמדנו לציל כי ההגנה במשפט אייכמן תאמה את הקו הנאצי הרשמי ציות לפקודה — מעל הכל. בזמן המשפט ההוא עדיין היו ניצולי שואה רבים חיים בתוכינו. ולמרות זאת נשמעו קר־לות בשוליים בעיקר מבין ה"צב־

רים אלה שחוזכו על "שנאת הנר־לה" הנוטים להבין את הטיעון רים בשפה זרה וזרמת... האנשים היטו אותו איך אותה מדבר?... והוא בשלו: זרה וזורמת... לא כאב, לא צער, לא ניחומים, כי אם עמידה על אידיאל נבוב בשעה כה קשה לעם.

טוביה פרידמן טוען כי בן גר־ירון כלל לא רצה להביא את אייכמן (אולם הם אולצו לכך ע"י דעת הקהל). למשפט כמהו כנ־חום גולדמן יריד הקונגרס היהודי הם חששו מלקלקל את הקשרים (שילומים) עם אדנאואר, הקנצלר הגרמני. ודרך אגב אותו קאנצלר ראשון של "גרמניה האחרת" שיחורר בשנת 1955 כמאתים כוראשי הפושעים הנאצים שהר־חזרו מהשבי הרוסי (בתוקף אמנה מיוחדת) הרוסים שפטום למאסר עולם בגין פשעים נגד האנושות ואילו גרמניה האוסטריה עשו הכל כדי לשחררם... בין רוצחים אלו היו מפקדי אס. אס. שרצחו במו ידיהם עשרות אלפי יהודים!.

* * *

צעירי ישראל המחוכים עלי תיקשורת כבר הצליחו להפוך את ועמנו לגיבור... גם דמניוק נתפך ל"טעות אנוש". ורגשות אהדה אפפוהו. אולי זה לא זה?... אולי זה לא הוא?

מי שסכיר מקרוב את שיטות ההסוראה הנאציות ואת שיטות ההתחמקות יראה כי קו הגנה חסקני כזה שנקט עו"ד אוקונור סנגורו של דמניוק — נקטו רבים מבין רוצחי האס.אס. במשפטם.

הם ביקשו לערער את אמיתת הנתים וסמכו בעיקר על דעת קהל אוהדת ועל כך שהזעות הנוראות נשמעות כאילו שאובות מעולם הדמיון...

שמעון ויזנטל מגדולי צייד־הנאצים מציין זאת בסיפורו (הרוצחים בינינו) כי משפטים נגד פושעים נאצים הפכו לעיתי זועה לעדים שנאלצו להתמודד עם שאלות מתישות (מה מספר הנצ־ליים שלבשו הרוצחים או איזה צבע היה לכובע) ולעגויות שביקשו לערער את שיווי משקלם הנפשי.

אחד הסקרים הבולטים ביותר בשטח זה היה של פרנץ מורך שהיה קומיסאר תכל וילנס בליטא והיה אחראי לרצח שמונים אלף יהודי וילנא בפוגאר.

פושע זה הורשע בידי הרוסים ושוחרר ע"פ בקשת אוסטריה בשנת תשט"ו (1955) תוך הבטחה מפורשת שהאוסטרים יחזרו ויע־מידוהו לדין לשם ריצוי המשך מאסרו.

ויזנטל גילה כי אותו רוצח לא רק שלא הועמד לדין אלא אף תפס עמדה חשובה בסמלגת השלטון "סמלגת הפס האוסטרי" הוא פנה למיניסטריון המשפטים שם ביקש להתנצר, לאחר פיזסום נרחב בעתונות. נאלצו האוסטרים לערוך לו משפט נוסף תוך ציון סייג — שעורת שבגינה נידון כבר ברוסיה לא תהיה תקפה, וי־זנטל היה אובד עדות בקושי רב עלה בידו ללקט את העדויות במשפט הראשון ועתה מניין יקוּ עדים חדשים? לדאבון לב מתו רבים מהשורדים המעטים ששרדו מגטו וילנא, כמו כן היה צורך בעדים שראו שמורד רצח במו ידיו הרי הנאצים דאגו שלא ישארו עדים... ככל זאת פורסם הדבר בעתונות והדבר הביא כעשר עדים חדשים לעמוד חעה יתודיים שהורצח עשה במו ידיו. העדויות היו מזעזעות וברורות וכך הזיהוי. עדה אחת סיפרה כיצד ירה בא־חותה לעיניה על שהחביאה פרוסת לחם, העדה הגביהה את קולה, והשופט העיר לה "גברת ברייסמן אנא אל תצעקי בבית המשפט"... היא פרצה בבכי ועתנה לו: "כבוד השופט הדם כיסה לי את הנעלי־ים... השופט בשלו "אולי זה לא הוא שיהה"... (וזאת לאחר שה־רצח הורשע כבר בבית משפט בוילנא בגין מעשי רצח המתנים...) הקהל באולם צהל מענג כאשר אחד העדים גימגם או לא זכר בדיוק פרט כל שהוא, ובפרט כאשר עד פרץ בבכי, בגין של מורד שנכחו באולם עשו תנועות ועוויות כאומרים "הוא לא נדמ־לי"... המצב היה כלתי נסבל וכמה כתבי חוץ כתבו על כך.

חבר המושבעים זיכה אותו לבסוף והרצח מיהר למכתיות שהמתינה לו, היתה זו מכונתו של הנאצי רודולף הוכריינר שאף הוא הועמד לדין בגין רצח יהודים חוכה...

* * *

גם משפטו של איון האיום עלול להסתיים בצורה שכזו.

מה קל יותר מאשר לעורר שיחי משקל נפשי לבן אדם קשיש שהנרשא לחזק עליו מבחינה נפ־שית ורגשית... "איך השפילו אותכם" שואל הע"ד אוקונור "ומה אורך הגדר שהובילה לם־שרפות" וכו' שאלות שנועדו להוכיח את זיכרונו הפגוע של העד או לעורר בליבו כאב וחת־פרצות רגשית, הצעירים שהוזמה חשוב בעיניהם לאין ערוך מהעבר נוטים לקבל את ניצולי השואה כאנשים קשי רוח שהסבל גרם להם שוני ובאמת כיצד יכול להיות שנשארו שפויים?... על בסיס זה אמר הארכי רוצחי אייכמן "רצח מאה איש זו שואה אבל רצח מליונים זו סטטיסטיקה"...

כאשר נשאל ויזנטל ע"י שומרו באס. אס. מה יהיה אם נשחרר אותך ותגיע לאמריקה, מה תספר שם? את כל האמת! השיב.

הנאצי אמר לו מי יאמין לך?... הרי יאמרו שאתה משוגע...

ניצולי טרבלינקה מספרים סי־פורים "זרים וצודמים" (אם כי בשפה לא זרה...) שאזניים שותת־רוקו מהאחזה היהודית אינם יכולים לשמעם... הדור החדש שגדל על "משלחות נער לחילופי תרבות עם גרמניה"... מנסה להיות ליברלי. פתוח. מבין וסולח וכו'...

אלא שחרטו על האנדרטה בב־ניסה לירושלים "מכור" עושים די מעט כדי לזכור, רק אלה האומרים "זכור אלוקים" יודעים את טיב הזכירה, שכן זוכרים אנו פרטי פרטים מחיי העם במשך אלפי שנים אסתוה כמו גם נצחונות. זוכרים אנו את המבול האת הפיכת סדום על רוע מעללים. ומאידך זוכרים אנו את הצלת לוט ונח כהמשך לקיומו של עולם. אין זכרונינו קצר וסלקטיבי, זיכרונינו הוא זיכרון הנצח ודק בפרספק־טיבה זו טוכל להתבונן בשואה.

מפעלי השתלמות ורווחה של נשי אגודת ישראל

מני ברק

תוכנית מגוונת ועשירה לנשים לכבוד ימי הפורים הבעל"ט

בבית הספר בית יעקב רשת אהרן מני ברק בשעה 7.30 בערב

מחיר סמלי

5 ש"ח

להתראות

המארגנות

ראיון עם דאמיניוק - אין חקירה

מאת כתב "המודיע" בכנסת

שר המשטרה חיים בלב שלל מכל וכל את דרישתו של ח"כ דב שילנסקי לקיים חקירה במשטרה בדבר ראיון שנערך בשעתו מטעם אחד השבועתים עם ג'ון דאמיניוק בכלאו. — כתבה שהציגה אותו ב"אור אנושי" לשביעות רצונו ורצון פרקליטו.

ח"כ שילנסקי אמר שהיה נוכח בבית המשפט בירושלים. שם ראה לתדהמתו כיצד הטרצה דאמיניוק מהנהן ומאותת לכתב השבועון במטרה להודות על הדברים, הוא ביקש מהשר לשקול שוב את הר־ראתו שלא לקיים חקירה בענין. בר לב שלל את הדרישה.

הסיקור הנרחב - מועיל או לא?

מערכת "המודיע" הקדישה לסיקור הדברים שהושמעו במהלך משפט דאמיניוק ידיעה דו־רחבה. הקו המנחה לכך היא ומאחר ואנו משוחזים צבור גדול שאינו נזקק לכלי תקשורת אחרים. צבור שבודאי אינו צופה בטלביזיה; חלק נכבד ומכובד ממנו גם אינו מחזיק מכשיר רדיו ברשותו יבודאי שגם מדיר עצמו ובצוק

משפט דאמיניוק / י. בשן

הסנגוריה רשמית לעצמה "יש מלחמות בין יהודים"

הבוקר ימשך משפטו של ג'ון דאמיניוק המואשם כי הוא "איוואן האיום" מטרבלינקה. המשפט נכנס לשבוע השלישי שלו, אלא שהפעם, בניגוד לשני השבועות שקדמו לו, יכול הסנגור מרק אוקונור לרשום לעצמו נקודת זכות בכך שהעלה על פני השטח "מלחמת יהודים". אין כמעט ספק, שהזיה של מלחמה זו ישובו ויעלו עם המשך חקירתו הנגדית את הצד אליהו רחובר ניצול טרבלינקה.

לתמתה נכנס אדם בשם טוביה פרידמן. האיש, המכנה "צייד הנאצים", רשם מפיו של רחובר עדות ב־1947, ועפ"י האמור בע־דות ההיא, אומר רחובר כי במרד שהיה במחנה ההשמדה נהרג אי־תאן האיום. העדות הזו כבר עלתה בדיונים בשבוע שעבר. רחובר מסביר כי את הערות האמורה מסר באידיש, ואז אמר כי המתרגם פרצו לצריף בו ישן גם איוואן האיום ו"מהאש זי צהרגעט" — הרגו אותם במכות, ביטוי די רוחה שפיתרשו כי היכום במכות נאמנות.

טוביה פרידמן, שהתשמן ישי־רות ע"י רחובר בעדותו, משיב מלחמה שערה. בראיונות שהעניק לכלי תקשורת הוא מחזה על כך, ש"אותו, הפועל שנים ללכידת פושעים נאצים מאשימים בשיתוף פעולה". הוא טוען כי לא מכר כלום לאוקונור וגם אינו משתף עמו פעולה. בסך הכל, אוקונור עשה "שעורי ביח" הוא בא לסכן לדוקומנטציה שלו, שעם נטל הע־תק של עדות רחובר, שאגב, איב־נה סרדית וכבר פורסמה בכמה משפטים נגד פושעים נאצים שהיו בעבר, תמצאת בארכיונים של בתי משפט בגרמניה.

כרק אוקונור, הודיע כזכור בשבוע שעבר כי יבקש להזמין את טוביה פרידמן לדוכן העדים כעד מטעם ההגנה. אוקונור, בא־מצעות פרידמן, יבקש להוכיח כי "איוואן האיום" האמיתי כבר נהרג באותו מרד, כך שמרשו הישבר על ספסל הנאשמים. פשוט ביש־מזל שגם הוא ענה לשם "ג'ון דאמיניוק".

טוביה פרידמן אומר כי לא קיבל שום פניה רשמית להופיע במשפט. לא כעד הגנה, גם לא כעד תביעה. אם־יזמינו אותי — אבוא. אומר פרידמן. אבל הוא מוסיף משפט, שאוקונור בראי יעשה עמו שימוש רב: "הגיעה השעה לחשוף לא רק את פשעי הנאצים ועזרתיהם האוקראינים, אלא גם את פשעיהם של יהודים ששיתפו פעולה עם הנאצים. לא אניח להם להופיע כאן כבגדי האומה", אומר פרידמן בלי לנקוב בשמות.

במהלך חקירתו הנגדית את העדים שהופיעו עד כה מטעם התביעה, כבר שילח מרק אוקונור את הסנגיות הראשונות של האשמה מן הסוג הזה. הוא לא הביא אותה לכלל סיכום, אבל הוא בהחלט העלה אותה בקול כאשר הוא מוחיר לעצמו לעשות שימוש בסברה או במשמעות של הדברים לעת הסיכומים.

מבחינתו, "מלחמת היהודים" בהקשר הזה יש בה רק כדי להר־עיל, אם כי, צריך להדגיש, שאי־אפשר להסיק ממה שהושמע והחלף עד כה שום משמעות סי־כומית ביחס להליכי המשפט.

הסיקור הנרחב - מועיל או לא?

מערכת "המודיע" הקדישה לסיקור הדברים שהושמעו במהלך משפט דאמיניוק ידיעה דו־רחבה. הקו המנחה לכך היא ומאחר ואנו משוחזים צבור גדול שאינו נזקק לכלי תקשורת אחרים. צבור שבודאי אינו צופה בטלביזיה; חלק נכבד ומכובד ממנו גם אינו מחזיק מכשיר רדיו ברשותו יבודאי שגם מדיר עצמו ובצוק

רב, מלכלה לאולם המשפט לו רק מן הסיבה שאנו מדיחים וגלינו ממקומות בהם אין הפרדה ואויה, שלא לדבר על סיבות וטעמים נוספים.

היו מי ששאלו באחרונה, אם הסיקור הנרחב אינו בא כמאין ומרגן ללכת ולצפות מקרוב בד־יונים. האם הסיקור הנרחב אינו משבש את עולם המושגים הער־כיים שלנו. אחרים, בעיקר מי שעברו את מוראות השואה הא־יומה, דעתם הפוכה בנדון. בכל מקרה, מבחינתנו, התשובה לשאלה שהוצגה לעיל היא חד־משמעית: מבחינת הכותנה, ודאי שאין לנו כוחה להאיץ במישהו ללכת לצפות מקרוב בדיונים. אפילו התרענו נגד פרצות בתחום זה.

בסיקור הנרחב של המשפט ובעיקר התיאורים העולים בו וממנו, עושים אנו שליחות לקור־אינו החפצים בכך וגם מודעים לחרבה שלא לשכוח את אשר עולל לנו עמלק בדוק האחרון. רק לפני ארבעים שנה. אין חולק על כך בתוכנו — כי חובה היא לזכור את מה שהיה. אין גם חולק על כך, ששיני הזמן עשו את שלהם והם משמשים להותנו גודם המסיר את הזוועות שהיו מן התודעה הישירה, שרבים מאתנו אבותיהם ואבות־אבותיהם חוו אותה על בשרם ומשפחתם הענפה עלתה על מקודות תופת ואש בימים ההם.

במשפט המתנהל נגד ג'ון דא־מיניוק, שבות הזוועות הללו וער־לות על סדר היום. שוב נזכרים כמה שהיה, כיצד חרבו מוסדות תבל, קדושי עמך ישראל ובהם צדיקי הדור, ארזי הלבנון. גדולי התורה והיראה ההחסידות שבאו כאש ובמים, במיתות שונות, משונות ואכזריות על קדושת שמו יתברך.

נכון, הפיסקה האחרונה אולי אינה מרגשת ביזנים. אבל היא בהחלט ניחנת לביטוי בסקידתם הסובבת.

מכיוון שכך, מאחר והצבור שלנו אין לו מקור אינפורמציה אחר; מאחר ומן הראוי והנכון שבאמת לא ילך למקום — הרחבנו אנו את הידיעה כדי לתת לתיאורים המזוויעים הללו מקצת מן הביטוי. כדי שהזוועה הזו, המחרידה בתולדות אנוש תישמע שוב, תיזכר ולא תישכח מקרבנו.

יתירה על כך — חשובה מאד ההבהרה הזאת — אנו עושים מלאכתנו כדיוחה בלבד. לא באנו להביע דעה על האיקס המשפטי, על שאלות הסמכות הענין. אין זה סוד שליחדות הנאמנה נקודת מבט שונה והשקפת עולם שונה בשאלות יסוד אלו. בשעה קשה זו, בה שבים הדברים והתיאורים המחרידים ונשמעים — אין מקום לחשבונות אחרים. כל שעשינו עד כה ובכוונתנו לעשות: לתת את הביטוי לאימי השואה בכלל ולזוועות טרבלינקה, ביא ההריגה וההשמדה בפרט.

ראיון עם דאמיניוק - אין חקירה

מאת כתב "המודיע" בכנסת

שר המשטרה חיים בלב שלל מכל וכל את דרישתו של ח"כ דב שילנסקי לקיים חקירה במשטרה בדבר ראיון שנערך בשעתו מטעם אחד השבועתים עם ג'ון דאמיניוק בכלאו. — כתבה שהציגה אותו ב"אור אנושי" לשביעות רצונו ורצון פרקליטו.

ח"כ שילנסקי אמר שהיה נוכח בבית המשפט בירושלים. שם ראה לתדהמתו כיצד הטרצה דאמיניוק מהנהן ומאותת לכתב השבועון במטרה להודות על הדברים, הוא ביקש מהשר לשקול שוב את הר־ראתו שלא לקיים חקירה בענין. בר לב שלל את הדרישה.

הדעות עד שהשומעים בכו! גם בן גוריון צעק "שמענו כאן סיפו־רים בשפה זרה וזרמת... האנשים היטו אותו איך אותה מדבר?... והוא בשלו: זרה וזורמת... לא כאב, לא צער, לא ניחומים, כי אם עמידה על אידיאל נבוב בשעה כה קשה לעם.

טוביה פרידמן טוען כי בן גו־ריון כלל לא רצה להביא את אייכמן (אולם הם אולצו לכך ע"י דעת הקהל). למשפט כמהו כנ־חום גולדמן יריד הקונגרס היהודי הם חששו מלקלקל את הקשרים (שילומים) עם אדנאואר, הקנצלר הגרמני. ודרך אגב אותו קאנצלר ראשון של "גרמניה האחרת" שיחורר בשנת 1955 כמאתים כוראשי הפושעים הנאצים שהר־חזרו מהשבי הרוסי (בתוקף אמנה מיוחדת) הרוסים שפטום למאסר עולם בגין פשעים נגד האנושות ואילו גרמניה האוסטריה עשו הכל כדי לשחררם... בין רוצחים אלו היו מפקדי אס. אס. שרצחו במו ידיהם עשרות אלפי יהודים!.

* * *

צעירי ישראל המחוכים עלי תיקשורת כבר הצליחו להפוך את ועמנו לגיבור... גם דמניוק נתפך ל"טעות אנוש". ורגשות אהדה אפפוהו. אולי זה לא זה?... אולי זה לא הוא?

מי שסכיר מקרוב את שיטות ההסוראה הנאצית ואת שיטות ההתחמקות יראה כי קו הגנה חסקני כזה שנקט עו"ד אוקונור סנגורו של דמניוק — נקטו רבים מבין רוצחי האס.אס. במשפטם.

הרבנות הראשית דרשה הפסקת גידול השבלולים

בעקבות פרסום ב"המודיע"

הרבנות הראשית לישראל פנתה בימים אלה לאוניברסיטה העברית בדרישה להפסיק את הניסוי לגידול שבלולים למאכל הנערך במעבדות של המחלקה לזואולוגיה, על ידי הד"ר יוסף הלר.

כזכור, הויה זה "המודיע" שהתריע ראשון (בגלון ע"ש במרחב על דא ועל הא) על הפירצה החדשה של גידול בעלי חיים לצורך יצוא למאכל לאניני טעם באירופה".

ראש מחלקת הכשרות של הרבנות הראשית הרב רחמים לוי כתב להנהלת האוניברסיטה על התדהמה שבה שמעה הרבנות שהחל בניסויים מעבדתיים בשבלולים. "אין ספק — כותב הרב לוי במכתבו — שהשרצים הללו יגיעו בסופו של דבר גם לשולחנם ולמטבחיהם של אחינו בני ישראל. למניעת הכשלת הר־בים הננו לבקש בזה את כבוד הנהלת האוניברסיטה העברית לשלול בהחלט כל תכנית כלכלית קלוקלת כזו, לעשות הכל לבלום מיד כל התפתחות מעבדתית מדגיה לכיוון הזה של הזואולוג הנ"ל המבקש למוטט את חומת הכשרות בארצנו על־ידי פיתוח אמצעים ליצוא של סוגות רבים של שבלולים, שהם שרצים ורמ־שים האסורים באכילה בהחלט".

כפי שנמסר דוחתה הנהלת האוניברסיטה את הפניה. דובר האוניברסיטה טען כי הפניה מהוה "התערבות, שלא במקום, בתופש המחקר האקדמי". הוא הודיע כי המחקר יימשך למרות דרישת הרבנות.

הודעת האוניברסיטה נתקבלה בתדהמה רבה בקרב הציבור הדתי בארץ ובמוסדות האחראים על הכשרות. דבריו שנמסר תוך הרבנות על תגובתה נוכח מה שהוא ראה כהודעה מתגרה מטעם האוניברסיטה.

ארה"ב ובריה"מ יעלו בקרוב הצעות חדשות להחשת המו"מ על סילוק טילים גרעיניים מאירופה

המטרה להשיג הסכם חבילה על טילים לטווח בינוני, טילים לטווח ארוך ונשק חלל

נטוה — ארה"ב ובריה"מ יעלו בקרוב הצעות חדשות כדי "סלק טילים גרעיניים לטווח בינוני מאירופה, במסגרת החשת הקצב בשיחות לפיקוח על הנשק המת־נהלות בנטוה, אמרו דוברים ש־"שני הצדדים.

דובר המשלחת האמריקאית טרי שרודר, אמר כי משלחתו תגיש בעתיד הקרוב הצעת הסכם שמטרתו לחסל את כל הטילים באירופה.

מנהיג בריה"מ מיכאיל גור־באצ'וב אמר, כי מוסקווה מוכנה לפעול למען חזוה נפרד, שמטרתו לסלק תוך חמש שנים את כל הטילים לטווח בינוני מאירופה.

מאז ועידת הפיסגה האמריקנית־הסובייטית באוקטובר אשתקד באיסלנד, חתר הקרמלין לעיסקת חבילה שתטפל בעת וב־עתה אחת בהסכמים על טילים לטווח בינוני, טילים לטווח ארוך ונשק־חלל.

מוסקווה ביקשה לכנס ישיבת מליאה של שיחות הנשק האמריקאיות הסובייטיות, כדי להגיש רשימת הצעה חדשה על טילים לטווח בינוני.

השיחות בנטוה, בהן משתתפים צוחנים נפרדים על טילים לטווח בינוני, טילים לטווח ארוך ונשק־חלל, החלו במארס 1985, כל הצוחנים יהיו נוכחים מחר.

הסיבוב השביעי של השיחות אמור היה להסתיים מחר, אולם דוברים של שני הצדדים אמרו כי הם מצפים שהצוות הפוסק בטי־לים לטווח בינוני, יאריך את דיוניו בשל ההתפתחויות האחרונות.

מבריסל נמסר כי מערב אירופה קידמה בברכה את הצעתו של גורבאצ'וב לפעול למען הסכם נפרד על טילים לטווח בינוני, והדבר הוגדר כפריצת דרך חשובה במבני הסתום שהיה קיים עד עכשיו בשיחות לפיקוח על הנשק.

שר החוץ המערב גרמני גנשר נתן ביטוי להרגשה של שביעות רצון בתוך בעלות הברית של המערב, באומרו כי הצעתו שלו בקרוב הצעות חדשות כדי "סלק טילים גרעיניים לטווח בינוני מאירופה, במסגרת החשת הקצב בשיחות לפיקוח על הנשק המת־נהלות בנטוה, אמרו דוברים ש־"שני הצדדים.

דובר המשלחת האמריקאית טרי שרודר, אמר כי משלחתו תגיש בעתיד הקרוב הצעת הסכם שמטרתו לחסל את כל הטילים באירופה.

מנהיג בריה"מ מיכאיל גור־באצ'וב אמר, כי מוסקווה מוכנה לפעול למען חזוה נפרד, שמטרתו לסלק תוך חמש שנים את כל הטילים לטווח בינוני מאירופה.

מאז ועידת הפיסגה האמריקנית־הסובייטית באוקטובר אשתקד באיסלנד, חתר הקרמלין לעיסקת חבילה שתטפל בעת וב־עתה אחת בהסכמים על טילים לטווח בינוני, טילים לטווח ארוך ונשק־חלל.

מוסקווה ביקשה לכנס ישיבת מליאה של שיחות הנשק האמריקאיות הסובייטיות, כדי להגיש רשימת הצעה חדשה על טילים לטווח בינוני.

מבריסל נמסר כי מערב אירופה קידמה בברכה את הצעתו של גורבאצ'וב לפעול למען הסכם נפרד על טילים לטווח בינוני, והדבר הוגדר כפריצת דרך חשובה במבני הסתום שהיה קיים עד עכשיו בשיחות לפיקוח על הנשק.

שר החוץ המערב גרמני גנשר נתן ביטוי להרגשה של שביעות רצון בתוך בעלות הברית של המערב, באומרו כי הצעתו שלו

גורבאצ'וב סללה את הדרך להסכם על סילוק כל הטילים האמריקנים הסובייטים לטווח בינוני, מאי־רופה.

לורד קארינגטון, מזכ"ל ברית נאט"ו, אמר בבריסל כי הצעתו של גורבאצ'וב נראית כ"צעד משמעותי קדימה". (ע"ר ע"צ)

חייל שיעי של "אמל" עומד לצמר הריסותיו של מחנה שאתילה בביירות שהיה הנתת השני מאז ה־26 במאמבר. מיידות אוכל הגיעו לשם השבוע לראשונה מאז החל הלחימה צילום: פי"ב

ארבע כנפות תבל

דרום אפריקה-בפני מיפנה?

מאת דף

ב־6 למאי, כשנתיים לפני תום תקופת כהונתה של הממשלה הנוכחית, יקראו 3 מיליוני תושביה הלבנים של דרום אפריקה לבחור בממשלה חדשה. אף שלא יהא זה מישאל גם לגבי כל נושא או תכנית שהם, אלא בחירות רגילות, מבקש נשיא המדינה, פיטר בותה, לראות בתוצאות הבחירות הצבעת אמון למדיניות היד החזקה שהוא נוקט הן כלפי השחורים מבית והן לגבי הסנקציות הכלכליות מחוץ. בותה ושאר מנהיגי מפלגתו בחלצו למסע בחירות דינמי, ומתברר שיריביהם אינם המפלגות היריבות בדרום־אפריקה אלא ממשלת ארה"ב.

בגאום בו פתח בותה את מסע הבחירות קבל בותה על "הדעות המזויפות, חוסר הידיד ועיוות האמת שעל דרום־אפריקה לשאת מידי גורמים עוינים וצניעים בעולם". וכדי שלא תהיה חלילה טעות למי הכתובת, מילא אחריו שר החוץ שלו והודה בגילוי לב שמפלגת השלטון תנצל עד תום את הרגשות האנטי־אמריקאים שלו קהל הבוחרים הלבן, "ונראה לקונגרס האמריקאי שאין הם יכולים לכוף דעתם עליהם". שר החוץ הוסיף — "מסוכן לתמוך ביזמות אמריקאיות עולמיות, הם פשוט אינם יודעים מה הם עושים".

הנשיא בותה נכנס לזירת הבחירות בבטחון מלא שמפלגתו, הנמצאת בשלטון מאז שנת 1948, תמשיך להחזיק בידיה את המדינה הקדינה. הוא יוצא מן ההנחה שקהל הבוחרים הלבן משתוקק לתקופת שקט ובטחון לאחר המהומות הרבות שפקדו את הארץ. מאז הכריז בותה על מצב חירום כללי בקיץ אשתקד, יוד מאד מספר מקרי האלימות הפוליטית. בתוקף ההגבלות החמורות שהוטלו על העתונות וכלי התקשורת אין העתונאים יכולים לדווח על אירועים אלימים או לצלם אותם.

העוד הדיווח בעתונות על מקרים כאלה מוסיף להרגשת התושבים שהנה הארץ חוזרת לחיים נורמליים. גם למסע האנטי־אמריקאי של בותה יש סיכויים טובים לשאת פירות. במסע הבחירות של שנת 1977 ריכזה מפלגתו את עיקר כח המחץ של מאבקה בקריאת תגר על הנשיא ג'ימי קארטר, שבאותו זמן לחץ מאד על דרום־אפריקה לשנות את מדיניות הגזע שלה, המפלגה אכן נחלה נצחון מכריע.

מי שמרצא מסילות אל ליבות אזרחיה השחורים של דרום־אפריקה הוא דוקא שגריר החדש של ארה"ב, אדוארד פרקינס, שהוא גם השגריר האמ־ריקאי הכושי הראשון. הנשיא ריגן מינה את פרקינס בשלהי הקיץ אשתקד, ובאותו זמן גינו אותו הכושים, הן באה"ב והן בדרום־אפריקה, כצעד סימלי בלבד וכהתחמקות מן האחריות לצעדים של ממש נגד המישטר הגזעני.

השגריר מנסה ככל יכלתו להתעלם מהמהומה שסביב מינויו ומצליח לקשור קשרים אמיצים עם המנהיגות השחורה. ובהשראתו יזמת שגרירות ארה"ב אירועים ויחוסים עם האוכלוסיה השחורה בהיקף שכמהו לא ידעה מעודה. אין לפרקינס בעיות עם האוכלוסיה הלבנה בארץ האפרטהייד. המדינה כבר התרגלה לאנשי סגל שחורים, וכושים אמריקאיים כבר משמשים מזה שנים בדרום־אפריקה בתפקידים דיפלומטיים או כעתונאים. הקונסול האמריקאי הכללי בקייפטאון, ג'והן ברוואס, הוא כושי.

אף שרבים מאד מן המתעניינים בדרום־אפריקה ובבעיותיה נראשו מפתרון של שלום, פרקינס עו"ד מאמין שהדבר יתכן. הוא חוזר ומשנן באזני סגל השגרירות שהוא רואה את עיקר תפקידו בהתפי־סות לאומית במדינה. התהליך דורש הרבה זמן וסבלנות, הוא קובל על בני ארצו האמריקאים על שאצה להם הדרך ועל חוסר הסבלנות שהם מגלים ביחוסם לממשלת דרום־אפריקה.

לאחרונה זכה לפרסום מסמך שגרם מבוכה רבה בקרב המפלגה השלטת. נשיא המדינה, פיטר בותה, הוא בעל כרטיס חבר (מספר 4487), וכמותו כל חברי הקבינט ומרביתם של 12,000 חברי המפלגה הלאומית, שהם ממוצא אפריקני, או בחרי, כלומר, נאצאיהם של המתיישבים ההולנדים שוטחזן בחבל בארץ זה. הידעתם באיזו אגודה הם חברים? באגודת "האחים האפריקניים", מיסדר מסתרי ומיסטי שנוסד לפני כ־70 שנה, ומטיל את צילו על ההנהגה המדינית.

בחודש האחרון, כאשר החל מסע הבחירות, פרסם חבר במפלגה ימנית קיצונית, המתנגדת למפלגה הלאומית, דו"ח סודי של המערכת, שסותר ישירות את מדיניותה הרשמית. וגרם מבוכה רבה לפישר בוחה ולחבריו. בין מסקנות הדו"ח: ממשלת רוב, כלומר ממשלה שתוקם על ידי הרוב הכושי במדינה, וכן נשיא שחור, הם בלתי נמנעים. כמו כן קובע הדו"ח שהחצאת הקונגרס האפריקני הלאומי, שהוא הארגון הכושי הלוחם נגד האפרטהייד, ממעגל ההתפתחות הפוליטית היא שגיאה שעליה ישלמו הלבנים ביוקר. הדו"ח מוסיף ואומר ששלטון הרוב, עם עוצמות מוצקות הבדורות, הוא הסיכוי היחידי לעתידה של דרום־אפריקה, וכי אין דרך להמניה את הסטטוס קוו, דהיינו את שלטון הלבנים.

מוכן שהאפריקנרים מיד בהכחשות למיניהן והדיוו שהדו"ח הוא מסמך עבודה וחו לא, ואין הוא מחייב כלל, וכר. הדו"ח גרם נחת למפלגות הלבנים־הקיצוניות, ויש עתה ביכלתן ל